

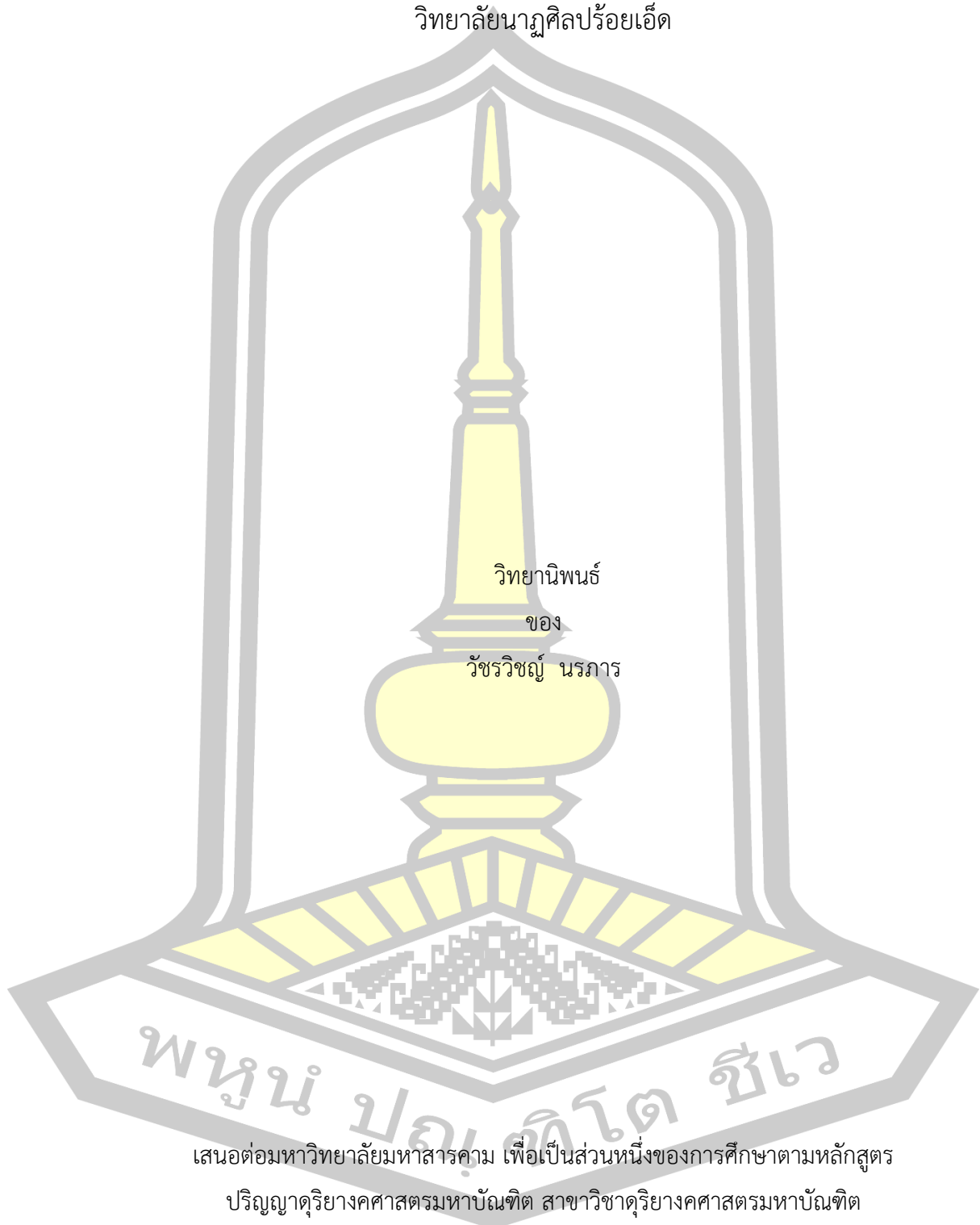
การพัฒนาชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏ
ศิลปร้อยเอ็ด

วิทยานิพนธ์
ของ
วัชรวิชญ์ นรภาร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาตรีวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2561

สงวนลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด

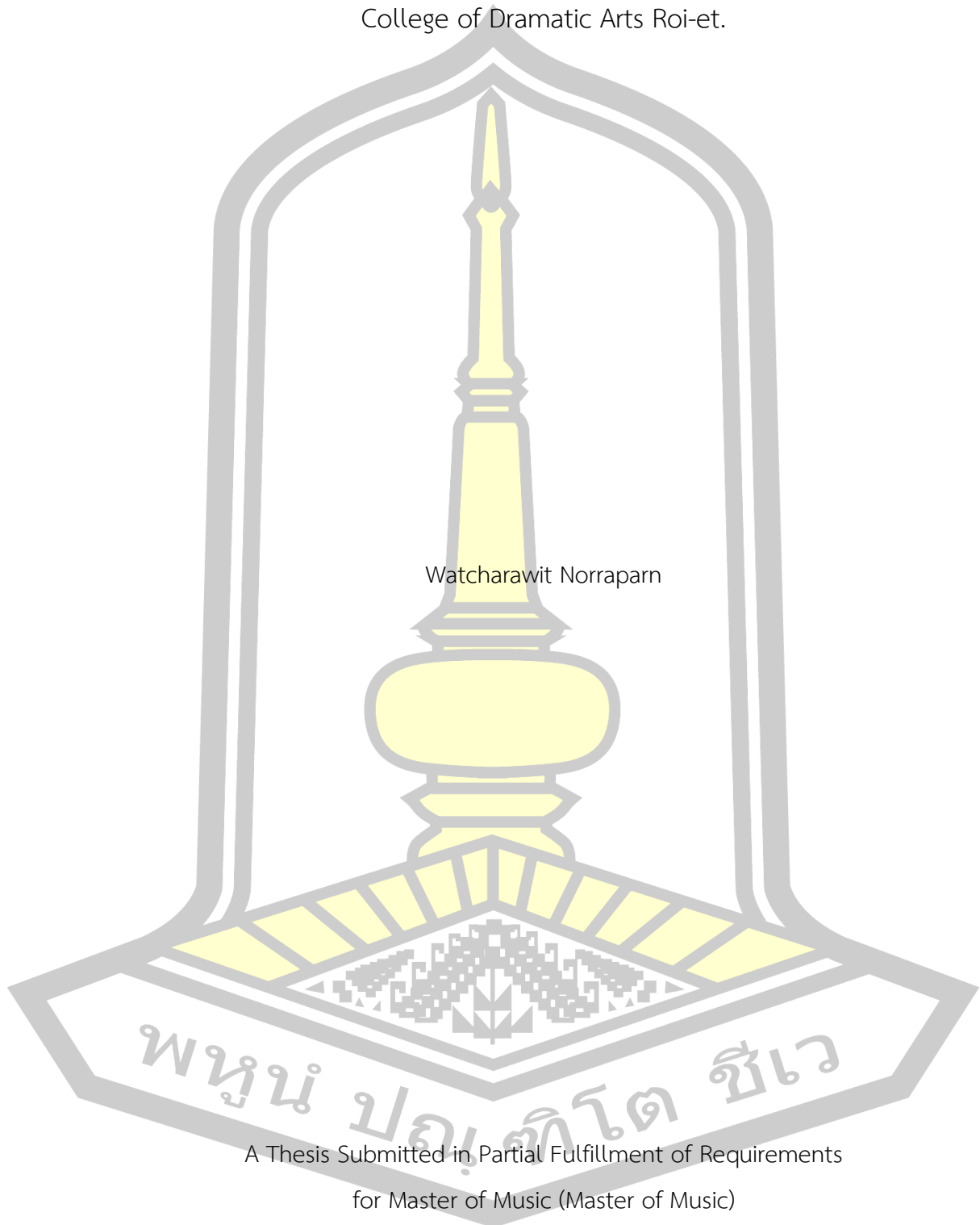
พูน ปอญ ติโต ชีเว

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาตรีวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2561

สงวนลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Development of basic skills classical guitar For junior high school students

College of Dramatic Arts Roi-et.

Watcharawit Norraparn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements

for Master of Music (Master of Music)

Academic Year 2018

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายวัชรวิชัย นรภาร
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา ดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. คมกริช การินทร์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อ. ดร. กฤษกร อ่อนละมุล)

.....กรรมการ

(อ. ดร. ณรงค์รัชช วรรณมิตรไมตรี)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. จตุพร สีม่วง)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา ดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(ผศ. ดร. คมกริช การินทร์)

คณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์

.....
(ผศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วัน.....เดือน.....ปี.....

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด		
ผู้วิจัย	วัชรวิชญ์ นรภาร		
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. กฤษกร อ่อนละมุล		
ปริญญา	ดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	ดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีกลุ่มเป้าหมายจำนวน 8 คน เป็นนักเรียนที่เรียนวิชาดนตรีสากล 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ร้อยละ 75 ตามเกณฑ์ 75/75 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น โดยเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น 2) แผนการจัดการเรียนรู้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น 3) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 81.77/84.58 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 2) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 84.58 ตามเกณฑ์ 75/75 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นอยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย = 4.38 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.29)

คำสำคัญ : ชุดฝึกทักษะ, กีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น, วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด

TITLE	Development of basic skills classical guitar For junior high school students College of Dramatic Arts Roi-et.		
AUTHOR	Watcharawit Norraparn		
ADVISORS	Kissakon Aonlamun , Ph.D.		
DEGREE	Master of Music	MAJOR	Master of Music
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2018

ABSTRACT

The research entitled development of basic skills classical guitar for junior high school students College of Dramatic Arts Roi-et is an experimental research. The target group is 8 students were are studying in universal music 2, College of Dramatic Arts, 2nd semester, academic year 2017. The study aimed to 1) Develop basic classical guitar skill training package for students to 75/75 effective. 2) Compare the achievement before and after learning by using basic classical guitar skill training package 3) Examine students satisfaction with the training package. The research tools used to gather information Include 1) The basic classical guitar skill training package, 2) Learning activity plan of the package. 3) An achievement test. 4) A student satisfaction questionnaire statistics used for data collection were percentage, mean and standard deviation.

The findings revealed as follows 1) The training package for junior high school students had efficiency of 81.77/84.58 which was higher than the standard criteria of 75/75. 2) The students who learned with of the training package had higher achievement after learning than that before learning with it at the .01 level of significance. 3) The students were satisfaction with the training package at the high level (Mean = 4.38 and Standard deviation = 0.29)

Keyword : Skill training package, Basic skills classical guitar, College of Dramatic Arts Roi-et

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก อาจารย์ ดร.กฤษกร อ่อนละมุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่กรุณาให้ข้อคิด คำแนะนำ ตลอดจนการแก้ไขด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีตลอดมา

กราบขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมกริช การินทร์ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ณรงค์รัชช วมิตรไมตรี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพร สีม่วง ผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ เนื่องเฉลิม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยวัฒน์ พันธะศรี อาจารย์ชนชนะ ศรีหาบุตรโต ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ตรวจสอบข้อบกพร่อง และให้นำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณะครู และนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ที่ให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณครูบาอาจารย์ที่ประสาทวิชาความรู้ให้ในระหว่างที่ผู้วิจัยศึกษาตาม หลักสูตรจนสำเร็จท้ายสุดนี้ขอขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่และครอบครัว ที่ให้การสนับสนุนให้กำลังใจ ตลอดจนความห่วงใยผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูง

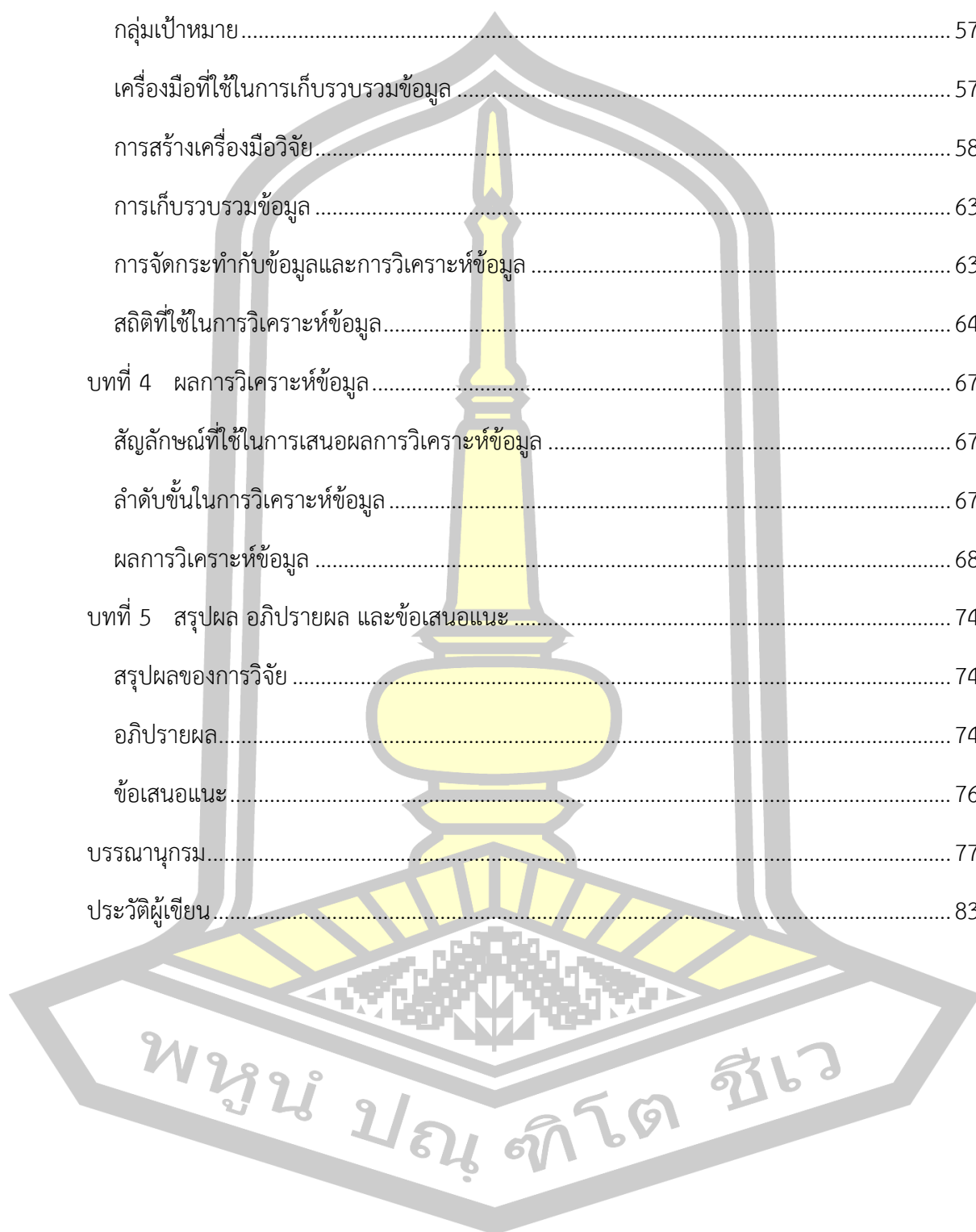
วัชรวิชญ์ นรภากร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
บริบทของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด.....	6
หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2553.....	8
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกีตาร์คลาสสิก.....	11
ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรี.....	16
แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรี.....	20
ชุดฝึกทักษะ.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	52

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
กลุ่มเป้าหมาย.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
การสร้างเครื่องมือวิจัย.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	74
สรุปผลของการวิจัย.....	74
อภิปรายผล.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....	77
ประวัติผู้เขียน.....	83

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 คะแนนจากชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียน ตอนต้น จำนวน 7 ชุด	ชั้นมัธยมศึกษา 68
ตารางที่ 2 คะแนนจากชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียน ตอนต้น จำนวน 1 ชุด	ชั้นมัธยมศึกษา 69
ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิก เบื้องต้น ร้อยละ 75 ตามเกณฑ์ 75/75	70
ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิก เบื้องต้น ร้อยละ 75 ตามเกณฑ์ 75/75 ด้วยค่าสถิติ Wilcoxon signed rank test.....	71

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

วิทยาลัยนาฏศิลป์ เป็นสถานศึกษาในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ที่จัดการศึกษาวิชาชีพด้านนาฏศิลป์ และดุริยางคศิลป์ ทั้งยังมีภารกิจสำคัญในการอนุรักษ์ พัฒนา เผยแพร่ สร้างสรรค์ และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของชาติไทยให้ดำรงอยู่สืบไป หลักสูตร พื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2553 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาศิลปดนตรีสากล วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์กระทรวงวัฒนธรรม ได้กำหนด วิสัยทัศน์ คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็น ต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐาน ความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ การพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุ มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่

- 1) ความสามารถในการสื่อสาร
- 2) ความสามารถในการคิด
- 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์, 2553)

วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอยู่ทั้งหมด 3 สถาบัน ได้แก่ วิทยาลัย นาฏศิลป์กาฬสินธุ์ วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา และวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ได้มีการจัดการ เรียนการสอน โดยยึดรูปแบบให้สอดคล้องกับหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2553 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปดนตรีสากล (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์, 2553) ได้กำหนดคำอธิบายรายวิชา ในรายวิชาดนตรีสากล 2 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คือ ศึกษาอ่าน เขียนร้องระบูกำเเนก เปรียบเทียบ ประเมิน และวิเคราะห์ ประวัติความเป็นมา รูปร่างลักษณะ และ เสียงของเครื่องดนตรีสากล ลักษณะตัวโน้ต ตัวหยุด อัตราตัวโน้ต ตัวหยุด บรรทัด 5 เส้น การอ่าน และเขียนโน้ตบรรทัด 5 เส้น เส้นน้อย กุญแจประจำหลัก บันไดเสียง C Major ลำดับขั้นของบันได เสียงดนตรีศัพท์และสัญลักษณ์ทางดนตรีเบื้องต้น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องดนตรี หลักและวิธี

ปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลเบื้องต้น เทคนิคเบื้องต้นของการปฏิบัติเครื่องดนตรี กำหนดสรีระลักษณะต่างๆ ในการปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลเบื้องต้น ได้แก่ การยืน การนั่ง การวางมือ แขน ข้อศอก การวางนิ้วมือ การวางขา เท้า การลงน้ำหนักของนิ้วมือและข้อมือ การใช้ริมฝีปาก การใช้ลม การใช้หัวไหล่ และการใช้คาง ใช้และบำรุงรักษาเครื่องดนตรีของตนเอง ฝึกปฏิบัติดนตรีเดี่ยว บทเพลงเบื้องต้น ในบันไดเสียง C Major ตลอดจนเทคนิคและการแสดงออกในการบรรเลงดนตรีเดี่ยว ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะในการคิดริเริ่ม จินตนาการสร้างสรรค์งานศิลปะ สุนทรียภาพ และการเห็นคุณค่าทางศิลปะ จะเห็นได้ว่าในคำอธิบายรายวิชาดนตรีสากล 2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีการอธิบายเนื้อหาสาระวิชาไว้อย่างเหมาะสมและครอบคลุมในเรื่องของการปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลทุกชนิด ดังนั้น การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามคำอธิบายรายวิชา ครูต้องศึกษาวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาอย่างชัดเจนเพื่อนำไปสู่การทำโครงสร้างกำหนดการสอนวางแผนการสอน และการพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการพัฒนาชุดฝึกทักษะให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ชุดฝึกทักษะ เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาเฉพาะทักษะ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความชำนาญและเสริมสร้างความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน มีลักษณะคล้ายแบบทดสอบย่อย แต่มีลักษณะที่เฉพาะ เจาะจงมากกว่า ลักษณะปัญหาในแบบฝึกทักษะจะเรียงลำดับจากง่ายไปยากและต้องเป็นปัญหาที่เสริมทักษะพื้นฐาน (ศฤงคาร แป้นกลาง, 2538) ชุดฝึกทักษะเป็นงานที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำเพื่อทบทวนความรู้ที่เรียนไปแล้ว โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะของนักเรียน (ฉวีวรรณ กิรติกร, 2538) แบบฝึกหัดหรือแบบฝึกหัด คือสื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่ง ที่ใช้ฝึกทักษะให้กับผู้เรียน หลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่งๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้นๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น (สุนันทา สุนทรประเสริฐ, 2544) แบบฝึกเสริมทักษะ หมายถึง เอกสารหรือแบบฝึกหัดที่ใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ เป็นการช่วยเสริมให้นักเรียนมีทักษะสูงยิ่งขึ้น (สุพรรณิ ไชยเทพ, 2544) ดังนั้น การพัฒนาชุดฝึกทักษะ จึงเป็นกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิชาเอกกีตาร์คลาสสิก ให้มีประสิทธิภาพ

การเรียนการสอนดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิชาเอกกีตาร์คลาสสิก วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด จากที่ผู้วิจัยได้เป็นผู้สอนและสังเกตจากพฤติกรรมการเรียนการสอนพบว่า นักเรียนยังมีพื้นฐานของลักษณะทางดนตรีที่ยังไม่เพียงพอ ยังขาดชุดฝึกสำหรับการเรียนการสอนของรายวิชาดนตรีสากล 2 เอกกีตาร์คลาสสิก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเรียนและการฝึกปฏิบัติหลังจากการเรียนตามปกติในช่วงโมงเรียน คำตา นัดกล้า (2547) กล่าวว่า ครูจะต้องนำเอาสื่อการสอนและวิธีการสอนที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะสื่อการสอนจะช่วยให้ นักเรียนมีความเข้าใจบทเรียนแจ่มแจ้งขึ้น ช่วยให้การสอนนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันให้

บรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียน ช่วยสร้างเสริมความสนใจในการเรียนประหยัดเวลาในการเรียนรู้ สร้างเจตคติที่ดีของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคิดและสังเกต ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานไม่หน้าเบื่อหน่าย ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) กล่าวว่า ชุดฝึกทักษะที่ มีองค์ประกอบของคู่มือสำหรับครูผู้ใช้ชุดฝึกทักษะ มีเนื้อหาสาระและสื่อการสอนมีกิจกรรมการเรียน การสอนตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและการประเมินผลที่เป็นการประเมินกระบวนการ จะส่งผล ต่อการพัฒนาทักษะ ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เกิด ทักษะที่ดีต่อการเรียน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จแห่งการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะให้เหมาะสมกับนักเรียน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะพัฒนาชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิก เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด เพื่อใช้เป็นสื่อนวัตกรรม ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียน การสอนที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนดนตรีและเป็นการพัฒนาดนตรีให้ มีความก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิก เบื้องต้น ร้อยละ 75 ตามเกณฑ์ 75/75
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลของประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. ผลของการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. ความพึงพอใจนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นอยู่ในระดับมาก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นที่มีประสิทธิภาพ 75/75
2. ได้ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น
3. มีความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นอยู่ในระดับมาก
4. เป็นสื่อการสอนด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปสภครระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยจะเป็นนวัตกรรมที่จะให้ผู้เรียนวัดผลสัมฤทธิ์ได้ อย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาดนตรีสากล 2 เอกกีตาร์คลาสสิก วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 8 คน
2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยคือภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น หมายถึง ชุดฝึกที่เป็นเอกสารประกอบการจัดกิจกรรมทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ประกอบด้วยเรื่อง ความรู้เบื้องต้นของกีตาร์คลาสสิก การตั้งสายกีตาร์ การปฏิบัติสายเปิด การปฏิบัติกายภาพนิ้วมือซ้าย การปฏิบัติกายภาพนิ้วมือขวา ปฏิบัติบันไดเสียง C Major ปฏิบัติบันไดเสียง A Natural Minor และ ปฏิบัติเพลงบรรเลง ให้แก่นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจากระดับพื้นฐานเบื้องต้น

ประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะ E_1/E_2 หมายถึง คะแนนกิจกรรมระหว่างเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ตามเกณฑ์ 75/75

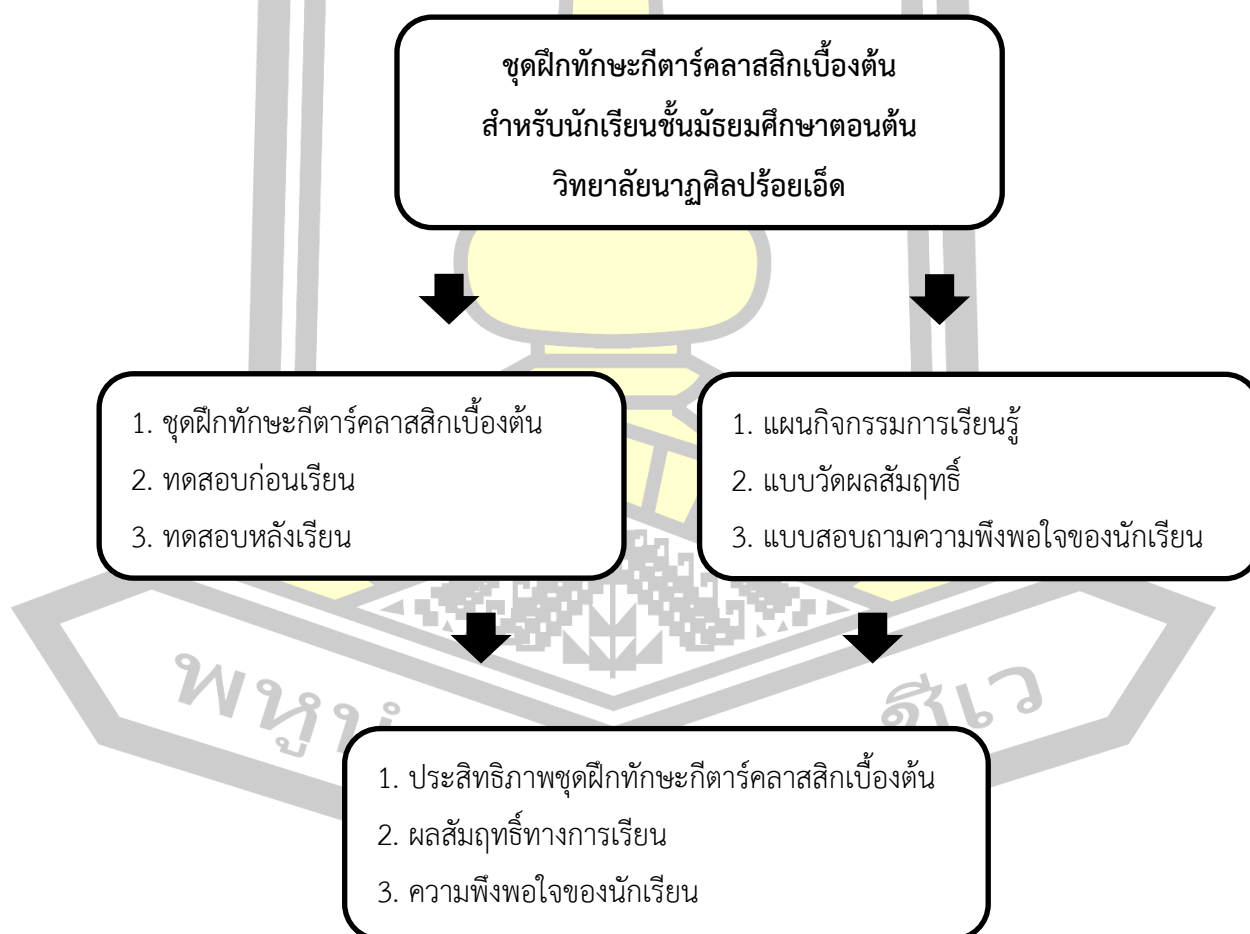
E_1 หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่ได้จากกระบวนการระหว่างเรียนของชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ชุดที่ 1 ถึง ชุดที่ 7

E_2 หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่ได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชุดฝึกทักษะปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ชุดที่ 8

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลจากการทดสอบจากการวัดความสามารถด้านการทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นของนักเรียน หลังจากเรียนด้วยชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ชุดฝึกที่ 8 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยร้อยละ แล้วนำมาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 75

แบบสำรวจความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง การแสดงออกด้านความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น หลังจากที่ได้เรียนด้วยชุดฝึกดังกล่าวแล้วซึ่งวัดโดยใช้แบบสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 17 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ยร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องโดยนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. บริบทของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด
2. หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2553
3. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกีตาร์คลาสสิก
4. ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรี
5. แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรี
6. ชุดฝึกทักษะ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บริบทของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด

1. ความเป็นมาและสภาพปัจจุบัน

เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายกำหนดให้จัดตั้งวิทยาลัยนาฏศิลป์ขึ้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขณะนั้น ดร.ก่อ สวัสดิพานิชย์ ได้เดินทางมาสำรวจหาพื้นที่ในจังหวัดร้อยเอ็ด จึงตกลงเลือกที่ดินสาธารณะประโยชน์ เนื้อที่ 30 ไร่ 2 งาน 72 ตารางวา ต่อมา เมื่อวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2522 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศจัดตั้งวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด โดยสังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร เปิดสอนตั้งแต่ระดับนาฏศิลป์ขั้นต้น ถึงระดับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ขั้นสูง เปิดสอนภาคปริญาตรีไทยและนาฏศิลป์ไทย สาขาวิชาโขน ละคร และหมวตนาฏศิลป์พื้นเมือง ต่อมาในปีการศึกษา 2546 หมวตนาฏศิลป์พื้นเมือง ได้แยกตัวออกไปขึ้นกับภาควิชาดนตรีและการแสดงพื้นบ้านตามระบบการจัดการศึกษาโครงสร้างใหม่

2. ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์

2.1 ปรัชญา

สร้างบัณฑิตให้มีความรู้ในศาสตร์ด้านนาฏศิลป์ทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ สามารถนำความรู้และทักษะไปถ่ายทอดและเผยแพร่ มีคุณลักษณะความเป็นครู ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ

2.2 ปณิธาน

ภาควิชานาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด ส่งเสริม สนับสนุน มุ่งมั่นผลิตและ พัฒนาความรู้ ตามทักษะวิชาชีพให้กับนักเรียน นักศึกษา ให้มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาชีพเฉพาะ นาฏศิลป์

2.3 วิสัยทัศน์

จัดการศึกษา วิจัย ส่งเสริม สืบสาน เผยแพร่ สร้างสรรค์งานทางด้านนาฏศิลป์ไทย

2.4 พันธกิจ

- 2.4.1 ให้มีความรู้ และทักษะวิชาชีพในวิชานาฏศิลป์
- 2.4.2 เข้าใจและเห็นคุณค่าของวิชาชีพนาฏศิลป์
- 2.4.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานด้านนาฏศิลป์
- 2.4.4 เสริมสร้างทักษะและประสบการณ์ในวิชาชีพด้านการแสดงนาฏศิลป์
- 2.4.5 ปลุกฝังจิตสำนึก ในการอนุรักษ์และเผยแพร่นาฏศิลป์
- 2.4.6 ให้บริการแก่ชุมชนด้านความรู้ เชิงวิชาการทางด้านนาฏศิลป์
- 2.4.7 ให้เป็นพื้นฐานในการศึกษาและประกอบอาชีพได้

2.5 วัตถุประสงค์ และนโยบาย

- 2.5.1 ผลิตนักเรียน นักศึกษา ที่มีความรู้ ทางด้านนาฏศิลป์ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์อยู่ บนพื้นฐานของเหตุผล
- 2.5.2 ผลิตนักเรียน นักศึกษา ที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีจรรยาบรรณ
- 2.5.3 ผลิตนักเรียน นักศึกษา เพื่ออนุรักษ์ สืบทอด และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของชาติ
- 2.5.4 ส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์ พัฒนา สืบสานและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม

3. อาคารสถานที่

วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด มีอาคารที่ใช้ในการทำการเรียนการสอนทั้งหมด ดังนี้

- 3.1 อาคารเทพลีลา ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป
- 3.2 อาคารเทพสถิต ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป
- 3.3 อาคารเทพนิมิต ใช้ในการจัดการเรียนการสอน วิชาเอก ดนตรีไทย และปี่พาทย์
- 3.4 อาคารเทพประสิทธิ์ ใช้ในการจัดการเรียนการสอน วิชาเอก ดนตรีสากล และ ดนตรีพื้นบ้าน ระดับพื้นฐาน
- 3.5 อาคารเทพบัณฑิต ใช้ในการจัดการเรียนการสอน วิชาเอก ดนตรีสากล และ ดนตรีพื้นบ้าน ระดับปริญญาตรี

3.6 อาคารเทพนาถุยะ ใช้ในการจัดการเรียนการสอน วิชาเอก โขน และละคร

3.7 อาคารเทพบันเทิง (หอประชุม) ใช้ในการจัดกิจกรรมสนับสนุนส่งเสริมการเรียนการสอนการเรียน

3.8 อาคารเทพบรรทม ใช้เป็นอาคารหอพักหญิง

ดังนั้น บริบทของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด คือ ข้อมูลพื้นฐานทั้งหมดของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ได้แก่ ประวัติความเป็นมา ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ นโยบาย อาคารสถานที่ต่างๆ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึก ทุกคนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2553

หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2553 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาชีพดนตรีสากล วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์กระทรวงวัฒนธรรม

1. วิสัยทัศน์

มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ (ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

2.1 ความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับและส่งสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิดความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2.2 ความสามารถในการคิดเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.3 ความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

2.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตเป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการทำงานร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสมการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

2.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ (ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ดังนี้

3.1 มีความซื่อสัตย์สุจริต

3.2 มีวินัยในตนเอง

3.3 ใฝ่ศึกษาหาความรู้

3.4 อยู่อย่างพอเพียง

3.5 มุ่งมั่นในการทำงาน

3.6 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

3.7 รักความเป็นไทย

3.8 มีจิตสาธารณะ

3.9 มีความกตัญญูกตเวทีย

4. โครงสร้างหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพนาฏศิลป์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นวิทยาลัย

นาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

โครงสร้างหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพนาฏศิลป์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มสาระคือกลุ่มสาระการเรียนรู้ พื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาชีพและกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งในส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาชีพแบ่งออกเป็น 5 วิชา ดังนี้

4.1 วิชาปฏิบัติเอกจำนวน 36 หน่วยกิต โดยให้เลือกเรียนสาขาใดสาขาหนึ่งต่อไปนี้

- 4.1.1 โขน
- 4.1.2 ละคร
- 4.1.3 ปี่พาทย์
- 4.1.4 เครื่องสายไทย
- 4.1.5 คีตศิลป์ไทย
- 4.1.6 ดนตรีสากล
- 4.1.7 คีตศิลป์สากล
- 4.1.8 นาฏศิลป์สากล
- 4.1.9 การแสดงพื้นบ้าน
- 4.1.10 ดนตรีพื้นบ้าน

4.2 วิชาทฤษฎีเอก จำนวน 3 หน่วยกิต โดยเรียนให้สอดคล้องกับสาขาของวิชา ปฏิบัติเอกตามทีเลือกเรียนสาขาใดสาขาหนึ่งต่อไปนี้

- 4.2.1 ทฤษฎีนาฏศิลป์ไทย
- 4.2.2 ทฤษฎีดุริยางค์ไทย
- 4.2.3 ทฤษฎีดนตรีสากล
- 4.2.4 ทฤษฎีนาฏศิลป์สากล
- 4.2.5 ทฤษฎีการแสดงพื้นบ้าน

4.3 วิชาปฏิบัติโท จำนวน 9 หน่วยกิต โดยเลือกเรียนรายวิชาต่อเนื่องกันใน สาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ตลอดหลักสูตรต่อไปนี้

- 4.3.1 โขน
- 4.3.2 ละคร
- 4.3.3 ปี่พาทย์
- 4.3.4 เครื่องสายไทย
- 4.3.5 คีตศิลป์ไทย

4.3.6 ดนตรีสากล

4.3.7 คีตศิลป์สากล

4.3.8 นาฏศิลป์สากล

4.3.9 การแสดงพื้นบ้าน

4.3.10 ดนตรีพื้นบ้าน

4.4 วิชาพื้นฐานวิชาชีพ จำนวน 3 หน่วยกิต โดยเรียนรายวิชาจากกลุ่มวิชาเดียวกันหรือต่างกลุ่มวิชาต่อไปนี้

4.4.1 กลุ่มวิชานาฏศิลป์ไทย

4.4.2 กลุ่มวิชาดุริยางค์ไทย

4.4.3 กลุ่มวิชาดนตรีสากล

4.4.4 กลุ่มวิชาดนตรีและการแสดงพื้นบ้าน

4.5 วิชาเลือกเสรีจำนวน 3 หน่วยกิต โดยเลือกเรียนรายวิชาไม่ซ้ำกันและไม่ควรซ้ำกับวิชาปฏิบัติเอกหรือวิชาปฏิบัติโทโดยเลือกจากกลุ่มวิชาเดียวกันหรือต่างกลุ่มวิชาต่อไปนี้

4.5.1 กลุ่มวิชานาฏศิลป์ไทย

4.5.2 กลุ่มวิชาดุริยางค์ไทย

4.5.3 กลุ่มวิชาดนตรีสากล

4.5.4 กลุ่มวิชาดนตรีและการแสดงพื้นบ้าน

ดังนั้น หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2553 มีวิสัยทัศน์สมรรถนะสำหรับผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพนาฏศิลป์ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม และทักษะในการบูรณาการด้านดนตรีสากลกับสาระการเรียนรู้อื่นๆ สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและเพื่อการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกีตาร์คลาสสิก

1. ประวัติและความหมายของกีตาร์คลาสสิก

กีรตินันท์ สดประเสริฐ (2545) กล่าวว่า กีตาร์มาจากภาษาสเปน คือคำว่า guitarra ซึ่งมาจากภาษากรีกอีกที คือคำว่า Kithara kithara จากหลายแหล่งที่มาทำให้คำว่ากีตาร์มีรากศัพท์มาจากภาษาตระกูลอินโดยูโร เปียน guit คล้ายกับภาษาสันสกฤต ที่แปลว่า ดนตรี และ tar หมายถึง คอร์ด หรือ สาย คำว่า qitara เป็นภาษาอาราบิก ใช้เรียก Lute ส่วนคำว่า guitarra เกิดขึ้นเมื่อเครื่อง

ดนตรีชนิดนี้ถูกนำมาที่ Iberian Peninsular เป็นคาบสมุทรทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ในทวีปยุโรป โดยชาวมัวร์หรือแขกมัวร์ (Moors) ก็ดาร์ในปัจจุบันนี้สืบเชื้อสายมาจากเครื่องดนตรีโบราณของอาณาจักรโรมัน ที่เรียกว่า cithara ซึ่งชาวโรมันนำไปเผยแพร่ในอาณาจักรอิสปาเนีย หรือสเปนโบราณในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 1 จากนั้นมีการพัฒนารูปร่างและโครงสร้างจนเริ่มมีแบบแผนและชนิดต่างๆกัน ที่แพร่หลายโดยการนำเข้ามาในคาบสมุทรไอบีเรียของแขกมัวร์ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 8 เรียกกันว่า อู๊ด (oud) ในช่วงเวลาเดียวกันทางฝั่งยุโรปก็มีเครื่องดนตรีที่เรียกว่า ลูท (Lute) ที่นิยมเล่นกันอย่างแพร่หลายเหมือนกัน และ Lute ยังเป็นเครื่องดนตรีที่นิยมในชาวไวคิง

คริสต์ศตวรรษที่ 15-17 มีการใช้เครื่องดนตรีประเภทกีตาร์กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก โดยการนำไปเผยแพร่ของนักเดินเรือชาวไวคิง เครื่องดนตรีที่มีลักษณะเหมือนกีตาร์ในปัจจุบันเกิดขึ้นในสมัย รีเนซอง ในยุคนั้นมีทั้งชนิด 4 สาย และ 5 สาย สำหรับกีตาร์ที่มี 6 สายถูกประดิษฐ์ขึ้นโดยตระกูลช่างทำแมนโดลินชาวเมืองเนเปิล ประเทศอิตาลี ชื่อ แกตาโน วินาเซีย (Gaetano Vinaccia) คริสต์ศตวรรษที่ 18 เครื่องดนตรีประเภทกีตาร์เริ่มมีโครงสร้างและการเล่นที่มีแบบแผนและพัฒนากลายเป็นกีตาร์คลาสสิกอย่างที่เห็นในปัจจุบัน

2. ลักษณะของกีตาร์คลาสสิก

กีตาร์คลาสสิกจัดว่าเป็นต้นแบบของกีตาร์ในยุคปัจจุบันมีลักษณะเด่นคือมีลูกบิดและแกนสายพันเป็นพลาสติก มีลำคอกว้างประมาณ 2 นิ้ว ซึ่งถือว่ามีความกว้างกว่ากีตาร์ประเภทอื่นๆ มีลักษณะลำตัวที่แบนราบ สายที่ 1,2 และ 3 ใช้สายเอ็นหรือสายไนลอน ส่วนสายที่ 4,5 และ 6 ใช้สายไนลอนพันด้วยลวดเงินหรือลวดทองแดง มีจำนวนเฟลตที่ไม่แน่นอน ซึ่งขึ้นอยู่กับบทเพลงในยุคต่างๆ ที่คีตกวีได้ประพันธ์ขึ้น ส่วนมากแล้วบทเพลงที่ใช้เล่นมีตั้งแต่บทเพลงในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาจนถึงปัจจุบัน

3. ส่วนประกอบของกีตาร์คลาสสิก

กีร์ตินันท์ สดประเสริฐ (2545) กล่าวว่า กีตาร์คลาสสิกมีส่วนประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ ตัวกีตาร์ คอกกีตาร์ และสายกีตาร์ ซึ่งแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ตัวกีตาร์คลาสสิก ประกอบไปด้วย 4 ด้านดังนี้

3.1.1 ด้านหน้ากีตาร์คลาสสิก ไม่ด้านหน้าของกีตาร์ทำด้วยไม้สน หนาประมาณ 2.5 – 4 มิลลิเมตร แผ่นหน้าของกีตาร์มีไม้ยาวเล็กๆ ประกอบอยู่ภายในเพื่อทำให้ส่วนหน้าของพื้นผิวแข็งแรงขึ้น บริเวณตอนกลางส่วนบนด้านหน้ามีรูกลมเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 8.5 เซนติเมตร เรียกว่า Sound hole ซึ่ง Sound hole รักษาความยาวของเสียงไว้ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญต่อคุณภาพเสียงของกีตาร์ บริเวณรอบๆ Sound hole นี้ผู้ผลิตตกแต่งด้วยลวดลายต่างๆ บางทีจะฝังมุกและเพชรนิลจินดาไปด้วย กีตาร์บางตัวที่ต้องการให้มีเสียงหนักแน่นขึ้นผู้ผลิตจะติดลวดลายไว้รอบๆ Sound hole เรียกว่า Resonator บริเวณตรงกลางส่วนล่างของแผ่นหน้าไม้เล็กๆ ยาวประมาณ

19 – 20 เซนติเมตร กว้างประมาณ 3 เซนติเมตร มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก เรียกว่า Bridge ทำมาจากไม้พุง ส่วนล่างของ Bridge มีช่องเล็กๆ 6 ช่องไว้สำหรับผูกสายส่วนล่าง และตรงกลางของ Bridge มีส่วนที่ยกขึ้นประมาณ 84 มิลลิเมตร เพื่อสำหรับใส่กระดูกหรือขาข้างเล็กๆ มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมมุมฉากเรียกว่า Nut มีหน้าที่พุงสายขึ้นเหนือแผ่นหน้าของกีตาร์ และส่งการกระเทือนไปยังสายกีตาร์

3.1.2 ด้านหลังกีตาร์คลาสสิก มีข้อจำกัดสำหรับไม้ที่นำมาทำแผ่นหลังของกีตาร์ ซึ่งใช้ได้เพียง 3 ชนิด คือไม้พุง ไม้มะฮอกกานี และไม้เซเพิร์สเท่านั้น เพราะแผ่นหลังของกีตาร์ต้องมีความหนาเป็นพิเศษ จึงจะสะท้อนเสียงได้ดี แผ่นหลังกีตาร์ใช้ไม้ตัดแบ่งเป็น 2 ส่วน ประกอบเข้าด้วยกัน จะต้องคำนึงถึงความเรียบให้สม่ำเสมอเป็นสิ่งสำคัญด้วย

3.1.3 ด้านข้างกีตาร์คลาสสิก จะต้องใช้ไม้ชนิดเดียวกันกับไม้ที่ทำด้านหลัง ให้มีความกว้างประมาณ 9-10 เซนติเมตร แผ่นไม้ด้านข้างต้องเชื่อมต่อระหว่างแผ่นไม้ด้านหน้าและด้านหลัง ภายในของแผ่นไม้ด้านข้างนี้มีแถบไม้เชื่อมติดอยู่อย่างแข็งแรง แถบไม้ที่เชื่อมติดควรเป็นไม้สนออสเตรเลียเพราะเป็นไม้ที่มีเนื้อละเอียด ทำให้เป็นผลดีต่อการสะท้อนของเสียง

3.1.4 คอกีตาร์คลาสสิก ทำด้วยไม้ซีดาร์ มีความยาวประมาณ 32.5 เซนติเมตร กว้างประมาณ 5-6 เซนติเมตร หนาประมาณ 23 เซนติเมตร ส่วนหัวกีตาร์ควรอยู่ตรงกลางของตัวกีตาร์ เพื่อให้สะดวกต่อการตั้งสาย คอกีตาร์ด้านบนมีลักษณะเรียบแต่ข้างได้มีรูปทรงโค้งอย่างสม่ำเสมอ ด้านบนของคอกีตาร์มีส่วนประกอบเป็นแท่งขนาดเล็กทำจากเงินหรือโลหะอื่นๆ เรียกว่า Fingerboard ซึ่งมีทั้งหมด 19 เฟลท ความห่างบนเสียงของคอกีตาร์ในแต่ละเฟลท มีระยะห่างครึ่งเสียงโดยตลอด และ เฟลท เป็นคู่ 8 กับสายปล่าวในแต่ละสาย บนคอกีตาร์คอกีตาร์มี Nut 1 ชิ้น ติดอยู่ส่วนปลายของคอกีตาร์ มีลักษณะเอนไปด้านหลังเล็กน้อย และมีช่อง 2 ช่องเป็นแนวยาว เพื่อใส่ลูกบิดข้างละ 3 อัน ลูกบิดมีลักษณะเป็นผิวเรียบยื่นออกมาจากท่อนทรงกระบอกสำหรับยึดสายกีตาร์ เพื่อปรับเสียงสูงต่ำของกีตาร์ สายกีตาร์คลาสสิก สายกีตาร์คลาสสิกมีทั้งหมด 6 สาย ซึ่งสาย 1,2,3 เป็นสายเอ็นหรือไนลอน ส่วนสาย 4,5,6 เป็นสายไนลอนพันด้วยลวดเงินหรือลวดทองแดง

4. ลักษณะท่านั่งและการวางกีตาร์คลาสสิก

พฤทธิพงศ์ ภูมิจิตร์ (2548) กล่าวว่า ลักษณะท่านั่งของการเล่นกีตาร์คลาสสิก มีลักษณะเป็นแบบแผนยึดถือเป็นเวลานาน แต่ทั้งนี้ต้องนึกถึงความเป็นธรรมชาติของร่างกายด้วย กล่าวคือร่างกายของแต่ละคนนั้นมีสรีระที่แตกต่างกันออกไป ผู้เล่นแต่ละคนต้องหาธรรมชาติของร่างกายของตัวเองไม่ควรยึดติดกับแบบแผนมากเกินไป ผู้เล่นต้องไม่มีอาการปวดเมื่อยจากท่านั่งและการวางมือ เพราะไม่เช่นนั้นผู้เล่นจะมีอาการที่เมื่อยล้าและเกิดความท้อถอยในการเล่นได้ สำหรับเก้าอี้ที่นั่งต้องเป็นเก้าอี้ที่มีความมั่นคงแข็งแรง ไม่มีสปริงและที่เท้าแขน มีความสูงเหมาะสมกับผู้เล่น กล่าวคือเมื่อผู้เล่นนั่งเก้าอี้ผู้เล่นสามารถวางเท้าทั้งสองข้างได้อย่างเต็มฝ่าเท้า และมีม้ารองขา (Foot stool)

ใช้สำหรับวางเท้าซ้ายโดยปรับขนาดความสูงตามความเหมาะสมและความต้องการของผู้เล่น ลักษณะท่านั่งของผู้ชายและผู้หญิงมีความแตกต่างกันดังนี้

4.1 ลักษณะท่านั่งและการวางกีตาร์คลาสสิกของผู้ชาย

ลักษณะท่านั่งของผู้ชายเท้าซ้ายจะใช้ม้ารองขา (Foot stool) โดยปรับความสูงตามความเหมาะสมและความต้องการของผู้เล่น เท้าซ้ายจะแยกออกเล็กน้อย วางกีตาร์โดยใช้ส่วนหัวของกีตาร์วางบนขาซ้ายที่นอนบน ตัวของกีตาร์อยู่ประมาณวงอกและคอกกีตาร์ชี้ขึ้นประมาณ 45 องศาพอเหมาะสำหรับมือซ้ายที่จะเคลื่อนขึ้นหรือลงได้อย่างสะดวก

4.2 ลักษณะท่านั่งและการวางกีตาร์คลาสสิกของผู้หญิง

ลักษณะท่านั่งของผู้หญิงจะคล้ายกับผู้ชาย แต่เนื่องจากบางที่ผู้เล่นต้องใส่กระโปรงจึงไม่เหมาะสมที่จะนั่งเล่นเหมือนท่านั่งผู้ชาย ดังนั้นผู้เล่นต้องหุบเข้าข้างขวาเข้าหาขาทางด้านซ้าย สันเท้าขวาจะยกขึ้นเล็กน้อยและใช้ส่วนล่างของกีตาร์วางบนขาขวาด้านบน

5. ลักษณะการวางมือขวาและซ้าย

กีรตินันท์ สดประเสริฐ (2545) กล่าวว่า ลักษณะการวางมือขวาและซ้ายทำหลังจากที่ผู้เล่นอยู่ในท่าที่นั่งที่ถูกลักษณะแล้ว การวางมือ 2 ข้างต้องอยู่ในลักษณะที่สบายไม่มีการเกร็งส่วนใดส่วนหนึ่งของมือและท่อนแขน การวางมือที่ถูกต้องจะส่งผลต่อคุณภาพเสียงที่ดีในการเล่นด้วย การวางมือขวาและมือซ้ายทำได้ดังต่อไปนี้

5.1 การวางมือขวา

ใช้ข้อพับแขนโอบส่วนโค้งของกีตาร์ แล้วยกแขนขึ้นเหนือสาย 6 ของกีตาร์ ปล่อยมือขวาลงอย่างเป็นธรรมชาติ โดยไม่มีความรู้สึกเกร็งของข้อมือ และต้องใช้หัวนิ้วแม่มืออยู่ทางด้านหน้านิ้วชี้เสมอ หลังจากนั้นให้นำเอานิ้วหัวแม่มือมาแตะสายที่ 6 นิ้วชี้แตะสายที่ 3 นิ้วกลางแตะสายที่ 2 และนิ้วนางแตะสายที่ 1 การวางมือขวาสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้คือถ้าวางนิ้วถูกหัวแม่มือจะไขว้กันกับนิ้วชี้เป็นรูปกากบาทหรือเครื่องหมายบวก

5.2 การวางมือซ้าย

การวางมือซ้ายใช้นิ้วทั้ง 5 นิ้วในการจับ โดยที่หัวแม่มืออยู่ด้านหลังคอกกีตาร์และพยายามไม่ให้หัวแม่มือไต่ขึ้นเลยคอกกีตาร์ ในการฝึกวางมือซ้ายทำได้โดยการทดลองสายที่ 1 โดยใช้ นิ้วชี้กดช่องที่ 1 ใช้ นิ้วกลางกดช่องที่ 2 ใช้ นิ้วนางกดช่องที่ 3 และใช้นิ้วก้อยกดช่องที่ 4 ในการกดสายต้องใช้ปลายนิ้วมือกดสายใกล้ๆ เฟลท ดังนั้นเล็บของมือซ้ายควรตัดให้สม่ำเสมอ หลังจากนั้นใช้หัวแม่มือกดด้านหลังคอกกีตาร์ในตำแหน่งเดียวกับนิ้วกลาง จะได้ตำแหน่งที่ถูกต้องของการวางมือซ้าย ส่วนในกรณีที่นิ้วหัวแม่มือไม่สามารถวางในตำแหน่งนิ้วกลางได้เช่นการเล่นในกรณีที่เล่นในตำแหน่งเสียงสูงโดยนิ้วทั้ง 4 นิ้ว อยู่ใกล้ๆ กับ Sound hole ก็สามารถเลื่อนหัวแม่มือแตะใต้คอกกีตาร์ระหว่างเฟลทที่ 11 กับ 12 ได้

6. การเล่นกีตาร์คลาสสิกในรูปแบบต่างๆ

เล็ก วงศ์สว่าง (2543) กล่าวว่า การเล่นกีตาร์คลาสสิกว่ามีรูปแบบในการเล่นหลายลักษณะ ดังนี้

6.1 การตีคอร์ด (Block chord) หมายถึง การใช้มือซ้ายจับคอร์ดที่กีตาร์ และการใช้นิ้วหรือปิ๊กของมือขวาตีผ่านจากเสียงสูงลงมาเสียงต่ำ และเสียงต่ำไปเสียงสูงในรูปแบบต่างๆ ในจังหวะตามบทเพลง โดยเสียงคอร์ดจะถูกเปล่งออกมาพร้อมกัน

6.2 การเกาคอร์ด (Blocken chord) หมายถึง การใช้มือซ้ายจับคอร์ดที่กีตาร์ และใช้นิ้วมือขวาแต่ละนิ้วตีสายกีตาร์แต่ละสายในรูปแบบต่าง ๆ ตามจังหวะของบทเพลงโดยเสียงคอร์ดจะถูกเปล่งออกมาแต่ละเสียงต่อเนื่องกัน

6.3 การเล่นทำนอง ทำนองหมายถึง การจัดเรียงของเสียงที่มีความแตกต่างของระดับเสียงและความยาวของเสียงตามแนวนอน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วดนตรีประกอบด้วยทำนองเป็นองค์ประกอบที่งานต่อการจำมากที่สุด

7. เทคนิคการเล่นกีตาร์คลาสสิกในรูปแบบต่างๆ

เล็ก วงศ์สว่าง (2543) กล่าวว่า การเล่นกีตาร์คลาสสิกและเทคนิคต่างๆ ของกีตาร์คลาสสิกที่ใช้ในบทเพลงสมัยเก่าและสมัยนิยมมีดังต่อไปนี้

7.1 แฮมเมอร์ริงออน (Hammering On) เป็นเทคนิคที่ใช้การตีหรือสายครั้งเดียวที่โน้ตตัวแรก และใช้นิ้วซ้ายเคาะลงในตำแหน่งโน้ตที่สูงกว่าเดิม ซึ่งจะได้เสียง 2 เสียงต่อเนื่องกันจากเสียงต่ำไปสูง

7.2 พูลออฟ (Pull off) เป็นเทคนิคที่มีลักษณะตรงข้ามกับการเล่นแฮมเมอร์ริงออน กล่าวคือ จะใช้นิ้วซ้าย 2 นิ้วกดเสียงสูงและต่ำใกล้เคียงกันในสายเดียวกัน จากนั้นใช้มือขวาตีหรือเกาแล้วยกนิ้วที่สูงกว่าขึ้น ซึ่งทำให้ได้เสียง 2 เสียงต่อเนื่องกันจากเสียงสูงไปหาเสียงต่ำ

7.3 ทริล (Trill) เป็นเทคนิคที่รวมเทคนิคแฮมเมอร์ริงออนและพูลออฟเข้าด้วยกันโดยขวามือจะตีและเกาสายเพียงครั้งเดียว และเคาะนิ้วซ้ายลงในตำแหน่งเสียงที่สูงขึ้นหลังจากนั้นจะดึงนิ้วออกมาอย่างรวดเร็ว เทคนิคนี้ทำให้เกิดเสียง 3 เสียงต่อเนื่องกัน

7.4 สไลด์ (Slide) เป็นเทคนิคที่ตีหรือเกาสายเพียงครั้งเดียว โดยตีหรือเกาสายที่โน้ตตัวแรกหลังจากนั้นเลื่อนนิ้วมายังโน้ตตัวต่อไปที่สูงขึ้นหรือต่ำลง โดยนิ้วมือซ้ายยังติดอยู่กับสาย

ดังนั้น ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกีตาร์คลาสสิก ต้องทราบถึงประวัติและความหมายหมายของกีตาร์คลาสสิก ลักษณะของกีตาร์คลาสสิก ส่วนประกอบต่างๆ ของกีตาร์คลาสสิก ลักษณะทำนอง การวางกีตาร์คลาสสิกที่ถูกต้องทั้งผู้ชายและผู้หญิง ลักษณะของการวางมือซ้ายขวาและมือซ้าย การเล่นกีตาร์คลาสสิกในรูปแบบต่างๆ เช่น การตีคอร์ด การเกาคอร์ด และ การเล่นทำนอง เทคนิคการเล่นกีตาร์คลาสสิกในรูปแบบต่างๆ เช่น แฮมเมอร์ริงออน พูลออฟ ทริล และ สไลด์ ซึ่งพบได้ในบทเพลง

กีตาร์คลาสสิกต่างๆ ช่วยให้ผู้บรรเลงมีเทคนิคการบรรเลงที่ดี ทำให้บทเพลงคลาสสิกน่าฟังและ น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรี

1. ความหมายและความสำคัญของทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรี

ความหมายและความสำคัญของทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรี มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ชิววิทย์ ยุระยง (2535) กล่าวว่า ทักษะปฏิบัติเป็นธรรมชาติของการเรียนการสอนใน วิชาดนตรี การปฏิบัติในวิชาจะถูกเรียกว่าการฝึกทักษะดนตรีปฏิบัติ (Musical skill) เนื้อหาสาระทาง ดนตรีจะถูกสอนผ่านทักษะเสมอจากที่นักวิชาการทางด้านดนตรีหลายท่าน ได้กล่าวถึงความสำคัญ ของทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีไว้ข้างต้น สามารถสรุปความสำคัญได้ว่า ทักษะดนตรีแต่ละทักษะ มีความสำคัญเท่าเทียมกันดังนั้นเพื่อให้การจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการให้ ความสำคัญเกี่ยวกับการฝึกทักษะปฏิบัติเพราะเมื่อผู้เรียนมีทักษะในด้านปฏิบัติอย่างดีแล้วก็จะนำไปสู่ การเรียนรู้ในเรื่องอื่นๆ ได้เป็นอย่างดีเช่นกันเพราะจะทำให้การเรียนการสอนสามารถดำเนินไปอย่าง ลุล่วงและเกิดประโยชน์ต่อทั้งตัวของผู้เรียนและผู้สอนด้วยเช่นกัน

ณรุทธ์ สุทจรจิตต์ (2557) กล่าวว่า ส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งของสาระดนตรี คือ ทักษะ ดนตรี ซึ่งเป็นส่วนที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจสาระดนตรีได้ และจัดเป็นหัวใจของการศึกษาดนตรีสำหรับ ผู้ที่จะเป็นนักดนตรี (Musician และ Performer) ต่อไป ทักษะดนตรีแต่ละประเภทย่อมมีความสำคัญ เท่าเทียมกัน ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรี ควรมีทักษะดนตรีต่างๆ อย่างครบถ้วน

ประกิจ รัตนสุวรรณ (2545) กล่าวว่า การวัดการปฏิบัติหรือความสามารถในการ ปฏิบัติของผู้เรียน เป็นการวัดที่ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมออกมาด้วยกรกระทำโดยถือว่าการปฏิบัติ เป็นความสามารถในการผสมผสานหลักการวิธีการต่างๆ ที่ได้รับการฝึกฝนมาปรากฏออกมาเป็น ทักษะ (Skill Outcomes) ของผู้เรียน โดยการตรวจผลงานด้านปฏิบัติ ควรตรวจหรือให้คะแนนทั้ง 2 ด้านคือ 1) วิธีการปฏิบัติ (Procedure or Process) ได้แก่ วิธีดำเนินการทั้งหลายของการปฏิบัติงาน เช่น ขั้นตอนในการปฏิบัติ เครื่องมือที่ใช้ ทักษะการใช้เครื่องมือ กรรมวิธีในการปฏิบัติ เวลาที่ใช้ปฏิบัติ เป็นต้น 2) ผลปฏิบัติ (Product or Output) ได้แก่ ผลผลิตหรือสิ่งที่ได้จากการปฏิบัติควรพิจารณา อย่างรอบครอบทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพ เช่น จำนวนงานที่ได้ ความงาม ความถูกต้อง ความ ประณีต ความริเริ่ม ประโยชน์ใช้สอย เป็นต้น

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2554) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีมีความสำคัญ 2 ลักษณะคือความสำคัญในแง่ของการศึกษาเพราะทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีทำให้การศึกษาวิชาดนตรีเป็นการศึกษาที่สมบูรณ์และความสำคัญในแง่ของผู้เรียนผู้สอนทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดประสงค์ในลักษณะของการนำไปใช้ส่วนทางด้านผู้สอนได้มีโอกาสเห็นผลของการสอนของตนในทันทีทันใด

ภัทรา นิคมานนท์ (2540) กล่าวว่า การวัดผลการวัดทักษะพิสัยเป็นการวัดความสามารถในการทำงานของผู้เรียนว่าสามารถทำกิจกรรมได้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพียงไร ซึ่งการประเมินผลโดยทั่วไปจะพิจารณาเกณฑ์ 2 ประเภท คือ ผลผลิต (Product) และกระบวนการ (Process) หรือในการปฏิบัติงาน

วาสนา ประवालพุกษ์ (2533) กล่าวว่า คือความชำนาญเชี่ยวชาญวิชาทักษะหรือเนื้อหาที่เป็นทักษะ หมายถึงวิชาที่ต้องสอนให้เกิดความชำนาญ สามารถนำไปใช้ได้คล่องแคล่วว่องไว ไม่ผิดพลาด วิชาเหล่านี้เปรียบเสมือนเครื่องมือเครื่องใช้ที่จะต้องฝึกใช้ให้เกิดความชำนาญ จึงจะสามารถใช้เครื่องมือเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความชำนาญจะเกิดขึ้นได้ต้องฝึกบ่อยๆ และทำมากๆ จะเกิดความชำนาญเกิดทักษะขึ้น

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542) กล่าวว่า การวัดด้านการ ปฏิบัติมีสิ่งที่จะต้องวัด 2 ประการ คือ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงาน กับการวัดด้านพฤติกรรมของนักเรียน ความสามารถ และทักษะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน คือ การวัดวิธีการปฏิบัติงาน (Procedure) และการวัดผล(Product) วิธีการปฏิบัติงาน ได้แก่ การวัดวิธีการ ทักษะและเทคนิคในการปฏิบัติงาน เช่น วิธีการพูด วิธีการเล่น วิธีการร้อง ใช้เครื่องมือในการทดลอง วิธีการวาดภาพ วิธีการแก้ปัญหา เป็นต้น

สมนึก ภัททิยธนี (2546) กล่าวว่า ประเภทของการวัดทักษะปฏิบัติขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่ง ดังนี้

1. แบ่งตามด้านที่ต้องการวัด แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 การวัดกระบวนการ (Process) เป็นการวัดที่พิจารณาเฉพาะวิธีทำ วิธีปฏิบัติในการทำงานหรือกิจกรรม เช่น การขับรถยนต์ การใช้คอมพิวเตอร์ การว่ายน้ำท่าผีเสื้อ เป็นต้น

1.2 การวัดผลงานหรือผลผลิต (Product) เป็นการวัดที่พิจารณาผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการทำงานของผู้เรียน เช่น ตัวเฟอร์นิเจอร์ที่นักเรียนผลิตออกมา ภาพวาด เสื้อที่ตัดสำเร็จแล้ว เอกสารที่พิมพ์ เป็นต้น

2. แบ่งตามลักษณะสถานการณ์ แบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

2.1 ใช้สถานการณ์จริง (Real Setting) เป็นการวัดผลงานภาคปฏิบัติโดยใช้สถานการณ์จริง

2.2 สถานการณ์จำลอง (Stimulated Setting) เป็นการวัดผลงานภาคปฏิบัติ ในบางเรื่องใช้สถานการณ์จำลอง เพราะถ้าใช้สถานการณ์จริงจะสิ้นเปลืองมาก มีอันตรายหรือไม่สามารถกระทำได้ เช่น การติดตั้งไฟฟ้าในอาคาร การฝึกนักบินใหม่

3. แบ่งตามสิ่งเร้า แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

3.1 ใช้สิ่งเร้าที่เป็นธรรมชาติ (Natural Stimulus) เป็นการวัดผลงานภาคปฏิบัติที่เป็นไปตามธรรมชาติ ผู้วัดไม่ได้เข้าไปยุ่งเกี่ยว เช่น ทักษะทางสังคมของผู้เรียนที่ผู้วัดทำการสังเกตในสภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติไม่ได้กำหนดให้ปฏิบัติ นิยมใช้วัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพนิสัยการทำงานความเต็มใจในการปฏิบัติตามกระบวนการที่กำหนดให้ปฏิบัติ เช่น เกี่ยวกับกฎความปลอดภัย เป็นต้น

3.2 ใช้สิ่งเร้าที่จัดขึ้น (Structured Stimulus) เป็นการวัดโดยสิ่งเร้าที่สามารถแสดงให้เห็นพฤติกรรมที่ต้องการประเมินได้ปรากฏให้เห็นเด่นชัด เช่น การให้นักเรียนเตรียมและกล่าวสุนทรพจน์ การให้ทดลองในห้องปฏิบัติ การอ่านออกเสียง การเล่นดนตรี ฯลฯ วิธีนี้จะลดเวลาการสังเกตลง เพราะไม่ต้องรอให้เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

2. วิธีการฝึกทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรี

วิธีการฝึกทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรี มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528) กล่าวว่า การฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีจะได้ผลดีมีประสิทธิภาพเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับวิธีการต่างๆ ดังนี้

1. การจัดเวลาฝึกควรฝึกโดยใช้ระยะเวลาสั้นๆ ดีกว่าฝึกโดยใช้ระยะเวลานานๆ
2. เน้นการฝึกส่วนย่อยแล้วจึงฝึกส่วนรวม
3. เน้นการฝึกความแม่นยำก่อนความรวดเร็ว
4. การวัดความก้าวหน้าของทักษะเป็นระยะๆ แล้วสะท้อนกลับให้ผู้เรียนรับรู้
5. ควรฝึกในสภาพที่เป็นจริงให้มากที่สุด
6. การเชื่อมโยงทักษะเดิมให้สอดคล้องกับทักษะใหม่โดยการถ่ายโยงการเรียนรู้
7. การใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาปรับปรุงวิธีการเรียนทักษะให้ทันสมัย

ทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีเป็นทักษะที่มีความสำคัญมากของผู้ศึกษาดนตรี เป็นวิชาเอกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีมิได้มีจุดมุ่งหมายเพียงเพื่อให้ผู้เรียนมีความชำนาญในการปฏิบัติเครื่องดนตรีแต่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการปฏิบัติเครื่องดนตรีบางประเภทเพื่อให้มีประสบการณ์ทางดนตรีครบถ้วนและเป็นการสร้างความเข้าใจในดนตรีให้มากขึ้นการปฏิบัติเครื่องดนตรีต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมมากเพื่อให้มีความชำนาญเฉพาะ

ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งทักษะหนึ่งเพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ดนตรีอย่างครบถ้วนในการฝึกทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีผู้เรียนต้องเรียนรู้และ

ทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่าทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีเป็นทักษะที่เชื่อมโยงทักษะด้านต่างๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528) กล่าวว่า การฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพนั้นต้องมีกระบวนการในการฝึกดังต่อไปนี้

1. การเตรียมตัว

- 1.1 ทำจิตใจให้แจ่มใสสดชื่นเบิกบาน
- 1.2 มีความตั้งใจในการฝึกฝน
- 1.3 รับประทานอาหารพอสมควรไม่ควรท้องว่างหรือท้องอืดจนเกินไป
- 1.4 มีสถานที่ที่เหมาะสมในการฝึกซ้อม
- 1.5 มีเครื่องดนตรีที่ดีมีคุณภาพในการใช้ฝึกทักษะปฏิบัตินอกจากนี้แล้วควรมีเครื่องเคาะจังหวะและเครื่องเทียบเสียง

1.6 มีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรง

1.7 มีทัศนคติที่ดีต่อการฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี

2. วิธีการฝึกปฏิบัติ

- 2.1 ฝึกด้วยอัตราจังหวะช้าเพราะสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้
- 2.2 ฝึกส่วนย่อยไปหาส่วนรวม
- 2.3 ฝึกวลีที่ยากฝึกกระสวนจังหวะที่ปฏิบัติยังไม่ถูกให้มีความถูกต้องอย่าฝึกอย่างผิดๆ จนเคยชินต่อความผิดนั้น

2.4 บันทึกเทปทุกครั้งเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการฝึก

2.5 ใช้เครื่องเคาะจังหวะตลอดเวลาที่มีการฝึก

2.6 เน้นการฝึกความแม่นยำก่อนความรวดเร็ว

2.7 ควรฝึกในสภาพที่เป็นจริงให้มากที่สุด

2.8 ควรฝึกให้เป็นกิจวัตรประจำวัน

2.9 การฝึกที่ดีต้องคำนึงถึงคุณภาพของการฝึกเป็นสำคัญ

2.10 ประเมินความก้าวหน้าของการฝึกเป็นระยะๆ เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการฝึกครั้งต่อไป

ดังนั้น ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรี ลำดับขั้นพื้นฐานต้องทราบถึงความหมายของทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรี ความสำคัญของทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรี เนื้อหาทางดนตรีจะถูกสอนผ่านทางทักษะเสมอ วิธีการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีที่ถูกต้อง ลำดับขั้นตอนในการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีที่ถูกต้อง ผลสุดท้ายคือการวัดทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีในรูปแบบของสถานการณต่างๆ ทั้งแบบสถานการณจริง และสถานการณจำลอง โดยมีสิ่งเร้าที่สามารถแสดงให้เห็นพฤติกรรมการวัดทักษะ

ปฏิบัติเครื่องดนตรี ที่สำคัญการจะปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ดี ต้องมีการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ ทำเป็นประจำ จึงจะทำให้เกิดทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีที่มีประสิทธิภาพ

แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรี

แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรี เป็นหลักพิจารณาในเบื้องต้นว่า ในการศึกษาดนตรีต่างประเทสนั้นเน้นความสนใจในการพัฒนาศักยภาพดนตรีอย่างมาก และบางหลักสูตรก็ไม่ได้เริ่มต้นเรียนดนตรีด้วยเครื่องดนตรีโดยตรง แต่ใช้การฟังเพลง การร้องเพลงและการสร้างความรู้สึกรับรู้เกี่ยวกับ เสียงดนตรีและแสดงออกด้วยวิธีการต่างๆ ครูจึงเริ่มเข้าสู่การบรรเลงเครื่องดนตรีการสอนอ่านโน้ต ซึ่งเป็นขั้นตอนการสอนที่เป็นธรรมชาติ ดังนั้น จึงควรศึกษาแนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรี เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน และมีผู้ให้แนวคิดทฤษฎีในการสอนดนตรี ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรีของ คาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff)

นักประพันธ์เพลงและนักดนตรีศึกษาชาวเยอรมัน ผู้คิดค้นวิธีการสอนดนตรีผ่านสื่อการสอนที่เป็นเครื่องดนตรีระนาด แต่หลักการสำคัญไม่ได้อยู่ที่การที่เด็กเล่นดนตรีระนาดเป็นอย่างเดียว แต่เป็นการจัดกิจกรรมและเนื้อหาที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ออร์ฟมีความเชื่อว่าดนตรีเบื้องต้นสำหรับเด็กนั้นควรเป็นดนตรีที่สามารถแสดงออกได้โดยง่าย การสอนของเขา รวมเอา ดนตรี การเคลื่อนไหว และการพูดเข้าด้วยกัน ในการปฏิบัติเขาได้นั้นเรื่องจังหวะในการฝึกเบื้องต้น และกิจกรรมสร้างสรรค์อิสระโดยเป็นการร้องเพลง การเคลื่อนไหว การเล่นเครื่องดนตรีระนาดที่มีระดับเสียงต่างๆ ซึ่งเด็กจะได้เรียนรู้จังหวะ ระดับเสียง การอ่านโน้ต การประสานเสียง รูปแบบบทเพลง สีสันเสียง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสัญลักษณ์ดนตรีไปพร้อมๆ กัน ซึ่งเป็นการฝึกสอดประสานทางดนตรีด้านต่างๆ ด้วยการฟัง การร้อง และการบรรเลงเครื่องดนตรีโดยตรง

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2561) กล่าวถึง วิธีการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรีและการพัฒนาการของเด็กต่อการเรียนการสอนดนตรีของ คาร์ล ออร์ฟ ดังนี้

ประการที่ 1 ดนตรีของคาร์ล ออร์ฟ มีพื้นฐานบนความเข้าใจในพัฒนาการของเด็ก โดยพยายามพัฒนาและเลือกดนตรีที่เหมาะสมสำหรับเด็ก จากแนวคิดที่ว่าพัฒนาการของเด็กเริ่มจากแกนกลางของลำตัวแล้วขยายออกไปรอบนอก และจากพฤติกรรมทั่วไปสู่พฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจง

ประการที่ 2 ดนตรีของคาร์ล ออร์ฟ กระตุ้นให้เด็กได้แสดงระดับความรู้สึกของตนเองออกมาซึ่งชีวิตของเด็กในปัจจุบันนี้ ที่ต้องถูกบังคับให้อยู่ในกรอบซึ่งจะแย่งชิงเอาพลังความรู้สึกของเด็กไปความเครียดทางอารมณ์ของเด็กได้แผ่ขยายลงไปสู่กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ เด็กเรียนรู้ว่า พวกเขา

เขาไม่สามารถควบคุมประสานสัมพันธ์ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้ ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน นอกจากนี้ความเครียดยังทำให้ความไวต่อความรู้สึกต่างๆ ของเด็กลดลงด้วย รวมทั้งได้เบียดบังเอาความมีชีวิตชีวาของเด็กไป

ประการที่ 3 เด็กสามารถพัฒนาความสามารถต่างๆ ทางดนตรีด้วยการสั่งสมประสบการณ์ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่า ไม่เพียงแค่งานดนตรีเป็นตัวกำหนดความสามารถของเด็กเท่านั้น แต่ประสบการณ์ก็ยังเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อความสามารถของเด็กด้วย เด็กจำเป็นต้องได้รับประสบการณ์ทางด้านดนตรีโดยเด็กจะสามารถซึมซับและเก็บประสบการณ์ไว้ภายในเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในอนาคต เสมือนโปรแกรมในคอมพิวเตอร์ ทักษะการเคลื่อนไหวที่จำเป็นสำหรับการสร้างสรรค์ดนตรีจะมีความสละสลวยไม่เฉพาะทางด้านความรู้สึกเท่านั้น แต่ยังมีผลทางด้านกรกระทำด้วย คาร์ล ออร์ฟ พยายามที่จะให้เด็กเก็บเกี่ยวประสบการณ์เหล่านี้ โดยให้เด็กได้รับทักษะทางดนตรีที่ถูกต้องเพื่อช่วยนำทางให้พบกับความสำเร็จของการพัฒนาการเคลื่อนไหว

ประการที่ 4 การฝึกฝนดนตรีตั้งแต่วัยเด็กเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาความสามารถทางด้านดนตรี ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีได้ลงความเห็นว่าการละเอียดย่อยของการได้ยิน รวมถึงประสบการณ์การรับรู้ด้านดนตรีของเด็ก เช่น การได้ยินและความสัมพันธ์กับกลไกต่างๆ ในสมอง ยังมีพัฒนาการไม่สมบูรณ์ คาร์ล ออร์ฟ ได้ออกแบบการสอนดนตรีสำหรับเด็กโดยเฉพาะเด็กเล็กจะสามารถเข้าใจภาษาท่าทางได้ดีก่อนพัฒนาทักษะทางการพูด ฉะนั้นการสอนดนตรีของ คาร์ล ออร์ฟ จึงเน้นภาษาท่าทางแทนภาษาพูด ซึ่งจะเหมาะกับเด็กมากกว่า

ประการที่ 5 พัฒนาการของเด็ก ความคิดจะเกิดทีหลังประสบการณ์ เด็กควรได้รับการส่งเสริมให้เรียนรู้ผ่านการลงมือกระทำ และมีปฏิสัมพันธ์กับวัสดุ และอุปกรณ์ต่างๆ คาร์ล ออร์ฟ จะเน้นกระบวนการที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติ เมื่อทักษะการเคลื่อนไหวได้รับการพัฒนา และเด็กได้รับการเสริมแรงจากการรับรู้ความรู้สึกของสิ่งที่เด็กทำได้ ภาพที่อยู่ในใจและข้อมูลต่างๆ จะถูกสะสมไว้และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ในเวลาต่อมา

ประการที่ 6 ในเด็กเล็กที่พัฒนาการทางการได้ยินยังไม่สมบูรณ์เต็มที่ การมองเห็นและการควบคุมร่างกายจะเป็นจุดเด่น ดังนั้นเด็กเล็ก การมองเห็นจึงทำได้ดีกว่าการได้ยิน ถ้าเด็กไม่ได้รับการเอาใจใส่ในด้านการได้ยิน ความสามารถในการได้ยินจะไม่ได้มีการพัฒนาและเมื่อเด็กยิ่งโตขึ้น การพัฒนาในส่วนนี้จะลดลงอย่างมาก คาร์ล ออร์ฟ จึงให้ความสำคัญกับการฟังและการเลียนแบบเสียงจากการเล่นเครื่องดนตรี เด็กจะได้รับประสบการณ์จากเสียงที่เป็นระบบ โดยเริ่มจากเสียงที่ถ่ายทอดจากโน้ต โด เร มี ซอล ลา เพื่อเตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้เสียงที่สลับซับซ้อนมากขึ้น

ดังนั้น แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรีของ คาร์ล ออร์ฟ สามารถนำไปเป็นการพัฒนาชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นได้ เด็กสามารถพัฒนาทักษะต่างๆ ด้วยการสั่งสมประสบการณ์ทางด้านดนตรีที่ถูกต้อง เน้นการใช้ภาษาท่าทางแทนภาษาพูด และกระตุ้นให้เด็กได้แสดงความรู้สึก

ของตนเองออกมา โดยที่เด็กจะได้ลงมือปฏิบัติ และมีปฏิสัมพันธ์กับวัสดุ และอุปกรณ์ต่างๆ เมื่อทักษะการเคลื่อนไหวได้รับการพัฒนาเด็กจะได้รับการเสริมแรงจากการรับรู้ความรู้สึกของสิ่งที่เด็กทำได้ โดยให้ความสำคัญกับการฟังการเลียนแบบเสียงจากการเล่นเครื่องดนตรี

2. แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรีของ ซินอิชิ ซูซูกิ (Shinichi Suzuki)

นักการศึกษาและครูไวโอลินชาวญี่ปุ่น เป็นเวลากว่า 54 ปีมาแล้วที่ซูซูกิพบความจริงเกี่ยวกับการเรียนภาษาแม่ของเด็กทั่วโลกและได้นำมาพัฒนาให้เข้ากับการเรียนดนตรี ซูซูกิได้สังเกตว่าเด็กสามารถพูดภาษาของตนเองได้ก่อนที่จะเรียนการอ่าน และการเขียนเป็นเพราะการฟังและการเลียนแบบนั่นเอง ดังนั้นการฟังดนตรีต้นฉบับ การเลียนแบบครูและการทำซ้ำบ่อยๆ เด็กย่อมสามารถให้บรรเลงเครื่องดนตรีได้อย่างดี ซูซูกิได้คัดเลือกบทเพลงในระดับต่างๆ ตามความยากง่าย ในวิธีการเรียนของซูซูกิ เด็กเรียนรู้สาระดนตรีต่างๆ และการปฏิบัติดนตรีมากกว่าเทคนิคต่างๆ การคัดเลือกบทเพลงในแบบฝึกหัดของซูซูกิได้นำเสนออย่างเป็นขั้นตอนและมีกระบวนการพัฒนา ต้องปฏิบัติด้วยความสม่ำเสมอ มาตรฐานของบทเพลงฝึกมีการเตรียมความพร้อมในการเรียนดนตรีขั้นสูงขึ้นไป แม้ซูซูกิจะไม่ได้เน้นการฝึกโสตประสาทในด้านต่างๆ เช่นเดียวกับวิธีของโคดาอู ออร์ฟ และดาลโครซ แต่เมื่อพิจารณาถึงวิธีการของเขาแล้วจะพบว่ามีการเน้นขั้นตอนของการฟังเป็นพื้นฐานแรกจากนั้นจึงเป็นขั้นตอนของการปฏิบัติเครื่องดนตรี ซึ่งนับว่าเป็นการฝึกโสตประสาทและนำมาปฏิบัติบนเครื่องดนตรีโดยตรง และสามารถประเมินผลได้จากการเล่นเครื่องดนตรีนั่นเอง

สุกรี เจริญสุข (2544) กล่าวถึง แนวคิดการสอนดนตรีของซูซูกิ ว่านักเรียนดนตรีควรใช้เวลาในการซ้อมดนตรีทั้งหมดเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกคือคุณภาพ (tonalization) ส่วนที่สองสำหรับการซ้อมเพื่อทบทวน ส่วนที่สามเป็นการซ้อมสำหรับเพลงใหม่ ดังนั้นถ้าเด็กใช้เวลาครึ่งชั่วโมงในการซ้อมแต่ละวัน ก็ควรจะแบ่งเวลา 10 นาทีสำหรับการฝึกซ้อมคุณภาพเสียง อีก 10 นาทีสำหรับการซ้อมทบทวน และ 10 นาทีสุดท้าย สำหรับการซ้อมส่วนอื่นๆ เช่น เพลงใหม่ การอ่านโน้ต การเตรียมเพลงที่จะฝึกในอนาคต คุณภาพ (tonalization) ส่วนที่สองสำหรับการซ้อมเพื่อทบทวน ส่วนที่สามเป็นการซ้อมสำหรับเพลงใหม่ ดังนั้นถ้าเด็กใช้เวลาครึ่งชั่วโมงในการซ้อมแต่ละวัน ก็ควรจะแบ่งเวลา 10 นาทีสำหรับการฝึกซ้อมคุณภาพเสียง อีก 10 นาที สำหรับการซ้อมทบทวน และ 10 นาทีสุดท้าย สำหรับการซ้อมส่วนอื่นๆ เช่น เพลงใหม่ การอ่านโน้ต การเตรียมเพลงที่จะฝึกในอนาคต วิธีการสอนนี้ใช้ได้กับการสอนทุกเครื่องดนตรี ไม่ว่าจะเป็นไวโอลิน หรือ เชลโล่ ตั้งแต่การสอนตำราเล่มที่ 1 ตัวอย่างเช่น เพลง Twinkle , Little Star ล้วนเป็นแบบฝึกหัดเพื่อ tonalization ทั้งสิ้นซึ่งครูต้องแบ่งเวลา 1 ใน 3 ในการเรียนสำหรับทบทวนเพลงนี้ มิใช่เล่นเป็นเสียงเพลงเท่านั้น แต่ยังต้องพิจารณาถึงท่าทางในการเล่น ความมีสมาธิในการลากสายให้เป็นเส้นตรงใกล้กับหย่อง (bridge) การจับคันชักไวโอลินที่ถูกต้อง ตำแหน่งการยืนและท่วงท่าต่างๆ เป็นไปอย่างถูกต้องและข้อสำคัญที่สุด คือต้องสอนให้เด็กฟังเสียงที่ตนเองเล่นไม่ให้ความเมื่อยนักเรียนส่วนมากมักจะเลยถึงคุณภาพเสียงที่เล่นออกมา

ซึ่งเป็นผลมาจากความยาวของการลากคันชัก การใช้แรงในการสี ครูต้องพยายามให้เสียงทุกเสียงที่เด็กเล่นมีความไพเราะ มีพลัง และสวยงาม

ดังนั้น แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรีของ ซินอิชิ ซูซูกิ สามารถนำไปเป็นการพัฒนาชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นได้ โดยใช้หลักคิดคือ การฟัง การเลียนแบบ การทำซ้ำ และ จดจำ ฝังใจ สามารถทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยมเน้นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง โดยอินทรีย์จะต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนองอันนำไปสู่ความสามารถในการแสดงพฤติกรรม คือการเรียนรู้นั่นเอง

อาร์ พันธ์มณี (2552) กล่าวถึง ทฤษฎีลองผิดลองถูกของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) ที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนดนตรีได้ ซึ่งทฤษฎีดังกล่าวเกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่มักจะออกมาในรูปแบบต่างๆ หลายรูปแบบของผู้เรียนในแต่ละขั้นตอนอย่างต่อเนื่องโดยอาศัยกฎเกณฑ์การเรียนรู้ 3 ประการคือ

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of readiness) หมายถึง สภาพความพร้อมหรืออูณหภูมิภาวะของผู้เรียนทั้งร่างกาย จิตใจ อวัยวะต่างๆ ในการเรียนรู้ รวมทั้งพื้นฐานประสบการณ์เดิม สภาพความพร้อมของหู ตา ประสาท กล้ามเนื้อ สมอ่ง ที่จะเชื่อมโยงความรู้ใหม่หรือสิ่งใหม่ตลอดจนความสนใจ ความเข้าใจต่อสิ่งที่จะเรียน ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

2. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of exercise) หมายถึง การที่ผู้เรียนได้ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำๆ บ่อยๆ ย่อมจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ กฎแห่งการฝึกหัดประกอบด้วย กฎแห่งการใช้ (Law of use) หมายถึง การฝึกฝน การฝึกฝนอยู่เสมอย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวรและไม่ลืมน กฎแห่งการไม่ใช้ (Law of disuse) หมายถึง การไม่ได้ฝึกฝนหรือไม่ได้ทำบ่อยๆ อาจทำให้ความรู้ที่นั้นลืมนั่นไปได้

3. กฎแห่งความพอใจ (Law of effect) หมายถึง การทำให้เกิดความพอใจ เมื่อร่างกายได้รับความพอใจจะทำให้การเรียนรู้ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองมีความมั่นคง ในทางกลับกันเมื่อร่างกายไม่ได้รับความพอใจการเรียนรู้ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองจะลดลง

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2556) กล่าวถึง แนวคิดของสกินเนอร์ (Skinner) ว่า การทำให้ผู้ทำพฤติกรรมเกิดความพึงพอใจ เมื่อทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งแล้ว เพื่อให้ทำพฤติกรรมนั้นซ้ำๆ อีก เช่น เมื่อนักเรียนตอบคำถามถูกต้อง ครูให้รางวัล (นักเรียนพอใจ) นักเรียนจะตอบคำถามอีก หากครูถามคำถามครั้งต่อไป การทำให้ผู้ทำพฤติกรรมเกิดความพึงพอใจทำได้โดยให้ตัวเสริมแรง (Reinforcer) เมื่อทำพฤติกรรมแล้วประเภทของการเสริมแรง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การเสริมแรงบวก คือ การให้ตัวเสริมแรงบวก เมื่อทำพฤติกรรมที่กำหนด แล้ว เช่น ทำงานเสร็จแล้วได้รับค่าจ้าง ทำงานเป็นพฤติกรรมที่กำหนด เงินค่าจ้างเป็นตัวเสริมแรงบวก

2. การเสริมแรงลบ คือ การให้ตัวเสริมแรงลบ เมื่อทำพฤติกรรมที่กำหนด (ต้องการ) แล้ว เช่น เมื่ออยู่ในห้องที่อบอ้าวเราจะเปิดหน้าต่าง เป็นพฤติกรรมที่กำหนด หายอบอ้าวเป็นตัวเสริมแรงลบ หรือนักเรียนที่ตอบคำถามครูถูกจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องทำรายงานมาส่ง เป็นต้น

การเสริมแรงทำได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. เสริมแรงต่อเนื่อง คือเสริมแรงทุกครั้งที่ทำพฤติกรรมถูกต้อง เหมาะสมกับการเรียนรู้พฤติกรรมใหม่

2. เสริมแรงเป็นบางครั้ง เหมาะสำหรับการรักษาพฤติกรรมที่เรียนรู้แล้วไว้ โดยไม่จำเป็นต้องมีการเสริมทุกครั้ง

ปฏิกริยาตอบสนองหนึ่งอาจไม่ใช่เนื่องจากสิ่งเร้าสิ่งเดียว สิ่งเร้าอื่นๆ ก็คงจะทำให้เกิดการตอบสนองเช่นเดียวกันได้ ถ้าได้มีการวางเงื่อนไขที่ถูกต้อง การนำทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มพฤติกรรมมาใช้กับเทคโนโลยีการศึกษานี้จะใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนให้เข้ากับลักษณะดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้เป็นขั้นเป็นตอน (Step by Step)
2. การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียน (Interaction)
3. การได้ทราบผลในการเรียนรู้ทันที (Feedback)
4. การได้รับการเสริมแรง (Reinforcement)

การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยการเสริมแรง การเสริมแรงทางบวกจะดีกว่าทางลบ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความใกล้ชิดระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง การเสริมแรงมีหลายวิธี อาจใช้วัตถุสิ่งของ หรือถ้อยคำที่แสดงความรู้สึกรักก็ได้ ที่สามารถสร้างบรรยากาศกระตุ้นให้ความพึงพอใจให้เกิดความสำเร็จหรือเครื่องบอกผลการกระทำว่าถูกผิด และอาจเป็นการส่งเสริมให้เกิดการเสริมแรงต่อไป การเสริมแรงควรจะต้องให้สม่ำเสมอ นอกจากนั้นหลักการเสริมแรงยังทำให้สามารถปรับพฤติกรรมได้ ควรจะให้การเสริมแรงทันที ที่มีการตอบสนองได้อย่างถูกต้อง ซึ่งควรเกิดขึ้นภายใน ประมาณ 10 วินาที ถ้าหากมีการตอบสนองที่ต้องการซ้ำหลายครั้งๆ ก็ควรเลือกให้มีการเสริมแรงเป็นบางครั้ง แทนที่จะเสริมแรงทุกครั้งไป ควรจะจัดกิจกรรมการเรียนให้เป็นไปตามลำดับจากง่ายไปยาก และเป็นตอนสั้นๆ ที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน

การให้ข้อมูลป้อนกลับ (Giving Feedback) เป็นแนวทางหนึ่งในการใช้การเสริมแรงในการจัดการเรียนการสอน การให้ข้อมูลป้อนกลับ Giving Feedback หมายถึง คำหรือประโยคที่ใช้พูดหรือเขียนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อเป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน ครูผู้สอนสามารถนำการให้ข้อมูลป้อนกลับไปใช้ในการตรวจสอบการทำงานของนักเรียน หรือในขณะที่นักเรียนนำเสนองาน เป็นต้น ประโยชน์ของการให้ข้อมูลป้อนกลับ ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนและช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

แนวทางการนำการให้ข้อมูลป้อนกลับไปในชั้นเรียน ทำได้ด้วยการพูดหรือเขียนคำหรือประโยคที่เป็นการชื่นชม เพื่อช่วยให้นักเรียนชอบและปรับปรุงการเรียนรู้ของตน ประเภทของการให้ข้อมูลป้อนกลับ มีดังนี้ 1) ข้อมูลป้อนกลับเชิงบวก Positive Feedback 2) ข้อมูลป้อนกลับเชิงลบ Negative Feedback

การให้ข้อมูลป้อนกลับเชิงลบอาจลดแรงจูงใจของนักเรียน ดังนั้นผู้สอนควรเปลี่ยนไปใช้การให้ข้อมูลป้อนกลับเชิงบวกแทน จะเห็นได้ว่าการให้การเสริมแรง การชมและการให้ข้อมูลป้อนกลับช่วยส่งเสริมให้บรรยากาศการเรียนการสอนมีความสุขสนุกสนาน นักเรียนมีความสุขในการเรียน เกิดการเรียนรู้ที่ดี และพัฒนาไปถึงขั้นสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ยังพบว่าองค์ประกอบอื่นๆ ก็สามารถนำมาใช้เป็นการเสริมแรงได้ เช่น กิจกรรมการแข่งขัน เกมต่างๆ กิจกรรมที่เน้นทักษะการคิด อารมณ์ขันและความตลกของผู้สอน และบรรยากาศการเรียนการสอนที่ไม่เคร่งเครียดจนเกินไป

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541) กล่าวว่า การเรียนการสอนด้วยชุดฝึกทักษะต้องมีการฝึกซ้อมดนตรีเป็นประจำเป็นสิ่งสำคัญในการฝึกทักษะ แต่ผู้ฝึกจะต้องวางแผนการฝึกให้รอบคอบ และเหมาะสมกับเวลาที่ตนเองมีอยู่ และควรมีขั้นตอนของการฝึกแบ่งออกดังนี้ 1) การฝึกเทคนิค คือ การแก้ไขข้อบกพร่องทางเทคนิคของแต่ละบุคคล ผู้ฝึกจะต้องสำรวจตนเองอย่างละเอียดว่ามีจุดบอดในทางเทคนิคที่ต้องแก้ไขที่ไหนบ้าง และจะแก้ไขอย่างไร วิเคราะห์ห่อ้วยวะที่จะต้องใช้สำหรับเทคนิคแต่ละอย่างและมีสติอยู่เสมอ 2) การฝึกซ้อมเพลง ควรจะวิเคราะห์เพลงที่จะเรียนในแง่ของดนตรี เช่น สำเนียง ทำนอง และในแง่เทคนิค จะเป็นการดีเยี่ยม ถ้าผู้ฝึกจะพยายามได้ยินเพลงนั้นในใจก่อนที่จะได้เริ่มฝึกซ้อม พยายามที่จะทำให้เพลงนั้นถูกต้องตามประสงค์ของผู้ประพันธ์ให้มากที่สุด จุดใดมีปัญหาไม่ว่าจะในแง่ของเทคนิคหรือตีความหมายของเพลง จะต้องหยุดทบทวนและฝึกซ้อมจนมั่นใจว่าสามารถเล่นได้ถูกต้อง 3) การฝึกแสดงจริง ควรได้บรรเลงเดี่ยว หรือเล่นกับผู้อื่น ควรใช้เครื่องบันทึกเสียงนำมาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541) กล่าวว่า การพัฒนาความสามารถทางดนตรีขึ้นอยู่กับปัจจัยใหญ่ๆ 2 ประการ คือความถนัดที่มีติดตัวมาหรือเรียกทั่วไปว่า พรสวรรค์ และการเรียนรู้ฝึกฝนในด้านดนตรีเพื่อให้เกิดทักษะและความเข้าใจเกี่ยวกับดนตรี อย่างไรก็ตามยังมีอีกปัจจัยหนึ่งที่ควรคำนึงถึงคือสภาพที่รบกวนจิตใจ ซึ่งปัจจัยใจนี้ทำให้ความสามารถในการเล่นดนตรีลดลงได้ในส่วนหนึ่ง กล่าวคือในแต่ละบุคคลจะมีอยู่ 2 ภาค 1 ประกอบไปด้วยสิ่งที่ตนคิดว่าควรจะเป็น เป็นส่วนก่อนเกิด

สภาพรบกวนจิตใจ กีดขวางความสามารถของตนมิให้แสดงออกมา ภาค 2 คือ ความเป็นตัวของตัวเองทำให้บุคคลนั้นๆ อยู่ในสภาวะที่เรียกว่าไร้กังวลนั่นเอง สภาพรบกวนจิตใจมีดังนี้ 1) สงสัยความสามารถของตนเอง 2) กลัวจะควบคุมตนเองไม่ได้ 3) รู้สึกว่าตัวเองฝึกซ้อมไม่เพียงพอ 4) กลัวว่าผู้ฟังไม่ได้ยินการเล่นของตนเองอย่างที่ควรจะเป็น 5) กังวลกับผู้จะเล่นประกอบกับตน 6) เกรงว่าตนเองจะลืมน 7) สงสัยว่าผู้ฟังจะชอบการเล่นดนตรีของตนหรือไม่ 8) เกรงว่าเครื่องดนตรีของตนจะมีปัญหา 9) เกรงว่าตนเองจะลืบท่วงเพลง 10) เกรงว่าพ่อแม่จะรู้สึกผิดหวังที่ตนไม่ได้มีอาชีพที่พ่อแม่ตั้งไว้

ดังนั้น แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะความสามารถในการปฏิบัติดนตรี คือการลดสภาพรบกวนจิตใจลง เพื่อเปิดโอกาสให้ความสามารถที่ตนเองมีอยู่ได้แสดงออกมาได้อย่างเต็มที่ นั่นคือประสบการณ์และการประสบผลสำเร็จในการแสดงดนตรีนั้น สภาวะสมาธิไร้กังวล ประกอบด้วยความมีสติ ความตั้งใจ และความเชื่อมั่น ความสมดุลทั้ง 3 อย่างนี้ เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะปฏิบัติดนตรีทุกชนิด

4. แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพุทธิปัญญานิยม

สุกรี เจริญสุข (2540) กล่าวว่า กลุ่มพุทธิปัญญานิยม ให้ความสนใจเกี่ยวกับกระบวนการคิด การให้เหตุผลของผู้เรียน ซึ่งแตกต่างจากทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มพฤติกรรมนิยม ที่มุ่งเน้นพฤติกรรมที่สังเกตได้เท่านั้น โดยมีได้สนใจกับกระบวนการคิดหรือกิจกรรมทางสติปัญญาของมนุษย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่นักจิตวิทยาในกลุ่มพุทธิปัญญาตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องศึกษากระบวนการดังกล่าวเป็นสิ่งที่ไม่สามารถสังเกตได้ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ พุทธิปัญญา เป็นการให้ความสำคัญในการศึกษาเกี่ยวกับ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าภายนอก ส่งผ่านโดยสื่อต่างๆ กับสิ่งเร้าภายใน ซึ่งได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ หรือ กระบวนการรู้-คิด หรือ กระบวนการคิด ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ ขอบเขตที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิด ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายที่มีลักษณะกว้างๆ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่ไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้ทันทีโดยทั่วไปเราเรียกว่า จุดมุ่งหมาย (Goals)

2. จุดมุ่งหมายที่มีลักษณะเฉพาะ สามารถสังเกตเห็นพฤติกรรม หรือการปฏิบัติของผู้เรียนได้ โดยทั่วไปเราเรียกว่า จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมหรือจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน (Behavioral หรือ Performances Objectives) การจำแนกประเภทจุดมุ่งหมายการศึกษา

จุดมุ่งหมายการศึกษาสามารถจำแนกออกเป็นหมวดหมู่และขั้นตอน จากจุดมุ่งหมายง่ายๆ ไปหาจุดมุ่งหมายที่ซับซ้อนได้ ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าจุดมุ่งหมายทางศึกษามี 3 ลักษณะใหญ่ๆ ด้วยกันคือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และ ทักษะพิสัย จุดมุ่งหมายทั้ง 3 นี้ ถึงแม้จะแยกออกเป็นกลุ่มแต่ในทางปฏิบัติก็มีส่วนที่ต้องอาศัยกันอยู่ เช่น จุดมุ่งหมายการสอนว่ายน้ำ การฝึกทักษะว่ายน้ำ ต้อง

อาศัยพื้นฐานด้านพุทธิพิสัย และถ้าผู้เรียนมีความกลัวน้ำ ก็ต้องพิจารณาจุดมุ่งหมายด้านจิตพิสัยด้วย เป็นต้น

จุดมุ่งหมาย 3 ลักษณะดังกล่าว จำแนกออกเป็นรายละเอียดได้ ดังนี้

1. พุทธิพิสัย (Cognitive Domain)

จุดมุ่งหมายลักษณะนี้ เน้นในเรื่องความสามารถทางสติปัญญา อันได้แก่ ความรู้ ความคิด และการแก้ปัญหา ส่วนสำคัญคือ ความรู้ ความจำ และการระลึกได้ พุทธิพิสัย จำแนกออกเป็น 6 ชั้นโดยทั่วไปชั้นแรกหรือความรู้ที่เรามักถือว่าเป็นจุดประสงค์ขั้นต่ำ (Lower order Objectives) ส่วนชั้นที่ 2-5 จัดว่า เป็นขั้นทักษะและความสามารถทางสติปัญญา หรือ จุดมุ่งหมายชั้นสูง (Higher-order Objectives) ชั้นทั้ง 6 ของพุทธิพิสัย มีดังนี้

1.1 ความรู้ (Knowledge)

1.1.1 ความรู้เฉพาะ เช่น ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ (Terminology) ความจริงเฉพาะอย่าง (Specific Facts)

1.1.2 ความรู้เกี่ยวกับวิถีทางของการจัดการกับสิ่งๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับระเบียบแบบแผน แนวโน้ม เถลถาย และวิธีการ เป็นต้น

1.1.3 ความรู้เกี่ยวกับจักรวาล และลักษณะสาขาวิชาต่างๆ เช่น ข้อสรุปจากปรากฏการณ์ หลักการ ทฤษฎี และโครงสร้างของสาขาวิชาต่างๆ

1.2 ความเข้าใจ (Comprehension)

1.2.1 การแปล (Translation)

1.2.2 การตีความ (Interpretation)

1.2.3 การพยากรณ์นอกเหนือจากขอบเขตข้อมูล (Extrapolation)

1.3 การนำไปใช้ (Application)

1.4 การวิเคราะห์ (Analysis)

1.4.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Analysis Elements)

1.4.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of Relationships)

1.4.3 การวิเคราะห์หลักการรวบรวม (Analysis of Organizational Principles)

1.5 การสังเคราะห์ (Synthesis)

1.6 การประเมิน (Evaluation)

1.6.1 การตัดสินจากหลักฐานภายใน (Internal Evidence)

1.6.2 การตัดสินจากเกณฑ์ภายนอก (External Criteria)

2. จิตพิสัย (Affective Domain)

จุดมุ่งหมายด้านจิตพิสัย พัฒนาขึ้นมาโดย แครทโฮลและคนอื่นๆ ซึ่งเน้นพฤติกรรมด้านอารมณ์ เจตคติและค่านิยมของผู้เรียน แบ่งออกเป็น 5 ชั้น คือ

2.1 ความใส่ใจหรือการยอมรับ (Attending หรือ Receiving)

2.1.1 จิตสำนึก (Awareness)

2.1.2 ความเต็มใจที่จะรับ (Willingness to Receive)

2.1.3 ความตั้งใจควบคุมหรือเลือก (Controlled หรือ Selected

Attentions)

2.2 การตอบสนอง (Responding)

2.2.1 การยินยอมตอบสนอง (Acquiescence in Responding)

2.2.2 ความเต็มใจตอบสนอง (Willingness to Respond)

2.2.3 ความพอใจในการตอบสนอง (Satisfaction in Response)

2.3 การสร้างค่านิยม (Valuing)

2.3.1 การยอมรับค่านิยม (Acceptance of a Value)

2.3.2 ความชอบหรือเอนเอียงไปยังค่านิยมหนึ่ง (Preference for a

Value)

2.3.3 การมีข้อผูกพันกับค่านิยม (Commitment)

2.4 การรวบรวม (Organization)

2.4.1 การสรุปครอบคลุมค่านิยม (Conceptualization of a Value)

2.4.2 การจัดระบบค่านิยม (Organization of a Value System)

2.5 การเกิดคุณลักษณะตามค่านิยม (Characterization of a Value

หรือ Value Complex)

2.5.1 การจัดกลุ่มค่านิยม (Generalized Set)

2.5.2 การเกิดคุณลักษณะ (Characterization)

3. ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

จุดมุ่งหมายการศึกษาในลักษณะนี้ เน้นพฤติกรรมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อของผู้เรียน ส่วนใหญ่มักจะใช้ในการสอนปฏิบัติการ กีฬา และอื่นๆ ที่เป็นการปฏิบัติ จุดมุ่งหมายด้านทักษะพิสัยที่ใช้กันมากเป็นของ อลิซาเบท ซิมป์สัน (Simpson. 1971) โดยแบ่งออกเป็น 6 ชั้นดังนี้

3.1 การรับรู้ (Perception)

3.1.1 การเร้าประสาทสัมผัส (Sensory Stimulation)

3.1.2 การเลือกสิ่งบ่งชี้ (Cue Selection)

- 3.1.3 การแปล (Translation)
- 3.2 การสร้างความพร้อม (Set)
 - 3.2.1 การสร้างความพร้อมด้านสมอง (Mental Set)
 - 3.2.2 การสร้างความพร้อมด้านร่างกาย (Physical Set)
 - 3.2.3 การสร้างความพร้อมด้านอารมณ์ (Emotional Set)
- 3.3 การตอบสนองตามที่ถูกชี้แนะ (Guided Response)
 - 3.3.1 การเลียนแบบ (Imitation)
 - 3.3.2 การลองผิดลองถูก (Trial and Error)
- 3.4 การทำเป็นนิสัย (Mechanism)
- 3.5 การตอบสนองหลายรูปแบบ (Complex Overt Response; Behavior is skilled smooth, efficient, with minimum time and effort)
 - 3.5.1 พฤติกรรมที่ปราศจากการลังเล (Resolution of Uncertainty)
 - 3.5.2 พฤติกรรมอัตโนมัติ (Automatic Performance)
- 3.6 การปรับพฤติกรรมให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง (Adapting and Originating)

ดังนั้น แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มพุทธิปัญญานิยม ได้ให้ความสำคัญกับความสามารถในการตั้งวัตถุประสงค์ การวางแผน การตั้งใจ ความคิด ความจำ การคัดเลือก การให้ความหมายกับสิ่งเร้าต่างๆ ที่ได้จากประสบการณ์ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มพฤติกรรมนิยม

5. แนวคิดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์

Davies (1971) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อยๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและเร็วขึ้น มีลำดับขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะ หรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือเร็วเกินไปกต ก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อยๆ หรือแบ่งสิ่งที่

กระทำออกเป็นส่วนย่อยๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้าๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลายๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

ดังนั้น แนวคิดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สามารถนำไปเป็นการพัฒนาชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นได้ ผู้วิจัยจึงได้นำขั้นตอนในการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส มาใช้สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับ 5 ขั้น คือ ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นให้เทคนิควิธีการ และ ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ ในการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น

ชุดฝึกทักษะ

1. ความหมายของชุดฝึกทักษะ

ความหมายของชุดฝึกทักษะ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ คือ สิ่งที่นักเรียนต้องใช้ควบคู่กับการเรียน มีลักษณะเป็นแบบฝึกที่ครอบคลุมกิจกรรมที่นักเรียนพึงกระทำอาจกำหนดแยกเป็นแต่ละหน่วยหรือจะรวมเล่มก็ได้

สมศักดิ์ สินธุระเวชชัย (2542) กล่าวว่า ชุดฝึก คือ การจัดประสบการณ์ที่เน้นการฝึกหัดเพื่อให้เกิดความจำจนกระทั่งสามารถปฏิบัติได้โดยอัตโนมัติ ขั้นตอนในการสอนมักจะเริ่มด้วยการบอกหรือทำให้ดูเป็นตัวอย่างแล้วให้ผู้เรียนทำตามและฝึกหัดเรื่อยไปจนกระทั่งจำและทำได้โดยอัตโนมัติ

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542) กล่าวว่า ชุดฝึกทักษะ คือ การจัดประสบการณ์ที่เน้นแบบฝึกหัด เพื่อให้เกิดความจำจนกระทั่งสามารถปฏิบัติได้โดยอัตโนมัติ ขั้นตอนในการสอนก็มักเริ่มต้นด้วยการบอก หรือทำให้ดูเป็นตัวอย่าง แล้วให้ผู้เรียนทำตามแบบฝึกหัดไปเรื่อยจนกระทั่งจำและทำได้โดยอัตโนมัติ

สนธิ สัตโยภาส (2542) กล่าวว่า ชุดฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนังสือ เป็นสิ่งพิมพ์ที่ครูใช้เป็นเครื่องมือในการให้นักเรียนได้ฝึกฝน ให้เกิดทักษะในการเรียนรู้ของแขนงวิชาต่างๆ

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2554) กล่าวว่า ชุดฝึกทักษะที่จะทำให้นักเรียนเกิดทักษะที่ดีและถูกต้อง ควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ความชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำ คำสั่งหรือตัวอย่างไม่ควรยาวเกินไป เพราะจะทำให้เข้าใจยาก ควรปรับให้ง่ายเหมาะสมกับผู้ใช้ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนศึกษาคนเดียว
2. ควรมีความหมายต่อผู้เรียน และตรงต่อจุดมุ่งหมายของการฝึก ลงทุนน้อย ใช้ได้นาน และทันสมัยอยู่เสมอ
3. ภาษาและภาษาภาพที่ใช้มีความเหมาะสมกับวัยพื้นฐานความรู้ของนักเรียน
4. ควรแยกฝึกเป็นเรื่องๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกิน ควรมีกิจกรรมหลายแบบเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจและไม่น่าเบื่อในการทำ และเพื่อฝึกทักษะในด้านใดด้านหนึ่งจนเกิดความชำนาญ
5. ควรมีทั้งกำหนดคำตอบให้ และแบบให้ตอบโดยเสรี การเลือกใช้คำข้อความหรือรูปภาพในชุดการเรียน ควรเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคย และตรงกับความสนใจ
6. ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ให้รู้จักศึกษาค้นคว้ารวบรวมสิ่งที่เห็นบ่อยๆ จะทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องนั้นๆ ได้ดี ใช้ได้อย่างถูกต้องมีหลักเกณฑ์ และมองสิ่งที่เขาได้รับการฝึกฝนนั้นมีความหมายต่อผู้ฝึกตลอดไป
7. มีผลตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากผู้เรียนมีความแตกต่างกันหลายๆด้าน เช่น ความต้องการ ความพึงพอใจ ความพร้อม ระดับปัญญาและประสบการณ์ ดังนั้นการจัดทำชุดฝึกทักษะควรจัดทำให้มากพอ ไล่ตั้งแต่ง่ายไปหายาก เพื่อที่นักเรียนทุกคนจะสามารถทำได้และนำไปใช้ได้จริง
8. ควรเร้าความสนใจตั้งแต่กิจกรรมแรกจนถึงกิจกรรมสุดท้าย
9. ควรได้รับการปรับปรุงควบคู่ไปกับหนังสือแบบเรียนอยู่เสมอ และควรใช้ได้ดีทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
10. ควรเป็นชุดฝึกที่ครูสร้างให้นักเรียนได้ฝึกหัด แล้วสามารถประเมินและจำแนก ความเจริญงอกงามของเด็กได้ด้วย

ดังนั้น ชุดฝึกทักษะ หมายถึง การจัดประสบการณ์ที่เน้นแบบฝึกหัด สื่อ สิ่งเร้า หรือ กิจกรรมที่ควรสร้างขึ้นมาเพื่อเสริมทักษะให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อทบทวนเนื้อหาความรู้ต่างๆ ที่เรียนไปแล้วจนกระทั่งสามารถนำความรู้ไปใช้ได้โดยอัตโนมัติ ถูกต้อง คล่องแคล่ว แม่นยำ ชุดฝึกจึง เป็นสิ่งที่มีประโยชน์กับผู้เรียนและยังช่วยให้นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนด้วยการฝึกฝนจาก ชุดฝึกที่ครูสร้างขึ้น

2. ความสำคัญของชุดฝึกทักษะ

ดนตรีเป็นวิชาการที่ต้องอาศัยการฝึกฝนทักษะภาคปฏิบัติ ซึ่งเปรียบเสมือนการเรียนอีก หนึ่งภาษา คือ ภาษาดนตรี การเรียนการสอนดนตรีจึงจำเป็นต้องมีการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญเพื่อ ช่วยให้เกิดพัฒนาการทักษะทางดนตรีเพิ่มขึ้นตามวัยและความสามารถของคนที่ทำได้ ทำให้คนมี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเครื่องมือที่ใช้ฝึกฝนทักษะทางดนตรีให้ได้ผลดีก็คือ แบบฝึกทักษะนั่นเอง ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

นิตยา ฤทธิ์โยธี (2550) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียนมาแล้ว เหมาะสมกับระดับ วัยและความสามารถของเด็ก มีคำชี้แจงสั้นๆ ที่ทำให้เด็กเข้าใจง่าย ใช้เวลา เหมาะสม และเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ทำทนายให้แสดงความสามารถ

วีระ ไทยพานิช (2548) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะจะทำให้เกิดการเรียนรู้จากการ กระทำจริง เป็นประสบการณ์ตรงที่ผู้เรียนมีจุดประสงค์แน่นอนทำให้รู้และจดจำสิ่งที่เรียนได้ดี จน สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์เช่นเดียวกันได้

อนงค์ศิริ วิชาลัย (2546) กล่าวว่า วิธีสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่งคือ การให้นักเรียนทำ แบบฝึกหลายๆ เพราะชุดฝึกจะช่วยนักเรียนนำความรู้มีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิด ความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

ดังนั้น ความสำคัญชุดฝึกทักษะ หมายถึง สิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดความชำนาญในการเรียนรู้ด้านดนตรี เนื่องจากการความสำคัญนั้นต้องอาศัยการทำ การจดจำ ซ้ำๆ เพื่อให้เกิดความความรู้ที่ แบบฝึกทักษะจะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ความสำคัญชุดฝึกทักษะจึงนับว่ามีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนรู้ด้านดนตรีเป็นอย่างมาก

3. หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดฝึกทักษะ

พัฒนามาจากจิตวิทยากลุ่ม เกสตัลท์ (Gestalt Psychology) มีกำเนิดในประเทศ เยอรมัน หลักการสำคัญ คือ การเรียนรู้ที่เน้นส่วนรวมทั้งหมดมากกว่าส่วนย่อย โดยให้ความสำคัญกับ ประสบการณ์เดิมของผู้เรียน การเรียนรู้เกิดได้ใน 2 ลักษณะ คือ เกิดจากการรับรู้และเกิดจากการหยั่ง เห็น สำหรับสาระสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มแนวคิดนิยมพอสรุปได้ดังนี้

1. การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีโอกาสรับรู้สิ่งนั้นอย่างเด่นชัด โดยผู้เรียนและผู้สอนมีความเข้าใจตรงกันว่าต้องการเรียนรู้สิ่งใดรวมถึงการจัดสภาพการเรียนการสอนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ในสิ่งที่มุ่งประสงค์ไว้

2. การเรียนรู้ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นผลรวมของประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่ของผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนต้องคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นจุดเริ่มต้น

3. การเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่องสัมพันธ์ ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้ โดยการเชื่อมโยงกับสิ่งที่ตนมีประสบการณ์มาแล้ว ดังนั้นผู้สอนควรรู้ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนว่ามีอะไรบ้าง แล้วใช้ประสบการณ์เดิมเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่

ทิสนา แคมณี (2550) กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ เป็นแนวความคิดที่ได้รับการยอมรับว่าสามารถใช้อธิบายลักษณะของการเกิดการเรียนรู้ หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้

พรธณี ชูทัย (2542) กล่าวว่า แนวความคิดของนักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับ การสร้างและการใช้ชุดฝึก ประกอบด้วย

1. แนวคิดในเรื่องกฎแห่งผลของธอร์นไดค์ (Thorndike) แบบฝึกที่สร้างขึ้นตามหลักจิตวิทยาข้อนี้ ต้องให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดนั้นได้พอสมควร และมีคำเฉลยให้นักเรียนสามารถหาคำตอบได้หลังจากทำแบบฝึกเสร็จแล้ว

2. แนวคิดในเรื่องการฝึกหัดของวัตสัน (Watson) การสร้างแบบฝึกตามหลักจิตวิทยาข้อนี้ควรเน้นให้มีการกระทำซ้ำๆ เพื่อให้จำได้นาน แล้วสามารถเขียนได้ถูกต้องเพราะการเขียนเป็นทักษะที่ต้องฝึกหัดอยู่เสมอ

3. แนวคิดในการเสริมแรงของธอร์นไดค์ (Thorndike) ในการสอนฝึกทักษะนั้นครูควรให้การเสริมแรงโดยการให้กำลังใจแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

วารินทร์ รัตมีพรหม (2542) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการทั้งด้านทัศนคติที่คนเราได้รับตั้งแต่เป็นทารก จนเป็นผู้ใหญ่ กระบวนการเรียนรู้จึงเป็นส่วนสำคัญของความสามารถของคนเรา มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวว่า การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งในการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ได้มีการศึกษาค้นคว้าด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ จนเกิดเป็นทฤษฎีการเรียนรู้

วารินทร์ รัตมีพรหม (2542) กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ที่นักศึกษาค้นคว้าได้รวบรวมจากงานวิจัย หลักการและแนวคิดต่างๆ มีหน้าที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. เป็นกรอบของงานวิจัย โดยเป็นการป้องกันการรวบรวมข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเข้าใจสถานการณ์การเรียนรู้ออกไป เป็นการทำให้มีกรอบที่กระชับรัดกุมขึ้น

2. เป็นการจัดระบบของความรู้ เป็นกรอบของข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หรือข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง

3. เป็นการระบุเหตุการณ์การเรียนรู้ที่ซับซ้อน โดยมีการให้ตัวอย่างขององค์ประกอบที่หลากหลายที่มีผลต่อการเรียนรู้

4. เป็นการจัดระบบใหม่ของประสบการณ์เดิมที่มีมาก่อน เนื่องจากความรู้ทั้งหลายที่เป็นประสบการณ์เดิมจะต้องมีการจัดระบบใหม่อยู่เสมอ

หลักการของทฤษฎีการเรียนรู้ นอกเหนือจากหน้าที่ทั้ง 4 ประการแล้ว ยังเป็นพื้นฐานความรู้อีก 2 แนวทาง คือ 1) เป็นแนวทางในการวิเคราะห์กระบวนการของการปฏิบัติการในห้องเรียน และ 2) เป็นการวิเคราะห์วิจารณ์การนำเอาผลงานวิจัยมาใช้ในกระบวนการในห้องเรียนด้วย

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2559) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่คนเราเคยมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือจากการฝึกหัด รวมทั้งปริมาณการเปลี่ยนความรู้ของผู้เรียน ดังนั้น งานสำคัญของครู คือ การช่วยนักเรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้หรือมีความรู้และมีทักษะตามที่หลักสูตรวางไว้ ดังนั้น กระบวนการเรียนรู้จึงเป็นรากฐานของการสอนที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดฝึก จะทำให้ทราบว่าในการสร้างชุดฝึกที่ดั้นนั้นจะต้องคำนึงถึงจิตวิทยาเพื่อให้ได้ชุดฝึกที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถของนักเรียนและยังเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจที่จะเรียนชุดฝึกทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจที่จะเรียนแบบฝึกนักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จแห่งการเรียนรู้

4. องค์ประกอบของชุดฝึกทักษะ

องค์ประกอบของชุดฝึกทักษะ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ได้จำแนกองค์ประกอบของชุดฝึกทักษะไว้ 4 ส่วน ดังนี้

1. คู่มือสำหรับครูผู้ใช้ชุดฝึกทักษะ หรือผู้เรียนจากชุดฝึกทักษะ
2. คำสั่ง หรือคำชี้แจง เพื่อกำหนดแนวทางการเรียนให้นักเรียน
3. เนื้อหาสาระและสื่อ โดยจัดให้อยู่ในรูปของสื่อการสอนแบบประสม และกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่มและรายบุคคลตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
4. การประเมินผล เป็นการประเมินกระบวนการ ได้แก่ ชุดฝึกทักษะ รายงานค้นคว้า และผลการเรียนรู้ในรูปแบบของแบบทดสอบต่างๆ

ประหยัด จิระวรพงศ์ (2552) ได้แบ่งองค์ประกอบของชุดฝึกทักษะออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. หัวเรื่อง ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง เนื้อหา จุดประสงค์ ระยะเวลา และลักษณะของผู้เรียน

2. คู่มือสำหรับผู้ใช้ทั้งผู้สอนและผู้เรียน เพื่อทราบแนวปฏิบัติและสิ่งที่ต้องเตรียม
หากจำเป็น

3. วัสดุประกอบการเรียน ได้แก่ สื่อชนิดต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลรวมทั้ง
แบบฝึกหัด

4. กิจกรรม ได้แก่ แนวทางในการปฏิบัติหรือการกำหนดการเรียน

5. การประเมิน ได้แก่ การประเมินผลการเรียนจากแบบทดสอบต่างๆ เช่น
แบบฝึกหัด หรือการรายงาน เป็นต้น

ดังนั้น องค์ประกอบของชุดฝึกทักษะ ประกอบไปด้วยชื่อเรื่อง สารสำคัญ จุดประสงค์
การเรียนรู้ ลำดับขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป คำชี้แจงเกี่ยวกับการวัดผล
และเกณฑ์ประเมินผลแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนเนื้อหา
ความรู้ต่างๆ นอกจากเวลาเรียนในชั่วโมง จนกระทั่งสามารถนำความรู้ไปใช้ได้โดยอัตโนมัติ ถูกต้อง
คล่องแคล่ว แม่นยำ ชุดฝึกจึงเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์กับผู้เรียนและยังช่วยให้นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่อง
ทางการเรียนด้วยการฝึกฝนจากแบบฝึกที่ครูสร้างขึ้น

5. หลักการสร้างชุดฝึกทักษะ

หลักการสร้างชุดฝึกทักษะ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กุศยา แสงเดช (2545) กล่าวว่า ผู้สร้างชุดฝึกทักษะโดยยึดลักษณะชุดฝึกที่ดี ดังนี้

1. ชุดฝึกที่ดีควรมีความชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำ คำสั่งหรือตัวอย่างแสดงวิธีทำที่
ใช้ไม่ควรยากเกินไป เพราะจะทำให้ความเข้าใจยาก ควรปรับให้ง่ายและเหมาะสมกับผู้เรียน
สามารถเรียนด้วยตนเองได้

2. ชุดฝึกที่ดีมีความหมายต่อผู้เรียนและตรงตามจุดมุ่งหมายของการฝึก ลงทุน
น้อยใช้ได้นาน ทนสมัย

3. ภาษาและภาพที่ใช้ในแบบฝึกเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน

4. ชุดฝึกที่ดีควรแยกเป็นเรื่องๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไปแต่ควรมีกิจกรรม
หลายแบบเพื่อสร้างความสนใจ และไม่น่าเบื่อในการทำชุดฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งจนชำนาญ

5. ชุดฝึกที่ดีมีทั้งแบบกำหนดคำตอบในแบบและให้ตอบโดยเสรี การเลือกใช้คำ
ข้อความ รูปภาพในแบบฝึกควรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนคุ้นเคยและตรงกับความสนใจของนักเรียน ก่อให้เกิด
ความเพลิดเพลินและพอใจแก่ผู้ใช้ ซึ่งตรงกับหลักการเรียนรู้ว่านักเรียนจะเรียนได้เร็วในการกระทำที่
ทำให้เกิดความพึงพอใจ

6. แบบฝึกหัดที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ให้รู้จักค้นคว้า
รวบรวมสิ่งที่พบเห็นบ่อยๆ หรือที่ตัวเองเคยใช้ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องนั้นๆ มากยิ่งขึ้น และรู้จักนำ

ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง มีหลักเกณฑ์และมองเห็นว่าสิ่งที่ได้ฝึกนั้นมีความหมายกับเขาตลอดไป

7. ชุดฝึกที่ดีควรตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในหลายๆ ด้าน เช่น ความต้องการ ความสนใจ ความพร้อม ระดับสติปัญญา และประสบการณ์ เป็นต้น ฉะนั้น การทำแบบฝึกแต่ละเรื่องควรจัดทำให้มากพอและมีทุกระดับตั้งแต่ง่าย ปานกลาง จนถึงระดับค่อนข้างยาก เพื่อว่านักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนจะได้เลือกทำตามความสามารถ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้ประสบความสำเร็จในการทำชุดฝึก

8. ชุดฝึกที่จัดทำเป็นรูปแบบเล่ม นักเรียนสามารถเก็บรักษาไว้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเองต่อไป

9. การที่นักเรียนได้ทำชุดฝึกหัด ช่วยให้เห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่างๆ ของนักเรียนชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ปัญหานั้นๆ ทันที

10. ชุดฝึกที่ชัดเจน นอกจากที่ในหนังสือเรียนแล้ว จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนอย่างเต็มที่

11. ชุดฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้ว จะช่วยให้ครูประหยัดแรงงานและเวลาในการที่จะต้องเตรียมแบบฝึกอยู่เสมอ ในด้านผู้เรียนไม่ต้องเสียเวลาในการลอกแบบฝึกจากตำราเรียนหรือกระดาดำ ทำให้มีเวลาและโอกาสได้ฝึกฝนทักษะต่างๆ ได้มากขึ้น

12. แบบฝึกช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายเพราะการพิมพ์เป็นรูปเล่มที่แน่นอนลงทุนต่ำ การที่ใช้พิมพ์ลงกระดาดำทุกครั้งไป นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ที่ผู้เรียนสามารถบันทึกและมองเห็นความก้าวหน้าของตนได้อย่างมีระเบียบและวินัย

พรรณิกา กวีธนาธรรม (2542) ได้สรุปหลักการทำชุดฝึกว่าควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์
2. ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา
3. ขั้นตอนในการสร้างชุดฝึก
 - 3.1 ศึกษาปัญหาข้อบกพร่องของเด็กในการเรียนการสอน
 - 3.2 ศึกษาจิตวิทยาและกระบวนการเรียนรู้
 - 3.3 ศึกษาเนื้อหาวิชา
 - 3.4 ศึกษาลักษณะของชุดฝึก
 - 3.5 กำหนดรูปแบบและการสร้างชุดฝึกให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการแก้ไข

ดังนั้น หลักการสร้างชุดฝึกทักษะ ต้องมีองค์ประกอบ คือ การตั้งวัตถุประสงค์เกี่ยวกับเนื้อหาสาระในการสอน ศึกษาปัญหาของสภาพแวดล้อม และคำอธิบายรายวิชาจากหลักสูตรนั้นๆ เพื่อประกอบกับหลักการสร้างเนื้อหาในชุดฝึกทักษะ ลักษณะของชุดฝึกทักษะเป็นอย่างไร ชุดฝึกทักษะ

ที่ดีควรตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์ที่วางไว้ มีลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ นอกจากนี้ผู้เรียนจะได้รับประโยชน์หรือคุณค่าจากการฝึกหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับ การเอาใจใส่ดูแลของครูผู้สอนเป็นสำคัญ

6. ความหมายแผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอน

ความหมายแผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอน มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

รุจิรี ภูสาระ (2545) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือโครงการที่ครูผู้สอนได้เตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ปฏิบัติการเรียนรู้ในรายวิชาใดวิชาหนึ่งอย่างเป็นระบบระเบียบ โดยใช้เครื่องมือสำหรับการจัดการเรียนรู้ และนำผู้เรียนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) กล่าวว่า แผนการสอน หมายถึง แผนหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง

7. ความสำคัญและประโยชน์ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ความสำคัญและประโยชน์ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) กล่าวว่า การจัดทำแผนการสอนจะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้า เป็นการนำเทคนิควิธีการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ

2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดและประเมินผล ตลอดจนประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็น

3. เป็นคู่มือการสอนสำหรับตัวครูผู้สอนและครูที่สอนแทนนำไปใช้ปฏิบัติการสอนอย่างมั่นใจ

4. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนต่อไป

5. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน ซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการ

6. องค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รุจิรี ภูสาระ (2545) กล่าวว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเครื่องมือแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการ

เรียนรู้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจะต้องสามารถตอบคำถามได้ว่า จะให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์อะไร มีกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอะไรบ้างครูจะต้องมีบทบาทอย่างไรจะใช้สื่อ อุปกรณ์อะไรบ้าง จะรู้ได้อย่างไรว่านักเรียนเกิดพฤติกรรมหรือคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ซึ่งมีขั้นตอนการทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ดังนี้

1. ทำความเข้าใจมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระรวมทั้งแนวคิด ขอบเขตของกลุ่มสาระการเรียนรู้มาเป็นกรอบในการทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. เขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้เป็นจุดประสงค์ปลายทางที่กล่าวถึง อันได้แก่ จุดประสงค์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์จากคำอธิบายรายวิชาเขียนโครงสร้างของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งหมด ได้แก่ สาระสำคัญที่เน้นความคิดรวบยอด หลักการทักษะลักษณะนิสัย และจุดประสงค์นำทางตามหัวข้อย่อย
3. สร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

8. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้

อารมณ์ ใจเที่ยง (2553) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพประสิทธิภาพ ไม่ได้มีความหมายเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงปัจจัยอื่นๆ เช่น ลักษณะของครู-อาจารย์กระบวนการเรียนการสอน และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ และการจัดการศึกษาที่ยั่งยืนนั้น บุคคลที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง คือ ครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้ปลูกปั้นและสร้างนิสัยของเยาวชน ปัจจุบันความเจริญทางด้านเทคโนโลยี มีมากแต่ครูยังมีบทบาทสำคัญในการอบรมสร้างนิสัยที่ไม่มีเทคโนโลยีใดๆ มาแทนได้

การสอนเป็นการตั้งใจกระทำให้เกิดการเรียนรู้การสอนที่ดีย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี ผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้สอนที่สอนอย่างมีหลักการ มีความรู้ มีทักษะ จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความหมาย มีคุณค่า เป็นการประหยัดเวลาแลป้องกันการสูญเปล่า ดังนั้นผู้สอนจึงควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ทั้งใน ความหมาย ลักษณะองค์ประกอบ หลักการสอน หลักการเรียนรู้ เพื่อจะได้นำไปปฏิบัติ ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

การเรียนรู้ที่สมบูรณ์จะต้องผ่านการมีส่วนร่วมส่วนผู้ ร่วมคิด ร่วมทำและร่วมประเมินผล โดยผู้เรียน กระบวนการนั้นก่อให้เกิดความสุขแก่ตัวผู้เรียน ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันอย่างต่อเนื่อง ตามบทบาทของแต่ละฝ่าย เช่น ผู้สอนมีหน้าที่ให้กำลังใจ ออกแบบกิจกรรมและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อำนวยความสะดวกและเป็นທີ່ปรึกษา ช่วยให้ผู้เรียนแสดงบทบาท ค้นพบความสามารถของตัวเอง พัฒนาความสามารถทางสติปัญญาหรือไอคิว และพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ หรืออีคิว การเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริงและเน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญนั้น เป็นการเรียนรู้ที่ถูกต้องเป็นการเรียนรู้ที่ดีกว่าแบบเดิม และเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง

9. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) เสนอแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังนี้ แนวคิดการจัดการเรียนการสอนแบบนี้เป็นแนวคิดที่ผู้มีหน้าที่จัดการศึกษา คือ ครู อาจารย์ ผู้ที่ทำหน้าที่สอนจะต้องตระหนักเสมอ ในการจัดกิจกรรมทั้งค่านึงเสมอว่าการจัดการเรียน การเรียนรู้แนวนี้จะต้องจัดอย่างไร องค์ประกอบสำคัญอะไรบ้าง จึงจะเรียกได้ว่า “ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ” ไม่ใช่มีเพียงความคิด รูปแบบ แต่จะต้องมีทั้ง ความคิด รูปแบบและวิธีการทุกอย่างต้องเป็น รูปธรรมนำมาปฏิบัติจริงได้ เพื่อให้เห็นภาพชัดเจน ขอนำแนวคิดพื้นฐาน มาให้ทราบ ดังนี้

1. ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองผู้เรียนคือผู้เรียนรู้ บทบาทของ ครูคือผู้สนับสนุน (supporter) และเป็นแหล่งความรู้ (resource person) ของผู้เรียน ผู้เรียนจะต้อง รับผิดชอบตั้งแต่เลือก และวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียนหรือ เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกและจะเริ่มต้น การเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้า รับผิดชอบ การเรียนตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ด้วย ตนเอง

2. เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ ในการออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ปัจจัยสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณาปรับเนื้อหาวิชา ประสบการณ์เดิม และความต้องการของ ผู้เรียน การเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมายจึงขึ้นอยู่กับสิ่งที่สอน (เนื้อหา) และวิธีที่ใช้สอน (เทคนิค การสอน)

3. การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้รับความสนุกสนานจากการเรียน หากได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ทำงานร่วมกับ เพื่อนๆ ได้ค้นพบข้อคำถามและคำตอบใหม่ๆ ประเด็นที่ท้าทายและความสามารถในเรื่องใหม่ที่เกิดขึ้น รวมถึงบรรลุผลสำเร็จของงานที่เขาได้เริ่มด้วยตนเอง

4. สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เรียน การมีสัมพันธภาพที่ดีในกลุ่มจะช่วยส่งเสริมความ เจริญงอกงามการพัฒนาความเป็น ผู้ใหญ่การปรับปรุงการทำงาน และการจัดการชีวิตของแต่ละ บุคคล สัมพันธภาพที่เท่าเทียมกัน ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้เรียน

5. ครู คือ ผู้อำนวยการความสะดวกและแหล่งความรู้ ในการจัดการเรียนการสอนแบบ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูจะต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน เป็น แหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียนและสามารถ ค้นคว้าหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน สิ่ง สำคัญที่สุดคือ ความเต็มใจของครูที่จะช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไข ครูจะให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียนไม่ว่าจะ เป็นความเชี่ยวชาญ ความรู้เจตคติ และ การฝึกฝน โดยผู้เรียนมีอิสระที่จะรับหรือไม่รับการให้นั้นก็

6. ผู้เรียนมีโอกาสเห็นตัวเองในแง่มุมที่แตกต่างจากเดิม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งให้ผู้เรียนมองเห็นตนเองในแง่มุม ที่แตกต่างออกไป ผู้เรียนมีความมั่นใจในตัวเองและควบคุมตนเองได้มากขึ้น สามารถเป็นสิ่งที่อยากเป็น มีวุฒิภาวะสูงขึ้น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและมีส่วน ร่วมกับเหตุการณ์ต่างๆ มากขึ้น

7. การศึกษา คือ การพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลายๆ ด้านพร้อมกันไป การเรียนรู้ที่เห็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาผู้เรียนหลายๆ ด้าน คุณลักษณะ ด้านความรู้ ความคิด ด้านการปฏิบัติ และด้านอารมณ์ความรู้สึกจะได้รับการพัฒนาไปพร้อมๆ กัน

10. หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควรยึดหลักการจัดการดังนี้

1. หลักการมีส่วนร่วม ต้องถือว่าผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ นับตั้งแต่การวางแผน การเตรียมการการหาข้อมูล การจัดการ การดำเนินการตลอดจนการจัดหาข้อมูล

2. หลักประชาธิปไตย การเรียนรู้ในแนวคิดนี้ควรยึดหลักประชาธิปไตยเป็นสำคัญ ด้วยครูต้องเปิดใจตนเองให้กว้าง ให้มองเห็นถึงความสำคัญของผู้เรียน ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

3. หลักกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสุข ต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างมีชีวิตชีวา มีความสุขสนุกสนานจากการเรียน ไม่เบื่อหน่ายในการเรียน ให้ผู้เรียนรู้สึกว่ายินแล้วไม่เครียด มีความสุขเมื่อได้เรียนจากวิธีนี้

4. หลักการเรียนรู้ที่มีความหมาย ทุกกระบวนการเรียนรู้จะต้องให้ผู้เรียนรู้สึกว่ามี ความหมาย มีคุณค่าต่อชีวิตจริง สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่ามีประโยชน์ต่อ ชีวิตจริง

5. หลักการสร้างองค์ความรู้เอง ต้องสร้างความรู้สึกใหม่ให้ผู้เรียน ว่าผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ความรู้ต่างๆ จะเกิดขึ้นด้วยการกระทำเอง ปฏิบัติเอง ครูเป็นเพียง ผู้คอยอำนวยความสะดวกเท่านั้น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูและนักเรียน ควรต้องมีบทบาท

11. แผนกิจกรรมการสอนดนตรี

แผนการจัดการเรียนรู้นี้ได้นำเสนอรายละเอียดไว้ครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาองค์ความรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้อย่างครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ให้ละเอียดเพื่อปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ และสภาพของนักเรียน

ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะแบ่งแผนการจัดการเรียนรู้ออกเป็นรายชั่วโมง ซึ่งมีจำนวน มากน้อยไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับความยาวของเนื้อหาสาระ และในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้ แสดงขอบข่ายเนื้อหาการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ทักษะ/กระบวนการ และภาระงาน/ชิ้นงาน
2. กรอบแนวคิดการออกแบบการเรียนรู้แบบ BwD (Template Backward Design) เป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 ชั้น ได้แก่
 - ชั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน
 - ชั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง
 - ชั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ จะระบุว่าในหน่วยการเรียนรู้นี้แบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กี่แผน และแต่ละแผนใช้เวลาในการจัดกิจกรรมกี่ชั่วโมง
3. แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ตามกรอบแนวคิดการออกแบบการเรียนรู้แบบ BwD ประกอบด้วย
 - 3.1 ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยลำดับที่ของแผน ชื่อแผน และเวลาเรียน เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ประเภทของวงดนตรี เวลา 3 ชั่วโมง
 - 3.2 สาระสำคัญ เป็นความคิดรวบยอดของเนื้อหาที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้
 - 3.3 ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นตัวชี้วัดที่ใช้ตรวจสอบนักเรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาที่นำเสนอในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้นั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร
 - 3.4 จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นส่วนที่บอกจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนหลังจากการเรียนจบในแต่ละแผน ทั้งในด้านความรู้ (K) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A) ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) ซึ่งสอดคล้องสัมพันธ์กับตัวชี้วัดชั้นปีและเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้นั้นๆ
 - 3.5 ภาระวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ว่าหลังจากจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว นักเรียนมีพัฒนาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้หรือไม่ และมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงส่งเสริมในด้านใดบ้าง ดังนั้น ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จึงได้ออกแบบวิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านต่างๆ ของนักเรียนไว้อย่างหลากหลาย เช่น การทำแบบทดสอบ การตอบคำถามสั้นๆ การตรวจผลงาน การสังเกตพฤติกรรมทั้งที่เป็นรายบุคคลและกลุ่ม เป็นต้น โดยเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ วิธีการและเครื่องมือในการวัด

และประเมินผลการเรียนรู้เหล่านี้ครูสามารถนำไปใช้ประเมินนักเรียนได้ ทั้งในระหว่างการจัดการเรียนรู้และการทำกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3.6 สารการเรียนรู้ เป็นหัวข้อย่อที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้แกนกลาง

3.7 แนวทางบูรณาการ เป็นการเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนรู้ของแต่ละแผนให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่นๆ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เพื่อให้การเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมสถานการณ์จริง

3.8 กระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นการเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เนื้อหาในแต่ละเรื่อง โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ครูนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 ขั้น ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

3.9 กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติมเพิ่มเติมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษและสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม เป็นกิจกรรมเสนอแนะสำหรับให้นักเรียนได้พัฒนาเพิ่มเติมในด้านต่างๆ นอกเหนือจากที่ได้จัดการเรียนรู้มาแล้วในช่วงเรียน กิจกรรมเสนอแนะมี 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษและต้องการศึกษาค้นคว้าในเนื้อหานั้นๆ ให้ลึกซึ้งกว้างขวางยิ่งขึ้น และกิจกรรมสำหรับการเรียนรู้ให้ครบตามเป้าหมาย ซึ่งมีลักษณะเป็นการซ่อมเสริม

3.10 สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ เป็นรายชื่อสื่อการเรียนรู้ทุกประเภทที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่อบุคคล เช่น หนังสือ เอกสารความรู้ รูปภาพ เครื่องมืออินเทอร์เน็ต วิกิพีเดีย ปรากฏ์ชาวบ้าน เป็นต้น

3.11 บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนที่ให้ครูบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรเกิดขึ้นบ้าง ได้แก่ ปัญหาและอุปสรรคนั้นอย่างไร และขอเสนอแนะสำหรับการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

นอกจากนี้ยังอำนวยความสะดวกให้ครู โดยจัดทำแบบทดสอบต่างๆ และความรู้เสริมสำหรับครูบันทึกลงในซีดี (CD) ประกอบด้วย

1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบเพื่อใช้วัดและประเมินผลนักเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

2) แบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบเพื่อใช้วัดและประเมินผลนักเรียนปลายปี 3 ด้าน ได้แก่

- (1) ด้านความรู้ มีแบบทดสอบทั้งที่เป็นแบบปรนัยและอัตนัย
- (2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เป็นตารางการประเมิน
- (3) ด้านทักษะ/กระบวนการ เป็นตารางการประเมิน

3) ความรู้เสริมสำหรับครู เป็นการนำเสนอความรู้ในเรื่องต่างๆ แก่ครู เช่น ความรู้เรื่องโครงการ เป็นต้น

4) แบบฟอร์มโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Backward Design

ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาครบทุกสมรรถนะสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กล่าวคือ สมรรถนะในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และ การใช้เทคโนโลยี รวมถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และกิจกรรมเสนอแนะเพื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมให้เต็มตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว

นอกจากนี้ครูสามารถปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อมของนักเรียนและสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ ซึ่งจะใช้เป็นผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้ แผนการจัดการเรียนรู้นี้ได้อำนวยความสะดวกให้ครู โดยได้พิมพ์โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design ให้ครูเพิ่มเติมเฉพาะส่วนที่ครูปรับปรุงเองไว้ด้วยแล้ว

12. แผนการจัดการเรียนรู้กีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น

สาระสำคัญ

ความรู้เบื้องต้นของกีตาร์คลาสสิก ส่วนประกอบของกีตาร์คลาสสิก การจัดวางกีตาร์คลาสสิก การจัดทำนั่ง อุปกรณ์เสริม สัญลักษณ์ที่ใช้แทนนิ้วมือทั้งมือซ้าย และ มือขวา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความรู้เบื้องต้นของกีตาร์คลาสสิกได้
2. นักเรียนสามารถบอกส่วนประกอบของกีตาร์คลาสสิกได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติการจัดวางกีตาร์คลาสสิกและทำนั่งได้อย่างถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถบอกอุปกรณ์เสริมในการเล่นกีตาร์คลาสสิกได้ถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถบอกสัญลักษณ์ที่ใช้แทนนิ้วมือทั้งมือซ้าย และ มือขวา ได้อย่าง

ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. ความรู้เบื้องต้นของกีตาร์คลาสสิก
2. ส่วนประกอบของกีตาร์คลาสสิก
3. การจัดวางกีตาร์คลาสสิกและทำนอง
4. อุปกรณ์เสริม
5. สัญลักษณ์ที่ใช้แทนนิ้วมือทั้งมือซ้าย และ มือขวา

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และอธิบายข้อตกลงรายวิชาให้นักเรียนทราบ
2. ครูสนทนาพูดคุยเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียน
3. เปิดสื่อเกี่ยวกับกีตาร์คลาสสิก ทำนอง ลักษณะต่างๆ ประมาณ 10 นาที ให้นักเรียนรับชมก่อนเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายประวัติความเป็นมาความรู้เบื้องต้นของกีตาร์คลาสสิก

กีตาร์คลาสสิก เป็นเครื่องดนตรีประเภทที่ตีด้วยนิ้วมือ มีพัฒนาการมาก่อนศตวรรษที่ 15 โดยพัฒนามาจากเครื่องดนตรีที่เรียกว่า วิเวลา (Vihuela) ซึ่งนิยมเล่นกันอย่างแพร่หลายในประเทศสเปน ข้อแตกต่างของกีตาร์คลาสสิกกับกีตาร์ชนิดอื่น คือ ขนาดของคอกกีตาร์ หรือ fingerboard ที่มีขนาดที่กว้างกว่ากีตาร์ชนิดอื่น และสายที่ทำด้วยไนลอน หรือที่เรียกกันว่าสายเอ็น เพราะแต่เดิมใช้สายที่ทำมาจากเอ็นของสัตว์ กีตาร์อีกประเภทหนึ่งที่มีรูปร่างใกล้เคียงกับกีตาร์คลาสสิก คือ กีตาร์ฟลาเมงโก (Flamenco Guitar)

2. ครูบอกและอธิบายส่วนประกอบต่างๆ ของกีตาร์คลาสสิก

3. ครูสาธิตการจัดวางกีตาร์คลาสสิกและทำนองไปที่ละส่วนอย่างช้าๆ และให้นักเรียนปฏิบัติตามไปที่ละส่วน

4. ครูบอกอุปกรณ์เสริมในการเล่นกีตาร์คลาสสิกและอธิบายวิธีใช้อุปกรณ์เสริมในการเล่นกีตาร์คลาสสิก

ที่วางเท้า (Footstool) เป็นอุปกรณ์ที่ใช้วางเท้าซ้ายซึ่งจะวางกีตาร์อีกทีหนึ่ง หนุนให้กีตาร์ทำมุมกับร่างกายซึ่งเป็นที่เหมาะสมในการเล่นกีตาร์ เครื่องตั้งสาย (Tuner) เครื่องตั้งสายเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งก่อนที่ผู้เล่นจะทำการบรรเลงให้ได้มีระดับเสียงที่มาตรฐาน ทำให้การเล่นหรือฝึกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เครื่องเคาะจังหวะ (Metronome) เครื่องเคาะจังหวะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เล่นมีจังหวะที่ดี การฝึกกับเครื่องเคาะจังหวะจะให้ผลลัพธ์หลายประการทั้งเรื่องจังหวะ ความเร็ว ถึงแม้ในการเล่นบทเพลงต่างๆ จะไม่ได้ต้องใช้เครื่องเคาะจังหวะ แต่การฝึกชุดฝึกทักษะเบื้องต้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องฝึกไว้เพื่อกำกับจังหวะในการฝึก

5. ครูบอกสัญลักษณ์ที่ใช้แทนนิ้วมือทั้งมือซ้าย และ มือขวา และอธิบายการวางมือนิ้วมือที่ถูกต้อง

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนตอบคำถามและบอกส่วนประกอบต่างๆ ของกีตาร์คลาสสิก สัญลักษณ์นิ้วมือ ปฏิบัติทำนอง หน้าชั้นเรียนเป็นรายบุคคล
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันติชมเพื่อนร่วมชั้นเรียนในการทดสอบต่างๆ
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ความเข้าใจ
4. ครูอธิบายสรุปผลการเรียนการสอน

13. บทบาทของครู

1. พัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยการศึกษาค้นคว้า วิจัยให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้
2. ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นหลัก
3. จัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน
4. สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้โดยยึดหลักว่า ทุกสถานที่เป็นแหล่งเรียนรู้ และทุกสิ่งพบส่วนเป็นสื่อการเรียนรู้
5. ให้อิสระแก่ผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ ความคิดโดยให้ลงมือปฏิบัติจริง
6. ให้คำปรึกษา แนะนำ เสริมแรง และเป็นตัวแบบที่ดีเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนยอมรับและพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

14. บทบาทของนักเรียน

1. มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ ลงมือปฏิบัติ และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง
2. มีอิสระในการเรียนรู้สิ่งที่ตนสนใจ ได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาเต็มศักยภาพ
3. การแสดงออกถึงการเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ (5ส) ได้แก่ สติปัญญา ความรู้ ความคิด ความสนใจ กระตือรือร้นและตั้งใจเรียน การสืบเสาะค้นหาข้อมูล หรือความรู้ การนำเสนอ ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้เข้าใจ การสร้างสรรค์ บูรณาการ และประยุกต์ ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตจริงหรือสถานการณ์ใหม่ตามความเหมาะสม

กาญจนา ไชยพันธ์ (2545) รวบรวมบทบาทของครูไว้ในบทความเรื่อง ตัวบ่งชี้ของผู้เรียนกับผู้สอนเป็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ครูต้องเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนแต่ละคนในห้องจะมีความแตกต่าง ตั้งแต่พัฒนาการของเขา สิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู เชื้อชาติ ปัญญา อารมณ์สังคม ฯลฯ เวลาจัด กิจกรรมครูควรคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้และเอาใจใส่เป็นรายบุคคล

2. ครูควรเตรียมเนื้อหาและกิจกรรมหรือวิธีการให้สอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียน สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน
3. ครูต้องรู้จักการให้เสริมแรง ซึ่งมีทั้งรางวัลจากการให้กำลังใจ การเสริมแรงจะช่วยให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้
4. ครูควรจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดสร้างสรรค์ รวมทั้ง ฝึกคิดฝึกทำและปรับปรุงตนเอง การใช้แหล่งความรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยง
5. ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออก ไม่ว่าจะเป็นการพูดหรือการกระทำ
6. ครูควรฝึกฝนกิจกรรมมารยาทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย
7. ครูควรเมตตากับนักเรียนอย่างทั่วถึงทุกคน สิ่งนี้สำคัญมากทำให้เกิดความอบอุ่น
8. ครูช่วยจัดบรรยากาศ จัดสื่อเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
9. ครูควรสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่อง เป็นไปตามพัฒนาการความพร้อมของร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม
10. การให้การเรียนรู้ควรให้ความเหมาะสมกับวัย เช่น 6-24 ปี เป็นวัยเรียนในสถานศึกษาเริ่มตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาจนกระทั่งถึงระดับอุดมศึกษา การเรียนในช่วงนี้เป็นการเรียนเพื่อให้มีการพัฒนาการทุกด้านอย่างสมบูรณ์ครบองค์ 4 คือ การพัฒนาด้าน ร่างกาย คือ พัฒนาทั้งกล้ามเนื้อเล็กกล้ามเนื้อใหญ่และสุขภาพรวม การพัฒนาทางด้าน สติปัญญา คือ กระตุ้นสมองให้เติบโต ฝึกให้รู้จักกระบวนการคิดวิเคราะห์ จินตนาการและใช้เหตุผล การพัฒนาการทางด้าน อารมณ์และด้านจิตใจจะต้องฝึกนักเรียนให้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถ เรียนรู้วิธีการควบคุมอารมณ์ให้มีศรัทธา และปฏิบัติตามหลักธรรมในศาสนา ผู้เรียนได้รับการฝึกหัด ขัดเกลาทั้งกาย วาจาใจ การพัฒนาการด้านสังคม จะต้องฝึกนักเรียนให้เคารพปฏิบัติตามกฎและกติกาสังคม รวมถึงการเรียนรู้ที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่น รวมถึงการเรียนรู้ มีความรู้ ความคิดความสามารถ ความดี และมีความสุขในการเรียน
11. ครูควรรหาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและเพียงพอให้นักเรียน เช่น แหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริม คือการเรียนรู้จากครอบครัว ชุมชน สถานที่ต่างๆ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเรียนรู้จากเพื่อน ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน
12. ครูควรมีลักษณะกัลยาณมิตรกับนักเรียน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กเกิด การเกื้อกูลกันจากเพื่อน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ถ่ายทอดความคิดพิชิตปัญหาพร้อมกัน
13. ครูควรปฏิบัติตนให้นักเรียนมีความศรัทธา
14. ครูต้องจัดการเรียนรู้ให้เกิดความเชื่อมโยงสู่การใช้ชีวิตจริง
15. ครูต้องจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนแบบเชื่อมโยงเครือข่ายทุกองค์กร เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และร่วมมือกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดประโยชน์สูงสุด

16. ครูควรสังเกตและประเมินการพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
 17. วางแผนร่วมกับผู้เรียนในการตั้งจุดประสงค์ รูปแบบ และลักษณะของกิจกรรม
 18. เตรียมการวัดผล ประเมินผล โดยให้ผู้เรียนมีการสรุปข้อความรู้สะท้อนผลการเรียนรู้และเก็บใจความสำคัญ

19. คิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน
20. จัดกลุ่มให้เรียนรู้และร่วมมือกันเรียนรู้
21. เปิดโอกาสให้ซักถามและให้เวลาในการคิดสม่ำเสมอ
22. ให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน
23. ให้มีการนำเสนอผลงาน
24. ทำบรรยากาศให้อบอุ่นเป็นกันเองไม่เครียด
25. กระตุ้นและเสริมแรงผู้เรียนสม่ำเสมอ
26. ส่งเสริมการคิดโดยวิธีการหลากหลาย
27. มีการทำกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ
28. มีตัวอย่างที่เป็นประสบการณ์จริงสรุปได้ว่า ครูและนักเรียนในศตวรรษที่ 21

ต้องมีความคิดที่กว้างไกลมีการใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอน และควรคำนึงถึงวัยของผู้เรียนและความเข้าใจในสื่อที่จะนำมาถ่ายทอด อย่างเช่น สื่อสำหรับเด็กอนุบาลก็ควรจะต้องมีสิ่งที่ดึงดูดความสนใจ เพราะเด็กจะมีสมาธิสั้นก็ควรจะมีการใช้ภาพเคลื่อนไหวหรือการ์ตูนต่างๆ เพื่อให้เด็กมีไหวพริบบริภูมิภาพที่ดี สำหรับเด็กประถมก็ควรจะหาสื่อการเรียนการสอนที่ยากมาอีกหน่อย อย่างเช่นเกมส์ และเด็กในวัยนี้สามารถเรียนการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้นได้ และเด็กมัธยมต้นก็ควรหาสื่อที่ยากกว่านี้คือการเรียนที่ทันสมัยขึ้นมาอีกหน่อย เพราะเด็กในวัยนี้มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีมาก อาจจะ让孩子สมัคร E-mail เป็นของตัวเองเพื่อส่งงานให้กับคุณครูผู้สอน ส่วนเด็กมัธยมปลายก็ควรจะใช้สื่อ Power Point ในการเรียนการสอน

15. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ล้วน สายยศ and อังคณา สายยศ (2553) กล่าวว่า เป็นแบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนไปแล้วซึ่งมักจะเป็นคำถามให้นักเรียนตอบด้วยกระดาษและดินสอกับนักเรียนปฏิบัติจริงซึ่งแบ่งแบบทดสอบประเภทนี้เป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบของครู หมายถึง ชุดของข้อคำถามที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้นเป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียนเป็นการทดสอบว่านักเรียนมีความรู้มากแค่ไหนหากพร้อมในส่วนใดจะได้อธิบายหรือเป็นการวัดเพื่อดูความพร้อมที่จะเรียนในเนื้อหาใหม่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของครู

2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาหรือจากครูที่สอนวิชานั้นแต่ผ่านการทดลองคุณภาพหลายครั้งจนมีคุณภาพดีจึงสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบนั้นสามารถใช้หลักและเปรียบเทียบผลเพื่อประเมินค่าของการเรียนการสอนในเรื่องใดๆ ก็ได้แบบทดสอบมาตรฐานจะมีคู่มือดำเนินการสอบถึงวิธีการและยังมีมาตรฐานในด้านการแปลคะแนนด้วยทั้งแบบทดสอบของครูและแบบทดสอบมาตรฐานจะมีวิธีการในการสร้างข้อคำถามที่เหมือนกันเป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมในด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

- 2.1 วัดด้านการนำไปใช้
- 2.2 วัดด้านการวิเคราะห์
- 2.3 วัดด้านการสังเคราะห์
- 2.4 วัดด้านการประเมินค่า

เตือนใจ เกตุษา (2540) กล่าวว่า การให้ได้มาซึ่งข้อสอบที่มีคุณภาพนั้น ครูผู้สร้างข้อสอบต้องวางแผนอย่างระมัดระวัง สิ่งที่ครูจะต้องตอบคำถามเพื่อนำคำตอบเหล่านั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการเตรียมตัวเขียนข้อสอบมีดังต่อไปนี้

1. ข้อสอบฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะวัดอะไรและจะใช้สอบกับใคร
2. ครูต้องการจะวัดสมรรถภาพด้านใดของนักเรียน
3. ครูได้กำหนดหรือแปลความหมาย จุดมุ่งหมายในการสอนรูปของพฤติกรรมของนักเรียนหรือไม่
4. ครูได้เตรียมทำตารางวิเคราะห์หลักสูตรหรือยัง
5. จะใช้รูปแบบของคำถาม (item format) แบบไหนและเพราะเหตุใด
6. ข้อสอบฉบับนี้ควรมีความยาวเท่าใด
7. ข้อสอบฉบับนี้ควรมีความยาก-ง่ายปานใด
8. ข้อสอบฉบับนี้ควรมีค่าอำนาจเฉลี่ยเท่าใด
9. จะจัดเรียงข้อสอบแต่ละข้ออย่างไร เช่น เรียงตามความยากง่าย เรียงตามกลุ่มเนื้อหาวิชา
10. ครูมีแผนการอย่างไรที่จะช่วยนักเรียนเตรียมตัวในการสอบ
11. จะให้นักเรียนเขียนตอบแบบไหน ใช้กระดาษคำตอบหรือตอบในข้อสอบ
12. จะตรวจให้คะแนนแบบใด ใช้เครื่องจักรหรือตรวจด้วยมือ
13. จะให้คะแนนข้อสอบอัตโนมัติ
14. ครูมีวิธีการตัดเกรดอย่างไร
15. จะรายงานผลการทดสอบอย่างไร

หลังจากครูได้สำรวจความต้องการของตนแล้ว ครูหรือผู้สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรจะดำเนินการสร้างข้อสอบตามขั้นตอนต่อไปนี้

15.1 การวางแผนการสร้างแบบทดสอบ

15.2 การสร้างแบบทดสอบ

15.3 การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ

15.4 การคัดเลือกและปรับปรุงแบบทดสอบ

15.5 การจัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์

สมนึก ภัททิยธนี (2546) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดสมรรถภาพทางสมองต่างๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้วซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างกับแบบทดสอบมาตรฐานแต่เนื่องจากครูต้องทำหน้าที่วัดผลนักเรียนคือเขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ตนได้สอนซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับแบบทดสอบที่ครูสร้างและมีหลายแบบแต่ที่นิยมใช้มี 6 แบบ ดังนี้

1. ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถามแล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรีเขียนบรรยายตามความรู้และข้อคิดเห็นแต่ละคน

2. ข้อสอบแบบกาถูก – ผิด ลักษณะทั่วไปถือว่าข้อสอบแบบกาถูก – ผิด คือข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือกแต่ตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก – ผิดใช่ – ไม่ใช่จริง – ไม่จริงเหมือนกัน – ต่างกัน เป็นต้น

3. ข้อสอบแบบเติมคำ ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ให้ผู้ตอบเติมคำหรือประโยคหรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้นั้นเพื่อให้มีความสมบูรณ์และถูกต้อง

4. ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ ลักษณะทั่วไปข้อสอบประเภทนี้คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำแต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ เขียนเป็นประโยคคำถามสมบูรณ์ (ข้อสอบเติมคำเป็นประโยคที่ยังไม่สมบูรณ์) แล้วให้ผู้ตอบเป็นคนเขียนตอบคำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง

5. ข้อสอบแบบจับคู่ ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบเลือกตอบชนิดหนึ่งโดยมีคำหรือข้อความแยกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวยืน) จะคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างไรอย่างหนึ่ง ตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

6. ข้อสอบแบบเลือกตามลักษณะทั่วไปข้อสอบแบบเลือกตอบนี้จะประกอบด้วย 2 ตอน ตอนนำหรือคำถามกับตอนเลือกในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วยตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกที่เป็นตัวลวงปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้นักเรียนพิจารณาแล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุด

เพียงตัวเลือกเดียวจากตัวเลือกอื่นๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่ตีนิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกันดู
เผินๆ จะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมด แต่ความจริงมีน้ำหนักถูกมากน้อยต่างกัน

ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย ลำดับขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบ
ผลสัมฤทธิ์ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ที่เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับเนื้อหาสาระความรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนใน
ห้องเรียนเป็นการทดสอบว่าผู้เรียนมีความรู้มากแค่ไหน บกพร่องในส่วนใด แล้วนำมาวิเคราะห์
สังเคราะห์ ประเมินค่า แล้วนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ให้เกิดผลต่อวงการการศึกษาต่อไป

16. ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กิติมา ปรีดีติลล (2544) ได้รวบรวมความหมายของความพึงพอใจ ดังนี้

1. ความพึงพอใจตามแนวคิดของเบญจามิน (Benjamin) หมายถึง ความรู้สึกถึง
ความสุข เมื่อได้รับผลสำเร็จ ตามความมุ่งหมาย ความต้องการ หรือแรงจูงใจ

2. ความพึงพอใจตามแนวคิดของเออร์เนสท์ (Ernest) และโจเซฟ (Joseph)
หมายถึงความต้องการต่างๆ ที่เกิดการปฏิบัติหน้าที่การทำงานแล้วได้รับการตอบสนอง

3. ความพึงพอใจตามแนวคิดของจอร์จ (George) และเลโอนาดร์ต (Leonade)
หมายถึงความรู้สึกพอใจในงานที่ทำและเต็มใจที่ปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุจุดประสงค์

ทิสนา แคมณี (2550) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่
ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะมีความคาดหวังกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมี
ความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดีจะมีความพึงพอใจมากแต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวัง
หรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตั้งใจไว้ว่า
จะมีมากหรือน้อยความรู้สึก หรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมายใน
ระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้น หากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับ
การตอบสนอง

ทิสนา แคมณี (2550) กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติ
เป็นลำดับขั้นคือขั้นความต้องการทางด้านร่างกาย ขั้นความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ขั้นความ
ต้องการความรัก ขั้นความต้องการการยอมรับและการยกย่องจากสังคม และขั้นความต้องการที่จะ
พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ หากความต้องการขั้นพื้นฐานได้รับการตอบสนองอย่างพอเพียง
สำหรับตนในแต่ละขั้น มนุษย์จะสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น ดังนั้นการที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิด
การเรียนรู้ได้ดี จำเป็นต้องตอบสนองความต้องการพื้นฐานที่เขาต้องการเสียก่อนในกระบวนการเรียน
การสอน หากครูสามารถหาได้ว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความต้องการอยู่ในระดับใดขั้นใด ครูสามารถใช้

ความต้องการพื้นฐานของผู้เรียนนั้นเป็นแรงจูงใจช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ นั่นก็แสดงว่าความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้าง และเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ของคุณคนให้ดียิ่งขึ้นได้

บุปผา คำเลิศลักษณ์ (2547) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความสามารถของคุณคนในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข สนุกสนาน ปราศจากความรู้สึกเป็นทุกข์ ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าบุคคลจะต้องได้รับการตอบสนองอย่างสมบูรณ์ในทุกสิ่งที่ต้องการ แต่ความพึงพอใจนั้นจะหมายถึงความสุขที่เกิดจากการปรับตัวของคุณคนต่อสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี และเกิดความสมดุลระหว่างความต้องการของคุณคนกับการได้รับการตอบสนอง

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) กล่าวว่า เป็นความรู้สึกของคุณคนที่ต้องการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของคุณคนที่เกิดจากการปฏิบัติงาน และได้ผลตอบแทน คือผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นมีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการทำงานรวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จ และเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร (2537) กล่าวว่า ความพึงพอใจมีความรู้สึก 2 แบบ ของมนุษย์ คือ ความรู้สึกบวก และความรู้สึกลบ ความรู้สึกทางบวกคือความรู้สึกเมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความสุขที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ กล่าวคือมีความรู้สึกในระบบย้อนกลับความสุขสามารถทำให้เกิดความสุข หรือความสุขนี้มีผลต่อคุณคนมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวก และความสุขมีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อนและระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้เรียกว่า ระบบความพึงพอใจ โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพึงพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ สิ่งที่ทำให้เกิดระบบความพึงพอใจของมนุษย์ ได้แก่ ทรัพยากร และสิ่งเร้า ความพึงพอใจเกิดได้มากที่สุดเมื่อมีทรัพยากรทุกอย่างที่ต้องการครบถ้วน

อเนก สุวรรณบัณฑิต and ภาสกร อุดลพัฒน์กิจ (2548) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นระดับความรู้สึกในทางบวกของคุณคนต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นพฤติกรรมการแสดงออกทางบวกของคุณคนที่เกิดจากการประเมินความแตกต่าง ระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่ได้รับจริง ในสถานการณ์อันใดอันหนึ่ง ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามปัจจัยแวดล้อม และสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

ดังนั้น ความพึงพอใจ จึงเป็นความรู้สึกในทางบวกหรือทางลบของแต่ละบุคคล ความรู้สึกภายในจิตใจของแต่ละบุคคลที่มีความคาดหวังกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ไม่เหมือนกัน สิ่งที่ทำให้เกิดระบบความพึงพอใจของมนุษย์ ได้แก่ ทรัพยากร สิ่งเร้าต่างๆ ปัจจัยต่างๆ ในทางบวกหรือทางลบ เป็นสภาพหรือระดับความรู้สึกที่บุคคลมีต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่หรือความรู้สึกมีความสุข พึงพอใจความสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่างๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

กมลธรรม เกือบบุตร (2554) ทำวารสารเรื่อง กระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกของกิริตินันท์ สดประเสริฐ กล่าวถึง กระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิก กิริตินันท์ สดประเสริฐ ประกอบด้วย หลักสูตรกีตาร์คลาสสิกที่แบ่งระดับการสอนเป็น 3 ระดับ คือระดับขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นสูง โดยมีแนวคิดเน้นให้ผู้เรียนมีพื้นฐานการปฏิบัติที่ถูกต้อง สามารถปฏิบัติได้จริง และถ่ายทอดอารมณ์บทเพลงแก่ผู้อื่นได้ หลักการสอนและวิธีการสอน ใช้หลักจิตวิทยาการสอน คือ สอนให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะโดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือวัยเด็ก วัยรุ่น และผู้ใหญ่ ในการสอนมีการปรับวิธีการให้เหมาะสมตามลักษณะของผู้เรียน กระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกเกิดขึ้นจากประสบการณ์และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของผู้สอนจนค้นพบวิธีการที่ดีและเหมาะสมในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่นได้ นั่นคือ

- 1) สอนให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน
- 2) สร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนกีตาร์คลาสสิก
- 3) ให้ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบการฝึกซ้อมด้วยตนเอง
- 4) เน้นการปฏิบัติและการถ่ายทอดอารมณ์จากบทเพลง

กฤษฎา วงศ์คำจันทร์ (2551) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กล่าวถึง การดำเนินการสอนตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัดทุกขั้นตอน รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาผู้เรียนในการปฏิบัติตามและดำเนินตามแผนการสอนที่มีรูปแบบการเรียนการสอนที่แน่นอนว่าต้องศึกษาอะไร ศึกษาอย่างไร ต้องทำภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสิ้นอย่างไร เมื่อไหร่ มากน้อยแค่ไหน ซึ่งแผนการสอนการปฏิบัติกีตาร์ได้ระบุขั้นตอนการเรียนการสอนไว้อย่างละเอียดครบถ้วน

จิตพัฒน์ โกเมนพรรณกุล (2554) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทางดนตรี สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี กล่าวถึง กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน การปฏิสัมพันธ์บนเว็บไซต์ บทบาทผู้เรียน บทบาทผู้สอน กระบวนการฝึกปฏิบัติ ในการฝึกปฏิบัติผู้สอนจะคอยให้คำชี้แนะและให้คำปรึกษากับผู้เรียน เพื่อให้ผู้สอนแน่ใจว่าผู้เรียนมีความเข้าใจและสามารถฝึกปฏิบัติได้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องจนเกิดความชำนาญในการปฏิบัติ และสามารถผ่านการประเมินทักษะการปฏิบัติกีตาร์ได้

นลิน พ่วงความสุข (2557) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การวิเคราะห์ลักษณะความเป็นอิสระของนิ้วมือในบทเพลงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิกที่ใช้ในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา กล่าวถึง ความเป็นอิสระของแต่ละนิ้วมือในบทเพลงเดี่ยวกีตาร์ รายชื่อของบทเพลงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิกในระดับอุดมศึกษาที่มีคุณลักษณะในการเสริมสร้างทักษะความเป็นอิสระของนิ้วมือจากอาจารย์ผู้สอน

คลาสสิกระดับอุดมศึกษา ความเป็นอิสระของแต่ละนิ้วมือทั้งมือขวาและมือซ้าย จากตัวอย่างบทเพลง กิตาร์คลาสสิก ประกอบด้วย 4 เพลงคือ ได้แก่ 1. Estudio no. 2 : F. Sor 2. Variation on a theme of G.F. Handel: M. Giuliani 3. Fantasia: J. Dowland และ 4. Prelude Fugue and Allegro: J.S. Bach ได้ผลสรุปคะแนนคือ บทเพลง Prelude Fugue and Allegro: J.S. Bach เป็นบทเพลงที่คะแนนความเป็นอิสระในนิ้วมือมากที่สุด ในหัวข้อ ความเป็นอิสระในนิ้วมือซ้ายแนวตั้ง และแนวนอน ความเป็นอิสระในนิ้วมือขวาด้านการเน้นเสียง ความเป็นอิสระในนิ้วมือขวา และความเป็นอิสระในนิ้วมือซ้าย และขวา ส่วนบทเพลง Variation on a theme of G.F. Handel: M. Giuliani เป็นบทเพลงที่ได้คะแนนความเป็นอิสระในนิ้วมือขวาด้านการหยุดเสียง

นิภา โสภาสัมฤทธิ์ (2541) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง แบบฝึกทักษะการตีตะเบ็งเบื้องต้น สำหรับนักเรียนนาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 1 วิชาเอกจะเข้ วิทยาลัยนาฏศิลป์ กล่าวถึง การจัดเรียงขั้นตอนการฝึกหัดจะเข้ตั้งแต่การนั่ง การพันไม้ตี การจับเครื่อง และลำดับวิธีการฝึกทักษะการตีตะเบ็งจากง่ายไปหายากขั้นที่ 1-4 ประกอบด้วยคำอธิบาย เนื้อหา ที่มีภาพประกอบซึ่งเป็นแรงจูงใจอันเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ทำให้บทเรียนน่าสนใจ ในแบบฝึกหัดทักษะมีลักษณะเป็นตัวโน้ตที่กำหนดวิธีการอ่านโน้ตอย่างละเอียดอย่างละเอียด ทำให้นักเรียนสามารถศึกษาบทเรียนหรือทบทวนใหม่ได้ด้วยตนเอง หลังจากได้รับการสอนจากครู ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้ได้รวดเร็ว

ปทุม รักชีพ (2549) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ชุดการสอนกีตาร์สำหรับวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี กล่าวถึง นักเรียนส่วนมากของวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรีมีความสนใจในการเรียนการสอนและพยายามศึกษาหาความรู้อย่างจริงจัง โดยสังเกตได้ว่า ส่วนมากมีวินัยในตนเองเข้าเรียนตรงเวลา และมีความกระตือรือร้นในการเรียน และฝึกฝนการปฏิบัติอย่างจริงจัง ทำให้สามารถพัฒนาทักษะการปฏิบัติได้ค่อนข้างเร็ว นอกจากนี้ในลักษณะของการเรียนเป็นกลุ่มนักเรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยสังเกตได้ว่าผู้ที่มีความสามารถสูงกว่าพยายามช่วยเหลือและอธิบายข้อสงสัยให้แก่เพื่อนที่มีความสามารถน้อยกว่าในลักษณะที่มีน้ำใจต่อกัน

วิทยา พวงจำปา (2553) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนดนตรีด้วยตนเอง วิชาปฏิบัติกีตาร์เบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มวิชาเลือกเสรีโรงเรียนกันทรลักษ์วิทยา จังหวัดศรีสะเกษ กล่าวถึง การเรียนการสอนวิชาปฏิบัติกีตาร์เบื้องต้นในโรงเรียนกันทรลักษ์วิทยา แสดงการให้ความรู้โดยใช้ชุดการสอน ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้และมีความก้าวหน้าและพัฒนาการทางการเรียนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ศึกษาค้นคว้ากิจกรรมการให้ความรู้ตามขั้นตอนที่สมบูรณ์ กิจกรรมการให้ความรู้และสื่อเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง มีการเสริมแรงตามทฤษฎี การวางเงื่อนไข เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามความสามารถ และแจ้งผลการปฏิบัติกิจกรรมให้ผู้เรียนทราบทันที เพื่อนำข้อบกพร่องมาพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น ซึ่งเป็น

การพัฒนาความก้าวหน้าเป็นรายบุคคล โดยความคำนึงถึงความสามารถของแต่ละคน และความแตกต่างระหว่างบุคคล

สุชาติ แสงทอง (2552) ทำวารสารเรื่อง บทเพลงคลาสสิกอันทรงคุณค่า กล่าวถึง การนำเพลงพื้นบ้านล้านนามาเรียบเรียงสำหรับบรรเลงกีตาร์คลาสสิกซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมสนใจในหมู่นักดนตรีและผู้ที่ต้องการเล่นกีตาร์ นั้นเป็นการผสมผสานศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมกับศิลปะปัจจุบัน โดยจะได้ศิลปวัฒนธรรมใหม่ขึ้นมา เรียกว่าศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวเป็นแนวทางในการพัฒนาที่พยายามหามิติความต่อเนื่องทางศิลปวัฒนธรรมให้เพิ่มมากขึ้น ไม่มีการขาดตอนทางวัฒนธรรมของสังคมไทย นับว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถสืบทอดและอนุรักษ์เพลงพื้นบ้านล้านนาให้คงอยู่ในสังคมไทยตลอดไปได้ วิธีการดังกล่าวต้องอาศัยคนที่มีความรู้ ความเข้าใจในบทเพลงพื้นบ้านล้านนาอีกยังต้องมีความเชี่ยวชาญในการเรียบเรียงเพลงซึ่งเป็นศาสตร์ทางดนตรี ตะวันตกและมีทักษะทางด้านกีตาร์คลาสสิกเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่จะขาดเสียไม่ได้

สุเทพ อัสวฤทธิ์ (2547) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาวิธีการเรียบเรียงเพลงสำหรับกีตาร์คลาสสิกของเขตต์อรัญ เลิศพิพัฒน์ ในบทเพลงพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช กล่าวถึง เพลงพระราชนิพนธ์ที่นำมาเรียบเรียงให้บรรเลงด้วยกีตาร์คลาสสิกของเขตต์อรัญ เลิศพิพัฒน์ มีการเรียบเรียงให้มีโน้ตบนสายเปิดให้มาก เพื่อให้ง่ายต่อการบรรเลง รวมถึงบทเพลงพระราชนิพนธ์ที่นำมาเรียบเรียงนั้น จะมีช่วงเสียงกว้างไม่เกิน 2 คู่แปด และส่วนใหญ่มีช่วงเสียงทำนองกว้างประมาณคู่ 10 ซึ่งทำให้ง่ายต่อการเรียบเรียงดนตรีสำหรับบรรเลงด้วยกีตาร์ตัวเดียว มีการสร้างบท (Introduction) บทเชื่อม (Link) และบทจบ (Ending) ในบางเพลง อีกทั้งมีการทำเทคนิคเฉพาะของกีตาร์คลาสสิกมาใช้ในบทเพลงด้วย เทคนิคแฮมเมอร์ออน เทคนิคพูลอ็อฟ เทคนิคเทรโมโล เทคนิคเสียงฮาร์โมนิก และเทคนิคการกระจายคอร์ด์ 6262

อนุชา พัฒนรัตน์โมฬี (2553) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นการสะสมรูปแบบของจังหวะด้วยสื่อการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ เพื่อฝึกการอ่านโน้ตแบบฉับพลันสำหรับนักเรียนกีตาร์ในระดับชั้นต้น กล่าวถึง แผนพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ การปฏิบัติทางด้านทักษะการอ่านโน้ตแบบฉับพลัน และ พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน จากการเล่นเกมนี้น่าจะเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ถูกสอดแทรกอยู่ในกิจกรรมการเรียนรู้ในการอ่านโน้ตแบบฉับพลัน เพราะช่วยให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนการอ่านโน้ตแบบฉับพลันและช่วยทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านโน้ตแบบฉับพลันสูงขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงภูมิหลังของผู้เรียนว่าเคยเล่นเกมชนิดนี้หรือมีความสามารถต่อเกมมากแค่ไหน เพราะถ้าผู้เรียนมีความสามารถในการเล่นเกมหรือใช้โปรแกรมได้ดีอยู่แล้วอาจส่งผลให้เกิดความแตกต่างระหว่างการทดลอง

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Gumm (1992) ทำการวิจัยเรื่อง The identification and measurement of music teaching styles กล่าวถึง การใช้ตัวโน้ตที่มีต่อการคิดสร้างสรรค์ในนักเรียนระดับ (Seven th Grade) ได้รับการเรียนการสอนโดยใช้ภาพของตัวโน้ตประกอบการเรียนการสอนในการแต่งเพลง ในขณะที่อีกกลุ่มควบคุมไม่ได้ใช้ภาพตัวโน้ตประกอบการเรียนการสอน นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ภาพของตัวโน้ตประกอบมีความคิดสร้างสรรค์ในการแต่งเพลงได้ดี

Davis (2014) ทำวิจัยเรื่อง The Accessibility of a Classical Music Education to Youth in the United States กล่าวถึง การศึกษาดนตรีคลาสสิกแก่เด็กๆ ในสหรัฐอเมริกา ด้วยการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างชนชั้นทางสังคม และการเข้าถึงของดนตรีคลาสสิกการศึกษาสำหรับเยาวชน ใช้แนวคิดเชิงทฤษฎีของโฮเวิร์ด เบคเกอร์ Iareau เนตต์ และ ปีแอร์ บูร์ดิเยอร์ พบว่าเพลงคลาสสิกที่เฉพาะเพลงเด็กได้มีความสัมพันธ์ในการลดชนชั้นทางสังคมและการเปิดรับเพลงสามารถทำให้ชีวิตของเยาวชนไปในทางที่ดีและมีความหมายในชีวิตมากขึ้น

Brown and Kreitner (2001) ทำวิจัยเรื่อง Performing Practice, I, 4: Western: 15th-and 16th-century music กล่าวถึง โน้ตประดับ มีความหลากหลายและการบรรเลงโน้ตประดับในแต่ละรูปแบบขึ้นอยู่กับบริบทของบทเพลงโน้ตประดับมี 2 แบบคือ 1. โน้ตประดับแบบเฉพาะเจาะจงเป็นโน้ตประดับที่มีรูปแบบตายตัวผู้บรรเลงต้องบรรเลงตามสัญลักษณ์ที่กำหนดไว้ในบทประพันธ์และ 2. โน้ตประดับแบบฉับพลันในการตกแต่งโน้ตประดับพบตั้งแต่ช่วงศตวรรษที่ 14 เป็นต้นมาโดยฝรั่งเศสมีการเขียนหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรการบรรเลงโน้ตประดับในบทเพลงเป็นการเล่นตามต้นแบบที่เขียนไว้ในหนังสือหรือบทเพลงนั้นๆ แต่มีความเข้าใจและการตีความที่แตกต่างกันอยู่บ้างในหมู่นักดนตรีในอิตาลีการปฏิบัติโน้ตประดับไม่มีการเขียนอย่างตายตัวว่าโน้ตประดับในลักษณะต่างๆ ควรจะปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้บทเพลงออกมาได้อย่างที่นักดนตรีตีความไว้ทำให้การเล่นเพลงแตกต่างกันออกไปดังนั้นจึงมีการหาข้อสรุปเพื่อให้การปฏิบัติโน้ตประดับในบทเพลงออกมาในทิศทางหรือรูปแบบที่เหมือนกันโดยการนำเพลงของบาคมาเป็นต้นแบบในการปฏิบัติโน้ตประดับ เพราะบทเพลงของบาคมีการตกแต่งโน้ตด้วยโน้ตประดับเป็นจำนวนมากและเป็นบทเพลงที่ได้รับความนิยมในช่วงนั้นแต่อย่างไรก็ตามยังมีการบรรเลงโน้ตประดับในรูปแบบที่หลากหลายจึงต้องขึ้นอยู่กับผู้บรรเลงและรสนิยมของผู้บรรเลงเองรวมถึงเทคนิคและจังหวะในการบรรเลง

Poor (2011) ทำวิจัยเรื่อง Improving Online Music Communities of Practice Through the Mashup of Web 2.0 Technologies กล่าวถึง การพัฒนาแบบจำลองสำหรับฟังเพลงออนไลน์ชุมชนของการปฏิบัติสำหรับผู้ใช้ในการผลิตเพลงและซอฟต์แวร์การแสดงสดรูปแบบสำหรับเพลงออนไลน์ ได้เสนอการออกแบบของชุมชนเสมือนที่ให้สมาชิกที่มีการปรับปรุงประสบการณ์การเรียนรู้ การสื่อสารและความร่วมมือผ่านทางเลือกที่มีอยู่ในปัจจุบัน การออกแบบ

ของรูปแบบจะเน้นความสำคัญของการให้สมาชิกใหม่ของชุมชนให้เพียงพอกับนั่งร้านในรูปแบบของแบบฝึกทักษะที่นำไปสู่ความสำเร็จในการสื่อสาร และการใช้เครื่องมือที่มีให้โดยเว็บไซต์ ผลการวิจัยพบว่าระบบนี้สนับสนุนการเป็นองค์ประกอบสำคัญของชุมชนของการปฏิบัติ ช่วยให้สมาชิกใหม่ และผู้ใช้มือใหม่เปลี่ยนเป็นผู้เชี่ยวชาญซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อชุมชนโดยรวม เพราะจะช่วยให้เพิ่มความถี่ในการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญเพิ่มเติมที่มีอยู่ในชุมชน ความรู้เพิ่มเติมที่สามารถโอนระหว่างสมาชิกในชุมชนอีกด้วย

Wilmot (2001) ทำวิจัยเรื่อง The use of music in intervention for primary school aged children with specific language impairment กล่าวถึง การใช้ดนตรีในการจัดการสอนสำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางภาษา มีการใช้ดนตรีในการจัดการสอนสำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่มีความเหมาะสมสำหรับใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และการให้นักเรียนได้เรียนรู้สามารถส่งเสริมการพัฒนาภาษารวมถึงทักษะต่างๆ นอกจากนี้ นักเรียนสามารถรับรู้การปรับตัวได้ในระดับความสามารถที่แตกต่างกันและกลุ่มอายุ ผลการจัดการสอนแสดงให้เห็นว่าดนตรีสามารถนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพสำหรับการจัดการสอนสำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางภาษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดการกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

เพื่อให้งานวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาดนตรีสากล 2 เอกกีตาร์คลาสสิก วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 8 คน
2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยคือภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. แผนการจัดการเรียนรู้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น
3. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

การสร้างเครื่องมือวิจัย

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น

โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาหลักและวิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยศึกษาจากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพ วิทยาลัยนาฏศิลป์ คำอธิบายรายวิชาดนตรีสากล 2 พุทธศักราช 2553 ระดับชั้นมัธยมศึกษาต้นต้น

1.3 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ จากคำอธิบายรายวิชาดนตรีสากล 2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.4 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น จำนวน 8 แผนการจัดการเรียนรู้ 48 ชั่วโมง รวม 16 สัปดาห์ มีองค์ประกอบ ดังนี้

1.4.1 ชื่อเรื่อง

1.4.2 สาระสำคัญ

1.4.3 จุดประสงค์การเรียนรู้

1.4.4 สาระการเรียนรู้

1.4.5 กิจกรรมการเรียนรู้

1.4.6 การประเมินผล

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาและปรับปรุงแก้ไข

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย

1.6.1 รศ.ดร.ประสาธ เองเฉลิม อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนการจัดการเรียนรู้ วัสดุ และประเมินผล

1.6.2 ผศ.ดร.พิทยวัฒน์ พันธศรี อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนการจัดการเรียนรู้ และ ด้านทักษะปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก

1.6.3 อาจารย์ชนชนะ ศรีหาบุตรโต อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนการจัดการเรียนรู้ และ ด้านทักษะปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก

เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดระดับประสิทธิภาพ (IOC) ซึ่งสามารถแปลความหมายได้ ดังนี้

ให้คะแนน +1	ถ้าแน่ใจว่า	ข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้
ให้คะแนน 0	ถ้าไม่แน่ใจว่า	ข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้
ให้คะแนน -1	ถ้าแน่ใจว่า	ข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดได้

พิจารณาข้อคำถามที่มีความเหมาะสม ไม่น้อยกว่า .60 หากข้อคำถามใดมีค่าต่ำกว่า .60 นำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ มีระดับความเหมาะสม ข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้ ($\mu = 1.00$)

1.8 ได้แผนการจัดการเรียนรู้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น

2. การสร้างชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาหลักและวิธีการสร้างชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น องค์ประกอบในการสร้างชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ขั้นตอนในการสร้างชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ขั้นตอนในการสอนตามแนวคิดของ เดวีส์ โดยศึกษาจากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษาหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพ วิทยาลัยนาฏศิลป์ คำอธิบายรายวิชาดนตรีสากล 2 พุทธศักราช 2553 ระดับชั้นมัธยมศึกษาต้นต้น

2.3 วิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา และทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระ

2.4 ดำเนินการสร้างชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 8 ชุดฝึกทักษะ ในการสร้างเครื่องมือผู้วิจัยได้เลือกบทเพลงที่ไม่มีลิขสิทธิ์ทางดนตรี และเรียบเรียงเป็นบทเพลงเบื้องต้นให้สอดคล้องกับบทฝึกอยู่ในบันไดเสียง C Major และ A Natural Minor ได้แก่ เต๋ยโจง ลอยกระทง และ พรปีใหม่ เป็นต้น

2.5 นำชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาและปรับปรุงแก้ไข

2.6 นำชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น โดยกำหนดระดับประสิทธิภาพ (IOC) ซึ่งสามารถแปลความหมายได้ ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้
 ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้
 ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดได้

พิจารณาข้อคำถามที่มีความเหมาะสม ไม่น้อยกว่า .60 หากข้อคำถามใดมีค่าต่ำกว่า .60 นำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.7 นำชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ มีระดับความเหมาะสม ข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้ ($\mu = 1.00$)

2.8 ได้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

3. การสร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาหลักและวิธีการสร้างแบบประเมินผล องค์ประกอบในการสร้างแบบประเมินทักษะ ขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินทักษะ โดยศึกษาจากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลทางการศึกษา

3.2 วิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญ ในชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อกำหนดข้อคำถามที่จะใช้ในการประเมิน

3.3 ดำเนินการสร้างแบบประเมินทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น จำนวน 8 การประเมินผล เสนอต่อ อาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาในเรื่องหัวข้อที่จะใช้ประเมิน โดยแบบประเมินทักษะกีตาร์เบื้องต้น สร้างขึ้นเพื่อวัดความสามารถด้านการปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสังเกตด้านการปฏิบัติ

เกณฑ์การประเมินผลชุดฝึกทักษะที่ 1-7 โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า 3 ระดับ ดังนี้

2 หมายถึง ปฏิบัติได้ระดับมาก / ดีมาก

1 หมายถึง ปฏิบัติได้ระดับปานกลาง / ดี

0 หมายถึง ปฏิบัติได้ระดับน้อย / ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลชุดฝึกทักษะที่ 8 โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ปฏิบัติได้ระดับดีมาก

4 หมายถึง ปฏิบัติได้ระดับดี

3 หมายถึง ปฏิบัติได้ระดับปานกลาง

2 หมายถึง ปฏิบัติได้ระดับพอใช้

1 หมายถึง ปฏิบัติได้ระดับควรปรับปรุง

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณา และปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ รศ.ดร. ประสาท เนืองเฉลิม อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้าน แผนการจัดการเรียนรู้ วัสดุ และประเมินผล เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียน โดยกำหนดระดับประสิทธิภาพ (IOC) ซึ่งสามารถแปลความหมายได้ ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่า	ข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้
ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่า	ข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้
ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่า	ข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดได้

พิจารณาข้อคำถามที่มีความเหมาะสม ไม่น้อยกว่า .60 หากข้อคำถามใดมีค่าต่ำกว่า .60 นำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.6 นำแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ มีระดับความเหมาะสม ข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้ ($\mu = 1.00$)

3.7 ได้แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิก เบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาหลักและวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ องค์ประกอบในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาจากชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 17 ข้อ

4.2 วิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญในแต่ละด้าน เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะใช้ในการประเมิน

4.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เสนอต่อ อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญพิจารณาในข้อคำถามที่จะใช้ในการประเมิน ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจและคู่มือให้คะแนน โดยใช้มาตราส่วนประเมิน 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง พอใจมากที่สุด

4 หมายถึง พอใจมาก

3 หมายถึง พอใจปานกลาง

2 หมายถึง พอใจน้อย

1 หมายถึง พอใจน้อยที่สุด

ใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 มาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 น้อยที่สุด

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาและปรับปรุงแก้ไข

4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ รศ.ดร.ประสาธ เนิ่งเฉลิม อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนการจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ และประเมินผล เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยกำหนดระดับ ประสิทธิภาพ (IOC) ซึ่งสามารถแปลความหมายได้ ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดได้

พิจารณาข้อคำถามที่มีความเหมาะสม ไม่น้อยกว่า .60 หากข้อคำถามใดมีค่าต่ำกว่า .60 นำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ มีระดับความเหมาะสม ข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้ ($\mu = 1.00$)

4.7 ได้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน ด้วยชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ชุดที่ 8 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย แล้วบันทึกคะแนน
2. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ระบุไว้ในชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
3. ดำเนินการสอนและทดสอบระหว่างเรียน ด้วยชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ชุดที่ 1-7 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย แล้วบันทึกคะแนน
4. เมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนการสอนทำการทดลองกับนักเรียนตามเวลาเรียนที่ได้กำหนด 16 สัปดาห์ ทำการทดสอบด้วยชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ชุดที่ 8 แล้วบันทึกคะแนนผลสัมฤทธิ์ที่ได้เพื่อเป็นคะแนนหลังการทดลอง
5. นำผลการทดลองทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วจึงสรุปผลการวิจัย

การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ที่ใช้สถิติที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. หาค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยการทดสอบค่าสถิติพื้นฐาน
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างและหลังเรียน ด้วยการทดสอบค่าสถิติ Wilcoxon signed rank test
3. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยการทดสอบค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการทดสอบหาค่าประสิทธิภาพ ของชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) มีสูตรที่ใช้คำนวณ ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2558)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2. การหาค่าประสิทธิภาพของชุดการจัดการเรียนรู้คำนวณโดยใช้สูตร E_1/E_2

บุญชม ศรีสะอาด (2558)

การคำนวณหาค่า E_1 (ประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนรู้)

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

การคำนวณหาค่า E_2 (ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์)

$$E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้

E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรืองาน

$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน
N	แทน	จำนวนนักเรียน
A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหรืองาน
B	แทน	คะแนนเต็มของผลการสอบหลังเรียน

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่เรียน ด้วยชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยการทดสอบ ค่าสถิติ Wilcoxon signed rank test

สุทธีวรรณ พิศศักดิ์โสภณ (2545)

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสองทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนทั้งหมด

สมบัติ ท้ายเรือคำ (2546) สถิติพื้นฐาน

ร้อยละ (Percentage) $P = \frac{f}{N} \times 100$

ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) $\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

4. สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนกับคะแนนทดสอบก่อนเรียน ใช้สถิติ t-test (Dependent Samples)

บุญชม ศรีสะอาด (2558)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}} \quad df = n - 1$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติเปรียบเทียบ
D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

5. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการคำนวณค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) มีสูตรที่ใช้คำนวณดังนี้

ไพศาล วรคำ (2553) $\mu = \frac{\sum x}{N}$

เมื่อ μ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N แทน จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

พหุ ประทีป ชีวะ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนนักเรียน
μ	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน (Mean)
σ	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
E_1	แทน	ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ร้อยละ 75 ตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 3 การหาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

1. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพด้านกระบวนการ E_1 ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิก
เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งได้มาจากชุดฝึกทักษะที่ 1 ถึง ชุดฝึกทักษะที่ 7
ประกอบด้วยเรื่อง ความรู้เบื้องต้นของกีตาร์คลาสสิก , การตั้งสายกีตาร์ , การปฏิบัติสายเปิด ,
การปฏิบัติกายภาพนิ้วมือซ้าย , การปฏิบัติกายภาพนิ้วมือขวา , ปฏิบัติบันไดเสียง C Major
และ ปฏิบัติบันไดเสียง A Natural Minor ผลของคะแนนได้จากการประเมินผลของแผนการจัดการ
เรียนรู้ และนำคะแนนจากการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติพื้นฐาน

ตารางที่ 1 คะแนนจากชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 7 ชุด

n	ชุดฝึกที่ / คะแนนเต็ม						
	1/10	2/12	3/8	4/6	5/6	6/8	7/8
1	8	12	7	6	6	8	8
2	8	12	7	6	5	8	8
3	7	6	6	5	5	6	6
4	7	6	6	5	5	6	6
5	8	6	6	5	5	7	7
6	7	6	6	5	5	6	6
7	7	6	6	5	5	6	6
8	8	12	7	6	6	8	8
คะแนนรวม	60	66	51	43	42	55	55
μ	7.50	8.25	6.38	5.38	5.25	6.88	6.88
σ	46.50						
	0.53	3.11	0.52	0.52	0.46	0.99	0.99
ร้อยละ	1.02						
	75.00	68.75	79.69	89.58	87.50	85.94	85.94
	81.77						

จากตาราง พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเท่ากับ 46.50 จากคะแนนเต็ม 58 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.77

2. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ E₂ ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลของคะแนนได้จากการประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้ 30 คะแนน ซึ่งได้มาจากชุดฝึกทักษะที่ 8 เรื่อง ปฏิบัติเพลงบรรเลง และนำคะแนนจากการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติพื้นฐาน

ตารางที่ 2 คะแนนจากชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 ชุด

นักเรียนคนที่	คะแนนที่ได้ (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	ร้อยละ
1	29	96.67
2	27	90.00
3	24	80.00
4	23	76.67
5	23	76.67
6	23	76.67
7	26	86.67
8	28	93.33
คะแนนรวม	203	84.58
μ		25.38
σ		2.45

จากตาราง พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ในชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เท่ากับ 25.38 จากคะแนนเต็ม 30 คิดเป็นร้อยละ 84.58

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ร้อยละ 75 ตามเกณฑ์ 75/75

1. การวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ผลของคะแนนได้จากการประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน 30 คะแนน ซึ่งได้มาจากชุดฝึกทักษะที่ 8 เรื่อง ปฏิบัติเพลงบรรเลง และนำคะแนนจากการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติพื้นฐาน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ร้อยละ 75 ตามเกณฑ์ 75/75

นักเรียนคนที่	คะแนนเต็ม 30 คะแนน	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	19	29
2	17	27
3	16	24
4	12	23
5	11	23
6	12	23
7	15	26
8	20	28
คะแนนรวม	122	203
μ	50.83	84.58
σ	3.37	2.45

จากตาราง พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ 50.83 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ 84.58 ตามเกณฑ์ 75/75

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ร้อยละ 75 ตามเกณฑ์ 75/75 ด้วยค่าสถิติ Wilcoxon signed rank test

	Mean	n	S.D.	ผลต่าง ค่าเฉลี่ยของ คะแนน	ผลต่างค่าเฉลี่ย เบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	df	Sig.
ก่อนเรียน	15.25	8	3.37	10.12	1.45	-19.64	7	.01
หลังเรียน	25.37	8	2.44					

จากตาราง พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 การหาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น

1. การวิเคราะห์หาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ซึ่งได้มาจากแบบสำรวจความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 17 ข้อ การประเมิน 5 ระดับ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติพื้นฐาน

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น

ลำดับ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
1	ข้าพเจ้าชอบที่รูปเล่ม ชวนให้ติดตาม	4.33	0.50	มาก
2	ข้าพเจ้าพอใจชุดฝึกที่มีคำแนะนำการใช้ ชัดเจน	4.11	0.60	มาก
3	ข้าพเจ้าพอใจที่ชุดฝึกมีกิจกรรมสนุกสนาน	4.11	0.60	มาก
4	ข้าพเจ้าชอบชุดฝึกที่มีภาพประกอบ สมบูรณ์สัมพันธ์กับเนื้อหาสาระ	4.00	0.00	มาก
5	ข้าพเจ้าพอใจชุดฝึก เข้าใจง่าย มีความ ชัดเจน	4.33	0.50	มาก
6	ข้าพเจ้าพอใจในชุดฝึกที่มีใบความรู้ ใบ งานและกิจกรรมทักษะปฏิบัติ	4.11	0.60	มาก

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจ
ของนักเรียน ที่มีต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น (ต่อ)

ลำดับ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
7	ข้าพเจ้าสนุกกับกิจกรรมในชุดฝึก	5.00	0.00	มากที่สุด
8	ข้าพเจ้าชอบชุดฝึกที่ปฏิบัติได้จริง	3.89	0.60	มาก
9	ข้าพเจ้าพอใจที่มีตัวอย่างในการปฏิบัติ	5.00	0.00	มากที่สุด
10	ข้าพเจ้าพอใจที่มีแนวคำตอบใบงานและใบกิจกรรม	3.67	0.50	มาก
11	ข้าพเจ้าชอบที่ครูอธิบายวิธีปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้ง	5.00	0.00	มากที่สุด
12	ข้าพเจ้าชอบที่ครูสาธิตทุกครั้งการปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้งก่อนทำการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
13	ข้าพเจ้าพอใจที่ครูคอยแนะนำ ดูแลนักเรียนในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้ง	4.22	0.44	มาก
14	ข้าพเจ้าพอใจครูให้กำลังใจและกล่าวชมเชยนักเรียนเป็นประจำ	4.44	0.53	มาก
15	ข้าพเจ้าชอบที่ครูสาธิตซ้ำถ้านักเรียนยังปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้อง	5.00	0.00	มากที่สุด
16	ข้าพเจ้าชอบที่มีการประเมินการเรียนรู้หลากหลายวิธี	3.89	0.93	มาก
17	ข้าพเจ้าพอใจที่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้	4.33	0.50	มาก
	รวม	4.38	0.29	มาก

จากตาราง พบว่า ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\mu = 4.38$; $\sigma = 0.29$) เมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับ มากที่สุด มีทั้งหมด 5 ลำดับ ข้อที่ 7 ข้าพเจ้าสนุกกับกิจกรรมในชุดฝึก อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 5.00$; $\sigma = 0.00$) ข้อที่ 9 ข้าพเจ้าพอใจที่มีตัวอย่างในการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 5.00$; $\sigma = 0.00$) ข้อที่ 11 ข้าพเจ้าชอบที่ครูอธิบายวิธีปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้ง อยู่ในระดับ มาก

ที่สุด ($\mu = 5.00$; $\sigma = 0.00$) ข้อที่ 12 ข้าพเจ้าชอบที่ครูสาธิตทุกครั้งการปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้งก่อน
ทำการสอน อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 5.00$; $\sigma = 0.00$) และ ข้อที่ 15 ข้าพเจ้าชอบที่ครูสาธิตข้า
ถ้านักเรียนยังปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้อง อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 5.00$; $\sigma = 0.00$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ร้อยละ 75 ตามเกณฑ์ 75/75 และ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. สรุปผลของการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลของการวิจัย

1. ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 81.77/84.58 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ 50.83 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ 84.58 ตามเกณฑ์ 75/75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$ และ $\sigma = 0.29$)

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ผู้วิจัยขอแนะนำผลการอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับผู้เรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 ซึ่งมาจากการนำเอาคะแนนจากชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ทั้ง 8 ชุด แล้วหาค่าเฉลี่ยร้อยละ คิดเป็นร้อยละ 81.77/84.58 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจาก ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นได้ผ่านกระบวนการการวิเคราะห์และตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537) กล่าวว่า การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพหมายถึงระดับประสิทธิภาพของแผนที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้หากแผนการสอนมีประสิทธิภาพถึงระดับแล้วแผนการสอนนั้นมีคุณค่าที่จะนำไป สอนนักเรียน เกณฑ์ประสิทธิภาพมีหลายเกณฑ์ เช่น 70/70 75/75 80/80 85/85 90/90 และสอดคล้องกับ ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ (2539) กล่าวว่า ทักษะปฏิบัติเป็นธรรมชาติของการเรียนการสอนในวิชาดนตรี การปฏิบัติในวิชาจะถูกเรียกว่า การฝึกทักษะดนตรีปฏิบัติ (Musical skill) เนื้อหาสาระทางดนตรีจะถูกสอนผ่านทักษะเสมอจากที่ นักวิชาการทางด้านดนตรีหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการปฏิบัติเครื่องดนตรีไว้ข้างต้น ดังนั้น ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น จึงมีประสิทธิภาพเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนเป็นไปอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ 50.83 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ 84.58 ตามเกณฑ์ 75/75 มีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจาก ก่อนเรียนนักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น ยังมีพื้นฐานของลักษณะทางกีตาร์คลาสสิกไม่เพียงพอเท่าที่ควร โดยใช้เกณฑ์การวัดแบบสังเกตพฤติกรรมจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 ด้านการประเมินผล มีผลรวมคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่าเกณฑ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ พงศ์สิทธิ์ ศรีสมทรัพย์ (2540) กล่าวว่า การประเมินผลว่าเป็นเรื่องของ การตรวจสอบข้อเท็จจริงทั้งหลายที่เกิดจากการดำเนินงาน เพื่อให้ทราบถึงระดับความสามารถในการดำเนินงานสามารถระบุถึงประสิทธิภาพที่เกิด และสอดคล้องกับ สมคิด พรหมจ้อย (2542) กล่าวว่า ความสำคัญของการประเมินผลอย่างมีระบบย่อมจะมีส่วนทำให้ผู้บริหารงานได้ตระหนักถึงคุณภาพของแผนงาน กิจกรรมที่กำหนดขึ้นไว้ว่าจะสนอง ความต้องการของสังคม หรือสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นมามากน้อยเพียงใดและสามารถช่วยให้ ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการดำเนินงานและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีความถูกต้อง และมีประสิทธิภาพส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ทุกประการ จากการดำเนินงานทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นตลอดจนถึงความสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย และผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นต่อสังคมทั้ง ในทางบวกและทางลบ ดังนั้น ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นจึงมีค่าเฉลี่ยผลต่างก่อนเรียนและหลังเรียน มีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\mu = 4.38$ และ $\sigma = 0.29$) เนื่องจาก นักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิก

เบื้องต้นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง ความพึงพอใจของผู้เรียนจึงอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุเทพ เมฆ (2531) กล่าวว่า ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนรู้นั้นหมายถึง ความรู้สึกพอใจในสภาพองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ ซึ่งมีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา มีความกระตือรือร้นเพื่อที่จะเรียนและให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และสอดคล้องกับ ศุภสิริ โสมาเกต (2544) กล่าวว่า ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้นครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียน การทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน มีแนวคิดพื้นฐานแตกต่างกันดังนี้ 1) ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน ความพึงพอใจการตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนอง 2) ผลการปฏิบัติงานนำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลของการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่นๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่การตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดการตอบสนองความพึงพอใจนั้นผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปแบบผลตอบแทนภายนอก (Extrinsic Rewards) ดังนั้นสรุปได้ว่า ความพึงพอใจของนักเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก การแสดงออกด้านความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น หลังจากที่ได้เรียนด้วยชุดฝึกดังกล่าวแล้วซึ่งวัดโดยใช้แบบสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 1.1 ผู้สอนควรศึกษาแผนกิจกรรมการเรียนรู้และชุดฝึกทักษะกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นล่วงหน้าให้เข้าใจก่อนนำไปใช้สอน
 - 1.2 ผู้สอนต้องเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ในการสอนให้ครบถ้วนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน
 - 1.3 ผู้สอนต้องสาธิตวิธีการปฏิบัติ ให้คำแนะนำอย่าใกล้ชิดในทุกขั้นของการปฏิบัติ และผู้สอนควรกระตุ้นและให้กำลังใจนักเรียน เพื่อนักเรียนจะมีความมั่นใจ กล้าแสดงออก
2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรมีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น สำหรับผู้มีความบกพร่อง เพราะในกลุ่มตัวอย่างที่ทำการทดลองมีนักเรียนบกพร่องทางด้านร่างกายอยู่ด้วย ทำให้การปฏิบัติร่วมกับนักเรียนคนอื่นค่อนข้างช้ากว่าผู้ที่เรียนได้อย่างปกติ

บรรณานุกรม

พหุจน์ ปณฺ ทิโต ชีเว

บรรณานุกรม

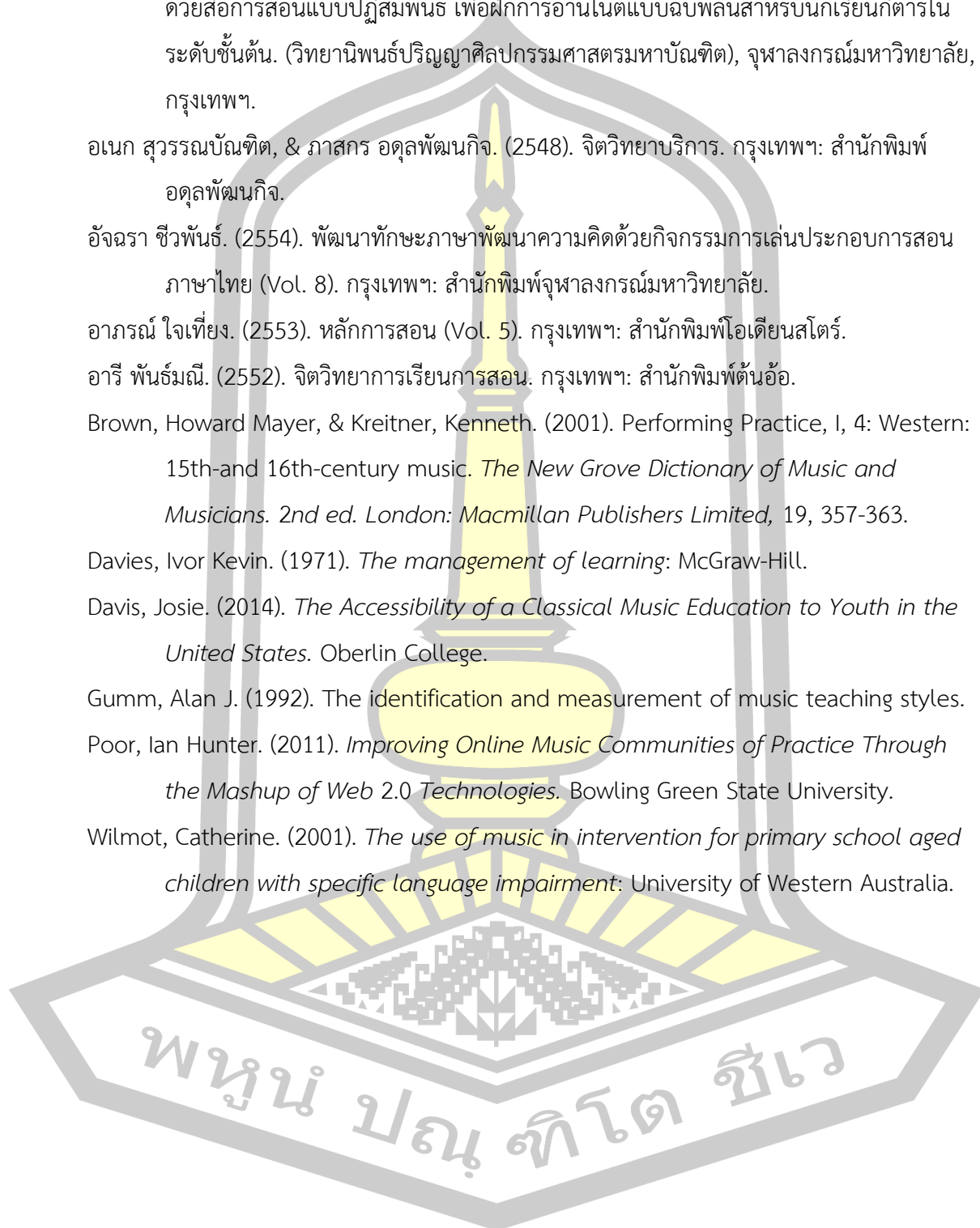
- กมลธรรม เกื้อบุตร. (2554). กระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกของกีดินันท์ สดประเสริฐ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2528). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศรีเดชา.
- กฤษฎา วงศ์คำจันทร์. (2551). ชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.
- กาญจนา ไชยพันธุ์. (2545). ตัวบ่งชี้ของผู้สอนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ. วารสารวิชาการ. กิตติมา ปรีดีติลล. (2544). ทฤษฎีบริหารองค์กร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิมพ์ลักษณ์.
- กีดินันท์ สดประเสริฐ. (2545). ตำรากีตาร์คลาสสิก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เพลงดนตรี.
- กศยา แสงเดช. (2545). หลักการสร้างชุดฝึกทักษะ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดีไซน์ปริน.
- คำตา นัดกล้า. (2547). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะเรื่อง เศษส่วนวิชาคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ฉวีวรรณ กীরติกร. (2538). การพัฒนาทักษะการคิดคำนวณของนักเรียนระดับประถมศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2537). การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน. เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถม หน่วยที่ 8-15.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย.
- ชูวิทย์ ยุระยง. (2535). สารดนตรีศึกษา แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐิติพัฒน์ โกเมนพรรณกุล. (2554). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทางดนตรี สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2541). จิตวิทยาการสอนดนตรี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2557). สังคตินิยม ความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก (Vol. 10). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2561). ดนตรีศึกษา หลักการและสาระสำคัญ (Vol. 10). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เดือนใจ เกตุษา. (2540). การสร้างแบบทดสอบ 1 (Vol. 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิตินา แคมณี. (2550). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นลิน พวงความสุข. (2557). การวิเคราะห์ลักษณะความเป็นอิสระของนิ้วมือในบทเพลงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิกที่ใช้ในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- นิตยา ฤทธิ์โยธี. (2550). การทำและการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ. กรุงเทพฯ: กรมการฝึกหัดครู.
- นิภา โสภาสัมฤทธิ์. (2541). การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องแบบฝึกทักษะการตีตะเซ่เบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นต้นปีที่ 1 วิชาเอกจะเข้วิทยาลัยนาฏศิลป์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2558). การวิจัยเบื้องต้น (Vol. 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- บุปผา คำเลิศลักษณ์. (2547). ความพึงพอใจของญาติผู้ป่วยต่อห้องพยาบาลผู้ป่วยหนักโรงพยาบาลราชบุรี. ราชบุรี: งานพยาบาลผู้ป่วยหนักโรงพยาบาลราชบุรี.
- ประกิจ รัตนสุวรรณ. (2545). การวัดและประเมินผลทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ประหยัด จิระวรพงศ์. (2552). ความหมายลักษณะพัฒนาการของสื่อประสม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- ปถุณ รักชีพ. (2549). ชุดการสอนกีตาร์สำหรับวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.
- พงศ์สันต์ ศรีสมทรัพย์. (2540). การประเมินผลโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- พรธัญญา กวีธนาธรรม. (2542). สังคตินิยม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรธณี ชูทัย. (2542). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วรุฒิกการพิมพ์.
- พฤทธิพงษ์ ภูมิจิตร. (2548). เทคนิคการสอน *Classical Guitar*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2554). การจัดการหลักสูตรและการสอน (Vol. 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล วรคำ. (2553). เอกสารประกอบการสอนวิชาสถิติสำหรับการวิจัย. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ภัทรา นิคมานนท์. (2540). การประเมินผลการเรียน (Vol. 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์การพิมพ์.
- รุจิร ภู่อาระ. (2545). การเขียนแผนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บุ๊คพอยท์.
- ล้วน สายยศ, & อังคนา สายยศ. (2553). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (Vol. 11). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- เล็ก วงศ์สว่าง. (2543). *Picking* คู่มือการเกากีตาร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วงศ์สว่างการพิมพ์.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Vol. 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิมพ์ลักษณ์.
- วารินทร์ รัชมีพรหม. (2542). การออกแบบและพัฒนาระบบการสอน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วาสนา ประवालพุกษ์. (2533). การพิจารณาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: วารสารวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิทยา พวงจำปา. (2553). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ดนตรีด้วยตนเอง วิชาปฏิบัติกีตาร์เบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มวิชาเลือกเสรีโรงเรียนกันทรลักษวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- วีระ ไทยพานิช. (2548). แบบฝึกเสริมทักษะ. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศฤงคาร แป้นกลาง. (2538). การสอนคณิตศาสตร์โดยใช้หลักการเรียนรู้ของจิต ฮอททดีส ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากันปาน อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2539). ทฤษฎีและกระบวนการเรียนวิชาดนตรี. นครปฐม: สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาวิชาการดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศุภสิริ โสมาเกต. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้โดยโครงการกับการเรียนรู้ตามคู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. (2553). หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพนานาชาติศิลป์. กรุงเทพฯ: กระทรวงวัฒนธรรม.
- สนิท สัตโยภาส. (2542). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2542). เทคนิคการประเมินโครงการ. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). การวัดผลการศึกษา. กภาพสินธุ์: สำนักพิมพ์ประสานการพิมพ์.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2546). พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. กภาพสินธุ์: สำนักพิมพ์ประสานการพิมพ์.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2556). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม (*Theories and Techniques in Behavior modification*) (Vol. 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ สีนธูระเวชญ์. (2542). การประเมินผล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร. (2537). ความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบและกระบวนการให้บริการของกรุงเทพมหานคร. In ศึกษากรณีสำนักงานเขต (Ed.). กรุงเทพฯ: สมาคมพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคม.
- สุกรี เจริญสุข. (2540). ทฤษฎีการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุกรี เจริญสุข. (2544). พรสวรรค์ศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จิงเจริญการพิมพ์.
- สุชาติ แสงทอง. (2552). บทเพลงคลาสสิกอันทรงคุณค่า (Vol. 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แอร์เมียน สโตร์.
- สุทิวรรณ พิศศักดิ์โสภณ. (2545). สถิติอนุพาราเมตริก. ขอนแก่น: สำนักพิมพ์ขอนแก่นการพิมพ์.
- สุเทพ เมฆ. (2531). ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียนและครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12. (วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- สุเทพ อัครพลทัตย์. (2547). การศึกษาวิธีการเรียบเรียงเพลงสำหรับกีตาร์คลาสสิกของ เขตต์อัฐ เลิศพิพัฒน์ ในบทเพลงพระราชานิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2544). การผลิตนวัตกรรมการเรียนการสอนการสร้างแบบฝึก. ชัยนาท: ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.
- สุพรรณิ ไชยเทพ. (2544). การใช้แบบฝึกการเสริมทักษะภาษาไทยการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2559). จิตวิทยาการศึกษา (Vol. 12). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- อนงค์ศิริ วิชาลัย. (2546). เสริมความรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา. พะเยา: สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา.

- อนุชา พัฒนรัตน์โมฬี. (2553). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นการสะสมรูปแบบของจังหวะ ด้วยสื่อการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ เพื่อฝึกการอ่านโน้ตแบบฉบับสำหรับนักเรียนกีตาร์ในระดับชั้นต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อนุก สุวรรณบัณฑิต, & ภาสกร อุดลพัฒน์กิจ. (2548). จิตวิทยาบริการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ อุดลพัฒน์กิจ.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2554). พัฒนาทักษะภาษาพัฒนาความคิดด้วยกิจกรรมการเล่นประกอบการสอน ภาษาไทย (Vol. 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). หลักการสอน (Vol. 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- อารี พันธุ์มณี. (2552). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ต้นอ้อ.
- Brown, Howard Mayer, & Kreitner, Kenneth. (2001). Performing Practice, I, 4: Western: 15th-and 16th-century music. *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*. 2nd ed. London: Macmillan Publishers Limited, 19, 357-363.
- Davies, Ivor Kevin. (1971). *The management of learning*: McGraw-Hill.
- Davis, Josie. (2014). *The Accessibility of a Classical Music Education to Youth in the United States*. Oberlin College.
- Gumm, Alan J. (1992). The identification and measurement of music teaching styles.
- Poor, Ian Hunter. (2011). *Improving Online Music Communities of Practice Through the Mashup of Web 2.0 Technologies*. Bowling Green State University.
- Wilmot, Catherine. (2001). *The use of music in intervention for primary school aged children with specific language impairment*: University of Western Australia.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายวัชรวิชัย นรภาร
วันเกิด	วันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2536
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 161 หมู่ที่ 11 ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร รหัสไปรษณีย์ 47000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอนุบาลสกลนคร ถนนใสสว่าง ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัด สกลนคร รหัสไปรษณีย์ 47000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2554 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร พ.ศ. 2558 ปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ.) สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2561 ปริญญาดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต (ดศ.ม.) สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ทัต ชีเว